

זוהר לעם

תרומה

חלק א'

קבלה לעם
www.kab.co.il

תוכן עניינים

3	תרומה
3	מי זאת הנשקפה כמו שחר
3	כשברא הקב"ה עולם
4	מה רב טובך אשר צפנת
5	אפרסמון ואפריון
6	מעצי הלבנון אלו הם שישה ימי בראשית
7	ויקחו לי תרומה
7	שלושה צבעים בתוך שלהבת
10	זהב וכסף ונחושת
10	ערב ובוקר וצהריים
12	אמר שומר בא בוקר
16	מיטה שולחן כיסא ומנורה
16	שמע ישראל בשכמל"ו
19	ויקחו לי תרומה
20	כמו שהם
21	ברכו את ה' המבורך
22	השמיים מספרים כבוד אל
25	רננו צדיקים
25	לדוד בשנותו את טעמו
25	תפילה למשה
25	שירו לה' שיר חדש
25	מזמור שיר ליום השבת
26	נשמת כל חי
26	ואתה ה' אל תרחק
26	זהב וכסף ונחושת
28	מי העיר ממזרח
29	אלוקים אלי אתה אשתרך
30	ויקחו לי תרומה
31	פתיחה וכיסוי קל שעל ארץ הקדושה
32	נפש רוח ונשמה
34	שיר המעלות הבוטחים בה'
34	שיר השירים אשר לשלמה
39	מאת כל איש אשר יידבנו ליבו
40	הנשיקין
42	וזאת התרומה
43	משה אהרון ושמואל
44	זהב וכסף ונחושת
44	יהי אור
45	וה' נתן חכמה לשלמה
45	התכלת
46	והנה טוב מאוד
47	דינו של גיהנום
49	מקום יש ביישוב – שלא מתים שם

תרומה

מי זאת הנשקפה כמו שחר

שהיה שלם, הביא אהבה בשני העולמות, שנשא שתי אחיות לאה ורחל, שני עולמות בינה ומלכות. שאר בני אדם, שעושים כזאת, הם מגלים עריות למעלה ולמטה, וגורמים שנאה בשני העולמות, וגורמים פירוד בין ז"א ולאה ובין ז"א ורחל, כי מחזה ולמעלה הוא מזדווג עם לאה, ומחזה ולמטה עם רחל. כמ"ש, ואישה אל אחותה לא תיקח לצרור, שנעשו צרות ומלאות שנאה זו לזו.

ה) מהו הפירוש, ותקנא רחל באחותה? אם הכתוב מדבר בשני העולמות, לאה ורחל, שהן בינה ומלכות, שנכללו יחד, איזה קנאה יש כאן? כי עולם התחתון, רחל, כל חשקה להיות כעין עולם העליון, לאה, שהיא בינה, ולרשת מקומה. במקום אחר, יש קנאת סופרים תרבה חכמה. וכאן יש ג"כ קנאת סופרים. משום שיש ספר וספר, או"א, שמהם נמשך החכמה. ע"כ ע"י קנאה באלו הסופרים, מרבים המשכת החכמה אצלם.

ו) ועכ"ז יעקב לא השלים להם כראוי, שאר בני העולם גורמים שנאה ופירוד ומגלים עריות שלמעלה ושלמטה. כי בזה יש העריות של אמא ובתה, בינה ומלכות, שתי אחיות והן אישה ובתה כאחד, משום שהן באחוזה ובאהבה ובחיבור של הרצון. ונקראות ג"כ אם ובת, משום שבינה נקראת אם והמלכות בתה. מי שמגלה ערוותן, הדינים שבהן, אין לו חלק לעוה"ב, בינה, ואין לו חלק באמונה, המלכות.

ז) כי יעקב בחר לו יה. התדבק למעלה באו"א באור החסדים שבהם, הנקראים יה. כיוון שהשלים הכול ונקרא ישראל, אז, ישראל לסגולתו, למלכות, הנקראת סגולה, שאז לוקח הכול בימין ושמאל, למעלה באו"א, המאירים חסדים, ולוקח למטה ביששו"ת, המאירים חכמה. ונשלם בכל, בחכמה ובחסדים.

א) כי יעקב בחר לו יה ישראל לסגולתו. כמה אהובים הם בני ישראל לפני הקב"ה, שרצה בהם ורצה להתדבק בהם ולהתקשר עימהם, ועשה אותם עם יחיד בעולם, שכתוב, ומי כעמדך ישראל גוי אחד בארץ, והם רצו בו והתקשרו בו. כמ"ש, כי יעקב בחר לו יה. וכתוב, כי חלק ה' עמו. ונתן לשאר העמים שרים מושלים עליהם, והוא לקח לחלקו את ישראל.

ב) מי זאת הנשקפה כמו שחר, יפה כלבנה. מי זאת, שני עולמות המתחברים יחד, כמ"ש, מן העולם ועד העולם, שהם בינה ומלכות. מ"י, מדרגה עליונה למעלה, ההתחלה העומדת לשאלה, בינה, כמ"ש, שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. "זאת", מדרגה תחתונה למטה, עולם התחתון, מלכות. שתיהן שתי עולמות בחיבור אחד בקשר אחד ביחד, ע"י עליית המלכות לבינה, שמשום זה השיגה המוחין דבינה.

ג) כאשר שתיהן מתחברות כאחת, המלכות נשקפה כמו שחר. כלומר, כשהשחר רוצה להאיר. ואח"כ, יפה כלבנה, המלכות מאירה כלבנה, שאור השמש, ז"א, מאיר בה. ואח"כ, ברה כחמה, כאור השמש, כשהלבנה עומדת במילואה, שמלכות פב"פ עם ז"א, המכונה שמש. איומה כנְדָלוֹת, חזקה להגן על הכול, כי אז יש לה שלמות וגבורה לעשות חיל.

ד) המלכות מקבלת כוח, מוחין מעולם העליון, מבינה, ע"י יעקב איש תם, שחיבר אותם יחד, שע"י העלאת מ"ן העלה המלכות לבינה, והתחברו זו בזו. חיבר אותן יחד למעלה, שהבינה קיבלה צורת המלכות, לאה. וחיבר אותן יחד למטה, שהמלכות קנתה צורת הבינה, רחל. ומשם יצאו י"ב שבטים קדושים, כעין של מעלה, כמו י"ב הבחינות שיש במלכות של מעלה. יעקב,

כשברא הקב"ה עולם

[כד ברא קב"ה עלמא]

ח) כשברא הקב"ה, שהיא בינה, עולם, שהיא מלכות, חקק בחקיקותיו האמונה, המלכות, תוך האורות העליונים. שהקב"ה, בינה, העלה אליו האמונה, המלכות, וחקק עם חקיקות האמונה בתוך האורות העליונים של עצמו, שמתוך זה יצאה בינה ותו"מ של הבינה, וירדה למדרגה שמתחתיה, ונשאר בבינה כו"ח דכלים באורות של רוח נפש, שזה נבחן כמו חקיקה באורות שלו.

ח) כשברא הקב"ה, שהיא בינה, עולם, שהיא מלכות, חקק בחקיקותיו האמונה, המלכות, תוך האורות העליונים. שהקב"ה, בינה, העלה אליו האמונה, המלכות, וחקק עם חקיקות האמונה בתוך האורות העליונים של עצמו, שמתוך זה יצאה בינה ותו"מ של הבינה, וירדה למדרגה שמתחתיה, ונשאר בבינה כו"ח דכלים באורות של רוח נפש, שזה נבחן כמו חקיקה באורות שלו.

שאינו ידוע כלל, כי היא אינה יוצאת מאויר שלהם, ובתוכו דרים שישה ריבוא אלף, דיירים וצבאות ומחנות עליונות. כי הם התפשטות מאורות חג"ת נה"י דעתיק המלושב בתוכם, שספירותיו ריבוא, ומחו"ס דא"א, שספירותיו אלפים. וע"כ הם שישה ריבוא אלף.

יב וכיוון שהי' הוציא אותם לבי' פרצופים, או"א מאור הדק וישו"ת מאור העידון לעידון, והשתכללו יחד, אז הם חיבור אחד י"ה, שאו"א עילאין הם י', הכוללת או"א וישו"ת הם אות ה'. והם אות ו' שהתחברה בעולם הסתום, בעידון לעידון הסתום, ישו"ת, אות ה', שבתוך ה' יש אות ו', הרומזת על יעקב. ואז כתוב, כי יעקב בחר לו יה, שהתדבק בשם י"ה. וזהו הזיווג של יעקב ולאה, שאז מקבל האור שם מלמטה למעלה, ונבחן בו"ק. כשיוצא ו' ומשתכלל מתוך י"ה, שנעשה ו' בפני עצמו עם אותם המוחין של י"ה, ויש לו ג"ר, אז, ישראל לסגולתו. שנקרא ישראל ולא יעקב, ומתחבר למטה עם רחל, המלכות, שאז נקרא המלכות סגולה, וזהו, ישראל לסגולתו. וזהו הזיווג של יעקב ורחל.

יג לשאר בני העולם חוץ מיעקב, לא ניתנה רשות לעלות לבינה להתדבק בי"ה, אלא לסגולתו בלבדה, המקום שמקבלת ואוספת הכול, מדרגה שלמטה, המלכות. ומתוך המלכות מקבלים הארת החסדים שלמעלה בבינה, לאה, בסתימת הרצון. אבל לא בגלוי כמו שלוקח יעקב. כמ"ש, ויקחו לי תרומה. כי יעקב עלה והתחבר בי"ה עצמו, ומקבל משם הארת החסדים שבבינה, שהוא זיווג יעקב ולאה. וע"כ שאר בני העולם אסורים בשתי אחיות, שיש בהם משום גילוי ערווה, להיותם ממשיכים הארת הבינה, לאה, במקום מלכות, רחל. אבל יעקב שעלה למעלה במקום בינה עצמה, הותר לו זאת, אפילו בחיי אחותה רחל. שכתוב, ויקחו לי תרומה. ששאר בני העולם יקחו וירימו את המלכות, ולא יישאו שתי אחיות, כי אז יחללו אותה בגילוי ערווה, הדינים, מטעם היותם בעצמם ממקום המלכות, מקום הדינים.

מה רב טובך אשר צפנת

יד וחמישים של בינה, הם מאה. וע"כ בינה נקראת מ"י, שהם חמישים, והמלכות מ"ה, שהוא מאה, מפני שכוללת בתוכה גם החמישים דבינה.

טז עוד טעם שהמלכות נקראת מה. אע"פ שהמשכה העליונה של חכמה נמשכת דרך מדרגות העליונות, בינה וז"א, אינה מתגלה עד שנשלמת במלכות, שהיא מקום הסוף של כל המדרגות, הסוף של המשכת הכול, ועומדת בגלוי, בהארת החכמה. ואע"פ שהתגלתה יותר מכולם,

טו עולם העליון השתכלל באות י' דהויה, הכוללת א"א ואו"א, נקודה העליונה הראשונה, א"א, היוצא מתוך הסתום וגנוז שאינו ידוע, ואינו עומד לדעת, ולא נודע כלל, העלייה שלו היא בא"ס, עתיק, ומתוך סתימה זו, מא"א, מאיר אור אחד דק וסתום, או"א עילאין, שיש בהם ב' בחינות יסודות: א. שביל דק, ב. אורח סתום, כולל בתוכו הכלל של כל האורות. בתוך אורח סתום שבאו"א, שהוא המפתח, בטש בו מי שלא בטש, בתחילה בהיותו באו"א עילאין, ועתה בטש בו ופתח הסתימה שבו, שהוריד י' מאויר של אורח סתום וחזר ונעשה אור, והאיר בו מי שלא האיר. שאע"פ שהאיר בו, מ"מ לא האיר, מחמת חיסרון של חסדים. ואז הוציא אור אחד, שהוא עידון לעידון, חכמה לחכמה, כי עדן חכמה דא"א שנסתמה, וחכמה זו, היא בינה שחזרה לראש א"א ונעשתה לחכמה, ונקראת עדן, כי מקבלת מעדן שבראש דא"א, וע"כ נקראת עידון לעידון. והיא להשתעשע ולגנוז אור הדק, אור החסדים דא"א, שנסתם בתוך אור ההוא. שאור החסדים דא"א נסתם בעת יציאת החכמה הזו. והוא ישו"ת.

יז ואור הזה, עידון לעידון, הסתום מחמת חיסרון של חסדים, התקיימו והשתכללו בו ע"י קו האמצעי שש רשימות, ו"ק דחכמה, שאינם ידועים, אינם מתגלים להאיר, חוץ בעת שאור הדק דא"א נכנס להיגנו, שאז העידון לעידון מאיר בהארתו. כי אין הארת החכמה מאירה, אלא על נקודת השורוק בעת נסיעת ג' הנקודות, חולם, שורוק וחיריק, בזה אחר זה. ובשעה שמאירה נקודת השורוק, נסתם אור החסדים דא"א. נמצא, שאין העידון לעידון מאיר, אלא בעת גניזת אור הדק, שהוא אור החסדים דא"א.

יח ואור הזה היוצא לתחתונים מתוך אור הדק, הוא נורא ואיום וחזק ביותר. והוא מטעם שבאור הדק הזה, שממנו ניתקנו או"א עילאין, ניתקנה שם מלכות דמדה"ד, הנקראת מנעולא. והתפשט אור הדק הזה ונעשה עולם אחד, או"א עילאין, המאיר לכל העולמות. והוא עולם סתום,

יד מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך.

טו מדרגה העליונה, עולם העליון, בינה, נקראת מ"י. מדרגה תחתונה, עולם התחתון, מלכות, נקראת מ"ה. כתוב, מה ה' אלוקיך שואל מעימך. אל תקרא מ"ה, אלא מא"ה, משום שכל מדרגות עליונות בשלמותם, שהם חמישים, הם במלכות. וע"כ נקראת מאה. כי חמישים שלה, שהם כח"ב תו"מ, שכל אחת כוללת עשר,

הבינה בה, הוא אומנות הכול, אומנות של כל העולם, אומנות של נשמות ורוחות. כי אם לא הייתה אומנות הזו של התכללות הבינה במלכות, לא היו יוצאים שום מוחין בזו"ן וגי עולמות בי"ע.

יח בהתכללות הבינה במלכות עשה הקב"ה אומנות של כל העולם. וזה שכתוב, בראשית ברא אלוקים את השמיים ואת הארץ, בזה נעשה המשכן ונבנה, שהוא בצורת עולם שלמעלה, בינה, ובצורת עולם התחתון, מלכות. כמ"ש, ויקחו לי תרומה. לי תרומה, הן ב' מדרגות, בינה ומלכות, שהן אחת, שמתחברים יחד.

קיימת לשאלה, מה, מה ראית, מה ידעת. כמ"ש, כי לא ראיתם כל תמונה.

יז משום זה כתוב, מה רב טובך. אשר מ"ה היא המלכות. רב טובך, יסוד דז"א, נקרא רב טוב, כמ"ש, ורב טוב לבית ישראל. כי אור הראשון הכלול ביסוד, נקרא טוב סתם. וכאן כלולים זכר ונקבה, שגם הנקבה הנקראת מה, ע"ש שבה נגלה החכמה, גם היא כלולה כאן, שכתוב, מ"ה רב טובך. וע"כ כתוב, רב, כי רב מורה על הארת החכמה. אשר צפנת, כי אור הזה נגנז, כמו שאור הראשון נגנז ונשמר לצדיקים. פעלת, כי במלכות, הנקראת מ"ה, ע"ש התכללות

אפרסמון ואפריון

כג וע"כ זהו אפרסמון, וזהו אפריון, כי האפריון, שהיא המלכות ניתקן כעין האפרסמון, הבינה, והם בצורה אחת. ובמקום שתי האותיות ס' מ', שיש באפרסמון, עומדת י' באפריון, בברית, שעתידה לקבל הכול מן ס' וס', שהוא מאה ברכות. ס' ס', שישים וארבעים, שישים כנגד ו"ק שיוצאות מס', חב"ד חגי"ת עד החזה דבינה. וקורא אותם ו"ק, משום שהי' אינה יוצאת מאויר שלהם, והן כחגי"ת נה"י. ארבעים, כנגד ארבע רוחות העולם, חו"ג תו"מ דישו"ת, נה"י מ דבינה שמחזה ולמטה. וכולם משלימים למאה. ואות י' של אפריון משלימה למאה, י' ספירות, שכל אחת כלולה מי', כעין ס' ס' של מעלה שבאפרסמון, הבינה. וע"כ זהו אפרסמון וזהו אפריון, שצורתם שווה.

כד הנהרות יוצאים מאפרסמון, ונשמות עליונות, שאין להן גוף בעוה"ז, יונקות מאור היוצא מאפרסמון הטהור, ומתענגות בעונג העליון. והנשמות שיש להן גוף בעוה"ז, עולות ויונקות מאפריון ויורדות. ואלו נותנות ולוקחות, נותנות ריח מאלו מע"ט שהשתדלו בהם בעוה"ז, ולוקחות מריח שנשאר בגן, כמ"ש, כריח שדה אשר ברכו ה', ריח שנשאר בשדה. וכולן עומדות בגן, אלו שאין להן גוף בעוה"ז מתענגות למעלה באפרסמון, שהיא בינה שבגן, ואלו שיש להן גוף בעוה"ז, מתענגות למטה, באפריון, שהוא המלכות שבגן.

המלכות, מחמת הדינים שבה, מכונה אפר ואפרון. אפרון פירושו אפר שלנו. ומעת שעלתה המלכות לבינה, מכונה גם הבינה אפרון. ואז הבינה נחלקה לשניים, לג"ר, או"י עילאין, והם ס' כנגד ו"ס חב"ד חגי"ת, שכל אחת כלולה מעשר, ומחזה ולמטה ניתקנה לפרצוף ישו"ת, שכולל ד"ס נה"י"מ, והוא ס'. וכששני פרצופים הללו ס' מאירים בבינה ונכנסו באפרון שלה, נעשתה לאפרסמון, ואורותיה מכונים נהרות אפרסמון

כז אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון. אפריון הוא היכל התחתון, מלכות, כעין היכל העליון, בינה. והקב"ה קרא אותו גן עדן, שנטע אותו להנאתו, והשתוקקותו היא להשתעשע בו עם נשמות הצדיקים, ששם עומדות כולם ורשומות בתוכו. אלו הנשמות שאין להן גוף בעוה"ז, עולות כולן ומתעטרות שם, ויש להן מקומות לראות, להתענג בעונג העליון, הנקרא נועם ה', ושם מתמלאות מכל התענוגים של נהרות אפרסמון הטהור.

כא אפרסמון, היכל העליון המכוסה וגנוז, בינה. אפריון, היכל התחתון, מלכות, שאין בו סמך עד שנסמך מהיכל העליון. ומשום זה אות סמך סתומה מכל צדדיה: ס'.

כב מה בין אפרסמון לאפריון. בשעה שנסתם ונגנז בתוך הבינה אור העליון למעלה, ג"ר דבינה שניתקנו לאו"י עילאין, שהי' עלתה באור ונסתם האור ונעשה לאויר, היא עומדת בצורת אות ס', שהאור סתום בתוכה, ונגנז בה לעלות למעלה. ובשעה שחזרה וישבה, רובצת על הבנים למטה להניק אותם, שהיא ו"ס תחתונות דבינה, שניתקנו לישו"ת, אז היא עומדת בצורת אות ס', הרבוצה והסתומה לארבע רוחות העולם, חגי"ת ומלכות. שחו"ג דרום צפון, ותו"מ מזרח מערב.

הבינה מתחלקת לג"ר וו"ק. ג"ר שהן חב"ד, וג"ר דגוף, שהן חגי"ת עד החזה, ניתקנו לאו"י עילאין. ולהיותן ו"ס חב"ד חגי"ת, שכל אחת כלולה מעשר, נקראות באות ס', ו' פעמים עשר. וגם משום שנסתם מהן אור החכמה. ומחזה ולמטה דבינה, ד"ס נה"י"מ ניתקנו לישו"ת. ולהיותם ד"ס, שכל אחת כלולה מעשר, נקראות באות ס', ד"פ עשר. וגם משום שהיא סתומה לד' רוחות העולם, שהם חגת"מ, שנעשתה סתומה משום שצריכה לתת מוחין לז"א, שהוא חגת"מ. ובשביל ד' רוחות אלו נסתמה.

עימהם. ונמצא שעשה אותו לעצמו. המלך שלמה, מלך שהשלוש שלו, מלך העליון, ז"א. המלך סתם הוא מלך המשיח, המלכות. זה עולם הזכר, וזה עולם הנקבה. מעצי הלבנון, האילנות והנטיעות שעקר אותם הקב"ה ושתל אותם במקום אחר, ז"ס דזו"ן שהיו במקום המלכות דמדה"ד, ועקר אותם משם, ושתל אותם במקום בינה, במלכות דמדה"ר. ואלו ו"ס חג"ת נה"י של זו"ן נקראים ארזי הלבנון, כמ"ש, ארזי לבנון אשר נטע. ולא נבנה אפריון הזה ולא השתכלל אלא בהם.

הטהור. והמלכות, בעת שמקבלת משני פרצופים הללו ס' ס' שבבינה, משיגה במקומם י', שנכנסה באפריון שלה ונעשה אפריון. וגן העדן כולל הארות שתייהן, שהנשמות שלא התלבשו בגוף בעוה"ז, מקבלות מאפרסמון שבגן, ואלו שיש להם גוף בעוה"ז, מקבלות מאפריון שבגן. **כה** עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון. עשה לו, לעצמו. הרי נשמות הצדיקים משתעשעים בו, למה כתוב עשה לו? משום שאפריון וכל נשמות הצדיקים עומדות, כדי שהקב"ה ישתעשע

מעצי הלבנון אלו הם שישה ימי בראשית

[מעצי הלבנון אלין] שית יומין דבראשית]

ניתקן הפנים שלה ושורשה שמחזה ולמטה. ואז הוציא האפריון את השימוש של ההארה, שנכנס בה ביום הרביעי, והאפריון מוציא כעין אור ההוא ממש. ובה נבנה מידת הנצח של האפריון. וזהו יום רביעי, אחד מאלו עצי הלבנון.

כו מעצי הלבנון, אלו הם שישה ימי בראשית, שכל יום מסדר באפריון הזה סדר הראוי לו. שכל מידה מחג"ת נה"י דז"א, שנשלמו ע"י בינה, מאציל חלק אחד בבניין המלכות, שנקראת אפריון.

לב סדר החמישי. נמשך המשכה אחת של השרצת המים, ועשה שימוש להוציא אור מסדר של יום רביעי, ועשה באפריון שימוש של יום חמישי, והוציא מינים למינו כמוהו ממש. ויום הזה מעצי הלבנון, שימש שימוש יותר מבכל שאר הימים, כי תיקן את מידת ההוד שבאפריון בדינים הממותקים של הבינה, והכול תלוי עד יום השישי, שאז הוציא האפריון כל מה שהיה גנוז בו, כמ"ש, תוצא הארץ נפש חיה למינה. וזהו יום חמישי, יום אחד מאלו עצי הלבנון.

סדר הראשון. נמשך מצד ימין הבינה, אור הראשון הגנוז ונלקח מצד ימין של ז"א, ונכנס באפריון ע"י יסוד אחד, ועושה בה שימוש. לאח"כ מוציא האפריון צורה אחת הראויה לאור הזה, מידת החסד של האפריון. כמ"ש, יהי אור ויהי אור. כיוון שאמר אלוקים, יהי אור, למה כתוב, ויהי אור? אלא, שאור הזה הוציא אור אחר. וזהו יום הראשון מאלו עצי הלבנון.

לא סדר השישי. יום, שהתקין את כל האפריון הזה, ואין תיקון ואין כוח לאפריון, חוץ ע"י יום ההוא, יסוד דז"א. כי אין האפריון מקבל דבר מעליונים אלא ע"י יסוד דז"א. כשבא יום ההוא, היתקן האפריון בכמה רוחות, בכמה נשמות, בכמה עלמות יפות מראה, שהם ז' היכלות המשמשות את המלכות. אלו הראויות לשבת בהיכל המלך. אף היסוד ניתקן ביופי של כל הימים שהיו לפניו, כי היסוד כולל כל חמשת הימים חג"ת נ"ה, והתקין אותם בהשתוקקות אחת, ברצון, בשמחה, בתיקון שלמעלה ולמטה.

כז סדר השני. נמשך מצד שמאל דבינה, הבדלת המים בהמשכת אש חזק, ונלקח מצד שמאל דז"א, ונכנס באפריון ועושה בו שימוש, ומבדיל בין המים שמצד ימין, ובין המים שמצד שמאל. לאח"כ הוציא האפריון צורה אחת, ונבנה מידת הגבורה של האפריון. כמ"ש, בין המים שמתחת לרקיע ובין המים מעל הרקיע. וזהו יום השני מאלו עצי הלבנון.

לב אז התקדש אפריון בקדושות עליונות, והתעטר בעטרותיו, עד שעלה בעליית עטרת המנוחה, ונקרא שם עליון, שם קדוש, שבת. מנוחת הכול תאוות הכול, דבקות הכול, שלמעלה ושלמטה יחד, ואז כתוב, אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון.

כח סדר השלישי. נמשך מצד האמצעי ומצד ימין, יום השלישי, מידת הת"ת דז"א, קו האמצעי, העושה שלום בעולם, בין ב' הקווים ימין ושמאל, שמשם נמשכים פירות לכל, וזה עושה שימוש באפריון, ומוציא מין למינו, מין העושה מעשים רבים, כמין הראוי לו, שהם כל הדשאים והעשבים והאילנות בכמה כוחות, ונשאר צורתו באפריון, ואפריון מוציא מין כעין זה ממש, שיצא מקו האמצעי, ונבנה מידת הת"ת של האפריון. וזהו יום השלישי, הנכלל מבי הצדדים, ימין ושמאל, מאלו עצי הלבנון.

לג מי שזכה באפריון, זכה בכל, זכה לשבת במנוחה בצל הקב"ה, כמ"ש, בצילו חימדתי וישבתי. ועתה שאני יושב בצל מנוחה הזו, יש לנו להסתכל, שאין אנו יושבים אלא בצל הקב"ה תוך

כט סדר הרביעי. נמשך והאיר אור השמש לאפריון תוך החושך שלו, ונכנס בו להאיר, ואינו עושה בו שימוש, שבונה רק האחוריים של האפריון, את החושך שלו, עד יום החמישי, שאז

ונמצא הצל אינו של המלכות עצמה אלא של הבינה, של עצי הלבנון. אבל בגמה"ת תיתקן המלכות עצמה, ולא תהיה צריכה למיתוק הבינה, ואז נשב בצל המלכות עצמה, נשב בצל אפריון עצמו.

אפריון ההוא. ויש לנו לעטר מקום הזה בעטרות עליונות, עד שיתעוררו האילנות של אפריון ההוא לבוא אלינו בצל אחר. עתה מתוקן האפריון במלכות הממותקת בבינה.

ויקחו לי תרומה

לח וע"ז כתוב, ויקחו לי תרומה מאת כל איש. ממי שנקרא איש, שהתגבר על יצרו. אשר יידבנו ליבו. שירצה בו הקב"ה. כמ"ש, לך אמר ליבי. צור לבבי. וטוב לב. וייטב ליבו. כולם הלב של הקב"ה, הרצון שלו. אף כאן, אשר יידבנו ליבו, הוא הלב של הקב"ה. ממנו, תקחו את תרומתי, כי שם נמצא הקב"ה, ששורה בו, ולא במקום אחר.

לט ומאין אנו יודעים, כי הקב"ה רוצה בו ושם משכנו בתוכו? כשאנו רואים, שרצון האדם לרדוף ולהשתדל אחר הקב"ה בליבו, נפשו וברצונו, ודאי אנו יודעים ששם שורה השכינה. אז צריכים לקנות את אדם ההוא בכסף מלא, להתחבר עימו וללמוד ממנו. וע"ז לומדים, וקנה לך חבר. בשכר מלא צריכים לקנותו, כדי לזכות בשכינה השורה בו. עד כה צריכים לרדוף אחר איש צדיק ולקנות אותו.

מ אף כך צדיק ההוא צריך לרדוף אחר הרשע, ולקנותו בשכר מלא, כדי שיעביר ממנו זוהמה ההוא, ולהכניע הס"א. ויעשה אותו, כי נחשב לו כאילו הוא ברא אותו. וזהו שבח, שיתעלה בו כבוד הקב"ה יותר משבח אחר. והתעלות הזו היא יתרה מכל, משום שהוא גרם להכניע הס"א, ולהעלות כבוד הקב"ה. וע"ז כתוב באהרון, ורבים השיב מעוון. וכתוב, בריתי הייתה איתו.

מא כל מי שאוחז ביד הרשע, והשתדל בו שיעזוב דרך הרע, הוא עולה בג' עליות, מה שלא עלה כך אדם אחר. גורם להכניע את הס"א, גורם שיתעלה הקב"ה בכבודו, גורם לקיים כל העולם בקיומו למעלה ולמטה. ועל אדם זה כתוב, בריתי הייתה איתו החיים והשלום. וזוכה לראות בנים לבניו, וזוכה בעוה"ז, וזוכה לעוה"ב. כל בעלי הדין לא יכלו לדון אותו בעוה"ז ובעוה"ב. כנס בייב שערים שברקיע, ואין מי שימחה בידו.

לד ויקחו לי תרומה. מי שרוצה להשתדל במצווה ולהשתדל בהקב"ה, צריך שלא ישתדל בו ריקם ובחינם, אלא האדם צריך להשתדל בו כראוי, לפי כוחו. יפה לאדם לקבל השתדלות של הקב"ה, כמ"ש, איש כמתנת ידו כברכת ה' אלוקיך אשר נתן לך.

לה הרי כתוב, לכו שברו ואכולו ולכו שברו בלא כסף ובלא מחיר יין וחלב. הרי שהוא בחינם, והוא השתדלות של הקב"ה. כי יין וחלב פירושם התורה שמכונה כן. אלא השתדלות התורה, כל מי שרוצה זוכה בה. השתדלות של הקב"ה לדעת אותו, כל מי שרוצה זוכה בו בלא שכר כלל. אבל השתדלות הקב"ה העומדת במעשה, אסור לקחת אותו בחינם וריקם, משום שלא יזכה במעשה ההוא כלל להמשיך עליו רוח של הקדושה אלא בשכר שלם.

לו בספרי כשפים שלימד אשמדאי, מלך השדים, לשלמה המלך, כתוב, כל מי שרוצה להשתדל להעביר ממנו רוח הטומאה ולהכניע רוח הס"א, מעשה ההוא שרוצה להשתדל בו, צריך לקנותו בשכר מלא, שייתן כל מה שמבקשים ממנו, בין מעט ובין רב. משום שרוח הטומאה מזומן תמיד בחינם ובריק, ונמכר בלא תשלום, כי מכריח בני אדם שישרה עליהם ומסית אותם בכמה הסתות לדור עימהם. בכמה דרכים מטה אותם שיעשו משכנם עימו.

לז ורוח של הקדושה אינו כן, אלא בשכר מלא ובהשתדלות גדולה ורבה, ובטהרת עצמו, ובטהרת משכנו, ובחפץ ליבו ונפשו. וגם אז, לו שיוכל להרוויח אותו שישים משכנו עימו. ועכ"ז הוא צריך ללכת בדרך הישר, שלא לנטות לימין ולשמאל. ואם לא, הוא מסתלק ממנו מיד, ומתרחק ממנו, ולא יוכל עוד להרוויח אותו כבתחילה.

שלושה צבעים בתוך שלהבת

[תלת גוונים - גו שלהובא]

מב בחדר העליון, מלכות, נמצאים ג' צבעים, נה"י, והם לוהטים תוך שלהבת אחת, שהיא הדינים הנמצאים במקום החזה, מכוח עליית המלכות שמה, כי ת"ת היא בינה דגוף. ושלהבת ההיא יוצאת מצד דרום, ימין, ממלכות הנמתקת

בבינה, שבנקודת החולם שבקו ימין, ואין שם שום דין ממלכות הבלתי נמתקת. ואלו הצבעים נפרשים לג' צדדים: אחד עולה למעלה, שמאיר מלמטה למעלה, נצח. אחד יורד למטה, שמאיר מלמעלה למטה, הוד. אחד שנראה, ונגנז

ממעלה וממטה בנפשות ורוחות. אז צבע אחר היורד למטה, הוד, קם ואוחז בסוף חדר הזה.

מדובר כאן בגילוי החכמה בנו"ה, שבנצח מאירה מלמטה למעלה ובהוד מלמעלה למטה. ואיך אפשר שתימשך החכמה מלמעלה למטה, והלוא זה עוון חמור, והוא חטא של עצה"ד? בהוד נמצא קיבוץ כל הדינים הקשים, שנגרמו מחמת המשכת החכמה מלמעלה למטה, וכשהוד מגלה הדינים הללו, מתגלה עימהם גם הגורם להם, עצם המשכת החכמה מלמעלה למטה, שגרם לדינים הללו. ונמצא שעיקר הגילוי לדינים, והחכמה נמשכת מאליה. שבאופן הזה הוא קדושה ואין בו איסור. ולפיכך בעת הזיווג, שצריכים לגילוי חכמה מלמעלה למטה, מתגלה גוון השני, הוד, ומגלה החכמה שמה ע"י גילוי הדינים.

נמצא, שיש כאן ב' בחינות: א. עצם החכמה המתגלה מלמעלה למטה, ב. גילוי הדינים, שנגרמו מחמת המשכת החכמה מלמעלה למטה. והמתדבק בבחינה א', שרוצה להמשיך או להתפלל על קבלת הארת הזיווג שבבחינה הא', נבחן כנמצא לפני המלך בעת הזיווג, שרוצה להמשיך משם הארת החכמה מלמעלה למטה, שזהו איסור חמור.

אלא שצריכים להתדבק בבחינה ב', בגילוי הדינים שנגרמו מחמת המשכת החכמה מלמעלה למטה, שהתדבקות הזו נבחן כנופל על פניו, כי הפנים חכמה, כמ"ש, חכמת אדם תאיר פניו. והדינים הללו המזהירים אותו, שלא להמשיך חכמה, הם כמו מפילים את פניו. וצריך להתדבק בדינים המפילים את פניו, זהו נפילת אפיים. משום שעת השימוש, שמתגלה אז ב' הבחינות. והאדם צריך להתבייש מלהתדבק בבחינה הא' מהארת הזיווג, כי אז יפגום בזיווג המלך, כי אסור להמשיך החכמה מלמעלה למטה, אלא יתדבק בבחינה הב', בדינים המכסים את החכמה. ומבחינה זו יכלול את עצמו בזיווג המלך.

מו וכרוז יוצא, וקורא, ואומר, עליונים ותחתונים העידו עדות, מי הוא שעושה נפשות ומזכה את הרשעים, שמחזירם למוטב, שראוי לעטור אותו בעטרת המלכות על ראשו, שראוי לבוא עתה לפני המלך והמלכה, כי המלך והמלכה שואלים עליו.

ז"א ומלכות הם קו ימין וקו שמאל. וכמו שקו שמאל דבינה אינו מתחבר עם קו הימין דבינה, זולת ע"י מסך דחיריק, שמעלה קו האמצעי, ז"א, כן אין המלכות מתחברת עם ז"א זולת ע"י מסך דחיריק שמעלה התחתון, הנעשה אליהם קו אמצעי, המייחד אותם זה בזה.

ומטרם שהתחתון מעלה מ"ן והמלכות בשמאל בלי ימין, אסור לינוק ממנה. אבל הרשעים יונקים ממנה וממשיכים ממנה החכמה מלמעלה למטה. ואחר שהתחתון העלה מ"ן

כשהשמש מאיר, הארת החכמה שבתוך החסדים המושפע מהיסוד, שמאירה בלילה, בשליטת הנוקבא, ולא ביום, בשליטת ז"א.

מג צבע העולה למעלה, נצח, יוצא. והוא צבע לבן, יותר מלבנונית אחרת, יוצא ונכנס בשלהבת ונצבע מעט, שנכלל מדיני שלהבת, אבל לא נצבע, שאינו ניכר בו שום צבע, שהוא דין. וצבע ההוא עומד למעלה על ראש החדר, על ראש המלכות. ובשעה שישאל באים לבית הכנסת ומתפללים תפילתם, כשמגיעים לגאול ישראל, ומקריבים גאולה לתפילה, ואינם מפסיקים באמצע, שבזה גורמים שיסוד, שנקרא גאולה, יתקרב אל המלכות, שנקראת תפילה, אז צבע ההוא הלבן, נצח, עולה על ראש החדר, המלכות, ונעשה לו כתר.

מד וכרוז יוצא ואומר, אשריכם עם קדוש שעושים טוב, שגורמים ייחוד היסוד, שנקרא טוב, לפני הקב"ה. כמ"ש, והטוב בעיניך עשיתי. שסמך גאולה לתפילה, שבשעה ההוא שמגיעים לתהילות לאל עליון, שאז עולה צבע ההוא, נצח, על ראש החדר, מתעורר צדיק הזה, יסוד דז"א, להתחבר במקום שצריך, באהבה, בחביבות, בשמחה וברצון. וכל האיברים, כל הספירות, מתחברים בחשק אחד אלו באלו, עליונים בתחתונים. וכל הנרות, כל המדרגות, מאירים ומתלהטים, וכולם נמצאים בחיבור אחד בצדיק הזה שנקרא טוב, כמ"ש, אמרו צדיק כי טוב. וזה מחבר את כולם בחיבור אחד. אז הכול בלחש למעלה ולמטה, בנשיקין ברצון, והדבר נמצא בחיבור של החדר, בחיבוק.

ב' מיני הארות של חו"ב תו"מ, שהם ג' קווים ומלכות המקבלת אותם: מלמטה למעלה, נצח. מלמעלה למטה, הוד. ב' מיני זיווגים בזו"ן: א. נשיקין, בגי"ר, חיבוק בו"ק. וב' זיווגים אלה מאירים מלמטה למעלה, משום שמקבלים מהארת הנצח. ב. יסודות, בסיוס נה"י, מאיר מלמעלה למטה, משום שמקבלים מהארת ההוד. וזה ג' חלקים שבתפילת שמונה עשרה: ג' ברכות ראשונות, וי"ב ברכות אמצעיות, חב"ד חג"ת, ובהן חיבוק ונשיקין, שתי זיווגים אלו מקבלים מהארות הנצח, וע"כ אינם מאירים אלא מלמטה למעלה. וג' ברכות אחרונות, שבהן זיווג היסודות, מקבלות מהארות הוד, וע"כ מאיר מלמעלה למטה.

מה כיוון שמגיעים לשים שלום, ברכה אחרונה משמונה עשרה, יסוד, אז עושה שימוש נהר היוצא מעדן, יסוד, בחדר, המלכות. ואז צריכים הכול לצאת מפני המלך. ואין אדם ואחר צריך להימצא שם, ולא לשאול שאלות, אלא צריכים ליפול על הפנים, לומר נפילת אפיים. משום שעת השימוש. וצריך כל אדם להתבייש לפני אדונו, ולכסות פניו בבושה רבה, ולהכליל עצמו בשימוש של הנפשות, שנכלל חדר הזה

הרשעים. ואם בני אדם היו יודעים כמה תועלת וזכות זוכים בזכותם כשמזכים אותם בתשובה, היו הולכים אחריהם ורודפים אותם, כמי שרודף אחר החיים.

(א) עני מזכה בני אדם בכמה טובות, בכמה אוצרות עליונים, והוא אינו כמי שזיכה את הרשעים. מה בין זה לזה? אלא מי שמשתדל ועושה צדקה עם העני, הוא משלים חיים לנפשו, וגורם לו להתקיים וזוכה בזכותו בכמה טובות בעולם ההוא. ומי שמשתדל אחר הרשעים להחזירם בתשובה, הוא משלים יותר, כי עושה לצד האחר של אלוהים אחרים שייכנע ולא ישלוט, ומעביר אותו מממשלתו, עושה שהקב"ה מתעלה על כיסא כבודו, עושה לאותו רשע נפש אחר, אשרי חלקו.

(ב) גוון האחר, הגי', שנראה ואינו נראה בשעה שהשמש מאיר, בשעה שישראל מגיעים ל"קדושה דסידרא", לקדושת "ובא לציון גואל", אז גוון הגי' שגנוז, יוצא, משום שקדושה זו היא קדושה שמקדשים ישראל יותר ממלאכים העליונים, שהם חברים עימהם. וגוון ההוא מאיר ונראה, בשעה שישראל מקדשים קדושה זו עד שמסיימים אותה, כדי שלא ישגו מלאכים העליונים ויענישו אותם למעלה, ולא יקטרגו עליהם.

גי' קדושות: א. קדושת יוצר. ב. קדושה של שמונה עשרה בחזרת שליח הציבור. ג. קדושה של ובא לציון. ובי' קדושות הראשונות אנו מקבלים ע"י שמשבחים למלאכים, ואנו נעשים חברים עימהם, ומקבלים הקדושה במקום המלאכים למעלה. ואנו מקבלים הארת החכמה שבהן, מלמטה למעלה, כראוי להיות. אבל קדושה הגי' של ובא לציון, לאחר התפילה, אנו ממשיכים הקדושה למקומנו, מלמעלה למטה, לא ע"י התדבקות במלאכים, והיא יתרה עליהם, כי עתה אנו ממשיכים מלמעלה למטה.

וכיוון שיש הארת החכמה בהארת הקדושה, שאסור להמשיכה מלמעלה למטה, כי אז יענישו אותנו המלאכים ויקטרגו עלינו, ע"כ מאיר עלינו גוון הגי', הארת היסוד, המאיר בחסדים שבתוכם גנוזה הארת החכמה ואינה נראית, שאין בזה איסור להמשיך למטה. וכיוון שאנו משמשים רק בגוון הגי', שהוא הארת החסדים שביסוד, אין פחד מעונש ומקטרוג המלאכים, שאינם מקפידים אלא רק על הארת החכמה הגלויה.

(ג) אז יוצא הכרוז ואומר, עליונים ותחתונים הקשיבו, מי הוא גס רוח בדברי תורה, מי הוא שכל דבריו אינם אלא רק להתגאות בדברי תורה. משום שהאדם צריך להיות שפל בעוה"ז בדברי תורה, כי אין גאות בתורה אלא לעוה"ב. כי גניזת החכמה בתוך החסדים הנעשה בהארת היסוד, נבחן לענווה ולשפלות, כי אור החכמה גבוה וחשוב

וחיבר המלכות עם ז"א, אז אין לרשעים עוד מה לינוק מהמלכות, ורבים מהם חוזרים מחמת זה בתשובה ומתדבקים בזו"ן. ונמצא שהצדיק הזה שהעלה מ"ן, הוא שהחזירם בתשובה ע"י מעשיו, והמשיך להם נפשות דקדושה מזיווג זו"ן.

מי שהעלה מ"ן במסך דחיריק והחזיר את המלכות וחיבר אותה עם ז"א, ע"י זה השיב הרשעים מעוון והמשיך להם נפשות דקדושה. ראוי לעטור אותו בעטרת המלכות על ראשו, כי התחתון הגורם אורות לעליון, זוכה בעצמו באותו שיעור שגרם לעליון. וכיוון שע"י מ"ן שלו התחברה המלכות עם ז"א וקיבלה גי', ע"כ זוכה גם הוא בגי', וכיוון שהוא גרם זיווג המלך ומטרוניתא, ע"כ ראוי להימצא שם. והמלך והמלכה שואלים עליו, שרוצים להשפיע לו כל מה שגרם להם.

(ד) אז מזדמנים ב' עדות, מאלו עיני ה' המשוטטות בכל העולם, המלאכים המשגיחים על העולם, העומדים אחר הפרוכת, ומעידים עדות זו, ואומרים, הרי אנחנו עדים על פלוני בן פלוני, זהו שעשה נפשות למטה, נפשות הרשעים שהיו בצד האחר. אז התכבד הקב"ה בשמחה שלמה. אשרי חלקו, שגם אביו נזכר בזכותו לטובה. כי העידו פלוני בן פלוני.

(ה) בה בשעה הזדמן ממונה אחד, הגזבר על צורות הצדיקים, בשימוש אותיות, בזיווג האותיות של השם, נקרא יהודיעם, שיש בו יה"ו מאותיות השם, והוא בכתר של זיווג האותיות י"ה של השם הקדוש, בדעת. ורומז הקב"ה לממונה, ומביא צורת אדם, שעשה נפשות הרשעים ומעמידו לפני המלך והמלכה. המלאך ההוא נמשך מקו האמצעי, ו' דהויה, המזווג ב' האותיות י"ה דהויה. ונאמר, בשימוש אותיות, בזיווג האותיות של השם, נקרא יהודיעם, שיש בו גי' אותיות יה"ו, שמורה על הו' המזווג י"ה, ויש בו דעת, ספירה העולה מזיווג י"ה של השם הקדוש. והוא בכתר של זיווג האותיות י"ה של השם הקדוש, כי כתר, פירושו ספירת הדעת, העולה משימוש י"ה, וע"כ נקרא יהודיעם.

(ו) אמר רבי שמעון, אני מעיד עלי שמיים וארץ, שבשעה ההיא מוסרים לו צורת צדיק ההיא, כי אין לך צדיק בעוה"ז, שאין צורתו חקוקה למעלה תחת ידו של ממונה הזה. ומוסרים בידו של הצדיק עי' (70) מפתחות, שכל אוצרות אדונו בהם, שזה ז"ת דחכמה, אז המלך מברך לצורת צדיק, בכל הברכות שברך את אברהם, כשעשה נפשות הרשעים, כמ"ש, את הנפש אשר עשו בחרן.

(ז) והקב"ה רמז לד' מחנות מלאכים עליונים, ולוקחים צורה ההיא והולכים עימה, והוא נכנס לעי' עולמות גנוזים, שלא זכה בהם אדם אחר זולתו, כי אלו הגנוזים הם לאותם שעושים נפשות

וזה אפילו יחיד יכול לומר אותה מפני שהם דברי תרגום. אבל קדושה בדברי לשון הקודש, אינה אלא בעשרה, משום שלשון הקודש, מתחברת עימו השכינה, ובכל קדושה שהשכינה באה, אינה אלא בעשרה. שכתוב, ונקדשתי בתוך בני ישראל, בני ישראל הם בלשון הקודש ודאי, ולא שאר העמים שיש להם לשון אחר.

נד הרי קדושת הקדיש, שהוא תרגום, למה אינו ביחיד? קדושת קדיש אינה כשאר קדושות, שהם משולשים, אלא קדושה זו היא עולה בכל הצדדים, למעלה ולמטה ובכל צדדי האמונה, ושוברת מנעולים וטבעות ברזל, וקליפות רעות, להתעלות כבוד הקב"ה על כל. ואנו צריכים לומר אותה בלשון של הס"א, ולענות בכוח גדול, אמן יהא שמיה רבא מבורך, כדי שיישבר כוח הס"א, והקב"ה יתעלה בכבודו על כל. וכשנשבר בקדושה זו הכוח של הס"א, הקב"ה מתעלה בכבודו, וזוכר את בניו, וזוכר את שמו. ומשום שהקב"ה מתעלה בכבודו בקדושה זו, אינה אלא בעשרה.

נח ובלשון הזה של תרגום, נכנעת הס"א בהכרח, ונשבר כוחה, ומתעלה כבוד הקב"ה, ושובר מנעולים וטבעות ושרשרות חזקות, וקליפות רעות, והקב"ה זוכר את שמו ובניו. אשרי הם עם הקדוש, שהקב"ה נתן להם התורה הקדושה לזכות בה לעוה"ב.

נט אמר רבי שמעון לחברים, אשריכם לעוה"ב. וכיוון שהתחלתי בדברי כתר מלכות העליונה, אני אומר עוד ורק בשבילכם, והקב"ה נותן לכם שכר בעולם ההוא, והבל ההוא של פיכם יעלה למעלה כאילו אתם אמרתם בעצמכם דברים אלו.

הרבה מאור החסדים. וגילוי החכמה נבחן לגאות ולגדלות. וכיוון שאנו מחויבים להמשיך הארת הקדושה רק בגוון הג', שהיא גניזת החכמה בתוך החסדים, ע"כ יוצא הכרוז, שאסור להתגאות בדברי תורה. אבל לעוה"ב, ששם מתקבל החכמה מלמטה למעלה, מותר להתגאות, להמשיך גילוי החכמה. ששם מתקבלת החכמה מלמטה למעלה.

נד בקדושה זו צריכים להישמר ולגנוז אותה בינינו כדי שנתקדש בקדושה בראש ובסוף, יותר מאלו הקדושות שאומרים עימנו מלאכים העליונים. הקדושה שאנו מקדשים בשמונה עשרה. בשבח שאנו משבחים למלאכים העליונים שבזכות שבח הזה, עוזבים אותנו לבוא בתוך שערים העליונים, וע"כ אנו אומרים קדושה זו בלשון הקודש, הלשון שמשתמשים בו מלאכי השרת, ועוזבים אותנו לבוא באהבה בשערים שלמעלה, משום שאנו משבחים אותם בסדר שלהם, שאנו אומרים, וקרא זה אל זה. ומשום זה אנו מקבלים קדושה גדולה ונכנסים בשערים העליונים.

נה ואין זה רמאות, שאינו בלב שלם אלא כדי לקבל קדושה, מה שאנו משבחים אותם, אלא מלאכים העליונים הם קדושים יותר מאיתנו, והם מקבלים יותר קדושה, ואם לא שאנו לוקחים ומושכים עלינו קדושות אלו ע"י השבח שאנו משבחים אותם, לא יכולנו להיות עימם חברים, וכבוד הקב"ה לא היה נשלם למעלה ולמטה בזמן אחד, כי לא יכולנו לקבל קדושה העליונה, וע"כ ע"י השבח שאנו משבחים אותם, אנו משתדלים להיות עימם חברים, ויתעלה כבוד הקב"ה למעלה ולמטה בזמן אחד.

נו הקדושה שבסוף, ובא לציון, היא תרגום.

זהב וכסף ונחושת

מזהב, שכסף חסד וימין, וזהב גבורה ושמאל. ובמעשה המשכן, המלכות, התחיל מצד שמאל, זהב, ואח"כ מצד ימין, כסף, משום שהמשכן מצד שמאל. וע"כ מתחיל כאן מצד השמאל, מזהב, ובבריאת עולם מצד ימין.

ס וזאת התרומה אשר תקחו מאיתם, זהב וכסף ונחושת. מקרא זה לצד העליון, בצד הקדושה, ימין, ולצד התחתון, לצד האחר, שמאל. כי המשכן נבנה תחילה מצד שמאל, ואח"כ התחבר בימין. כשברא הקב"ה את העולם, התחיל לברוא מצד הכסף, ימין, משום שכסף למעלה

ערב ובוקר וצהריים

כי כך הדרך שלאדם שחור קוראים לבן, שלוקחים לשון נאה. ולפעמים ללבן קוראים שחור, כמ"ש, כי אישה כושית לקח. וכמ"ש, הלוא כבני כושיים אתם לי בני ישראל.

סג ערב, זה תפילת ערבית, ומשום שבערב התערב הס"א, שחשך אורו ושולט בלילה, ע"כ עשו אותה רשות, ואין לתפילת ערבית זמן קבוע,

סא כתוב, ערב ובוקר וצהריים. זמני התפילה שבכל יום. החברים ביארו אלו ג' זמנים: ערב, המראה שאינה מאירה, המלכות. בוקר, מראה המאירה, ז"א. צהריים, מקום שנקרא חושך, גבורה, אחוז בערב, מלכות. ועומדים זה עם זה, כי השמאל נאחז במלכות.

סב צהריים הם כוח השמש. לשון נאה לקח,

דין הגיהינום ולא דין אחר, אסור להעיר אותו, לומר, והוא רחום, כי נראה שאין רשות לשבת להעביר הדין מהעולם.

עא ויש פחד של קטרוג על הנשמות, כשרוצים לעלות למעלה, להיראות לפני אדונם. ומשום זה מקדימים לומר, שומר את עמו ישראל לעד אמן, מפחד מזיקים הנמצאים בלילה. ויש להם רשות להזיק, למי שיוצא מפתח ביתו לחוץ. ומשום זה אנחנו מקדימים לומר, ושומר צאתנו ובואנו.

עב ומפחד מכל זה, אנו מפקידים הגופים והרוחות והנשמות למלכות העליונה, שכל הממשלה בידיה. וע"כ תפילת ערבית היא בכל לילה. עתה שקורבנות ומזבחות אינם נמצאים, אנו עושים כל התיקונים שעושים, על עשן הקורבנות.

עג בחצות לילה כשמתעורר רוח צפון, קו השמאל, שבא אז על שלמותו, מכה בכל אלו המדורים של רוחות רעות, שובר הס"א ונכנס ומשוטט למעלה ולמטה. וכל אלו גדודי הרוחות נכנסים למקומם, ונשבר כוחם ואינם שולטים. ואז הקב"ה נכנס להשתעשע עם הצדיקים בגן עדן.

עד כשבא הבוקר, אור הנר השולט בלילה, הארת השמאל, נגזו מלפני אור היום, אור החסדים, ואז שולט הבוקר, יסוד, ועובר ממשלת הערב, המלכות. בוקר הוא אור הראשון, משלים הטוב לכל העולמות, ממנו ניזונים עליונים ותחתונים, משקה את הגן, המלכות, הוא השמירה של כל העולם.

עה מי שרוצה לצאת לדרך, יקום בעוד לילה, וישגיח בהסתכלות לפי השעה לצד מזרח, ויראה במראה האותיות המכים ברקיע, זה עולה וזה יורד. ואלו הן התנוצצות האותיות, שנברא בהם שמיים וארץ.

עו אם יודע אלו האותיות, השם הקדוש של מ"ב (42) אותיות, ויזכיר אותן כראוי ברצון הלב, יראה תוך הארת הנוגה של הרקיע, שש אותיות י, שלוש לצד ימין, שלוש לצד שמאל. ושלוש אותיות ו' יורדות ומתנוצצות ברקיע. והם האותיות של ברכת כוהנים, שבהם שש אותיות י' בראשי תיבות של הפסוקים: יברכך הויה, יאר הויה, יישא הויה. ושלושה ווים של, וישמרך, ויחונך, וישם. ואותיות הי' מתחלקות לבי' קווים ימין ושמאל, והווים הם קו האמצעי המייחדם. ואז יתפלל תפילתו, וייצא לדרך, שוודאי השכינה הקדימה לו. אשרי חלקו.

עז כשבא בוקר הזה, עמוד אחד, ת"ת, תקוע בצד דרום מהתפשטות הרקיע שעל הגן, שנוטה לחסד. והוא חוץ מהעמוד התקוע באמצע הגן. ועמוד הזה מאיר בהארת ג' גוונים חג"ת, מרוקמים יחד בצבע ארגמן. בעמוד הזה, ת"ת,

שהיא כנגד אמורים ופדרים, שהשתיירו מהקורבנות, שנאכלים בזמן ההוא בכל הלילה על המזבח, ומכאן ניזונים כמה גדודי רוחות היוצאים ושולטים בלילה. כי משארית הקורבנות ניזונים החיצוניים.

עד כל בעלי הס"א של רוח הטומאה אינם שולטים בארץ הקדושה וישראל מתעוררים להם להבריחם, ואסור לעורר אותם לשרות על ארץ הקדושה.

עה אלא בלילה עולה עשן של אמורים ופדרים. ואינו עולה כמו עשן קורבן אחר, שהעשן היה עולה בדרך ישר, כי כאן היה עולה עשן, לנקב אחד שברוח צפון, ששם המדורים של רוחות רעות. וכיוון שהעשן עולה ומעקם דרכו לצד ההוא, כולם היו ניזונים ועומדים ונכנסים במקומם, ואינם יוצאים משם לשלוט בעולם.

עו ממונה אחד נמצא לצד על נקב שבצפון על כל גדודי הרוחות, ששמו סנגיריא. ובשעה שעשן ההוא מעקם דרכו ועולה, ממונה הזה ושישים ריבוא אלף מחנות אחרים, כולם נועדים לקבלו ולהיות ניזון ממנו. ועומדים בנקב שבצפון, ונכנסים בפתח אחד, שנקרא קרי. כמ"ש, ואם תלכו עימי קרי. וכתוב, והלכתי עימכם בחמת קרי, כלומר ברוגז, היוצא מפתח שנקרא קרי.

עז ואלו המשוטטים בלילה, אם אינם ניזונים מעשן, אז בשעה שהנשמות יוצאות מפתח להיראות למעלה, הם יוצאים ומקטרגים אותם, ואינן יכולות לעלות ולהיראות למעלה. חוץ מחסידים הקדושים העליונים, שבוקעים רקיעים ואווירים ועולים. ואלו מחנות הרוחות יוצאים ומודיעים דברי שקר לבני אדם, ונראים להם בצורות אחרות של נקבות. ומצחקים בהם עד שמוציאים זרע. ונקראים בעלי הקרי, שמשום שהם יוצאים מפתח, הנקרא קרי, גרם להם שנקראים בעלי הקרי.

עה בשעה שנאכלים האמורים והפדרים על המזבח, עשן מרווה אותם ומזין אותם. כפי מעלתם כך המזון שלהם, לפי מה שראוי להם. ובזה אינם יוצאים ואינם משוטטים בארץ הקדושה.

עט ערב נקרא כך, כמ"ש, וגם ערב רב עלה איתם, שהוא תערובת. כי כל גדודי הרוחות מתערבים בממשלת הלילה. וע"כ לא עשו חובה לתפילת ערבית, כי אין מי שיוכל לתקן אותה כמו יעקב, שהיה בעל המשכן, מלכות, והיה מתקן אותה כראוי.

ע ואע"פ שהיא רשות, תפילה זו היא להגן עלינו מפחד בלילות מכמה מיני גיהינום. כי בשעה ההיא מענישים הרשעים כפליים מביום. ומשום זה מקדימים ישראל לומר, והוא רחום. מפחד הגיהינום. ובשבת שאינו נמצא הפחד של

נמצא ענף אחד, יסוד, ובו נועדו ג' ציפורים, ג' הקווים המאירים במלכות, כי המלכות מצד הארת החכמה שבה נקראת ציפור. המעוררים צפצוף לשבח.

אמר שומר בא בוקר

האם הקב"ה או נביא הנאמן. אבל נבואה זו ודאי עומדת בחשאי, תוך האמונה העליונה, ומתוך הסתום, אמר נביא הנאמן, אשר לו היה קורא הקול של האמונה, המלכות, ואמר, אליי קורא משעיר, כמ"ש, וזרח משעיר למו. ולא כתוב, וזרח לשעיר, משום שהאמונה כך הוא, שמאירות מדרגות מתוך מדרגות, אלו פנימיות לאלו, קליפה תוך קליפה, ומוח תוך מוח. וע"כ כתוב משעיר, שנגלה מתוך קליפת שעיר.

פב והנה רוח סערה באה מן הצפון, מדרגה אחת. ענן גדול, מדרגה שנייה. ואש מתלקחת, מדרגה שלישית. ונוגה לו סביב, מדרגה רביעית. ומתוכה כעין החשמל מתוך האש. ומתוכה דמות ארבע חיות. הרי מדרגות תוך מדרגות.

פג אף כאן כשהתגלה הקב"ה לישראל, לא התגלה אלא מתוך מדרגות אלו. מסיני בא, היא מדרגה הנסתרת ביותר. ואח"כ צריך להתגלות, ואמר, וזרח משעיר, הרי מדרגה אחרת, שהיא יותר בהתגלות, קליפה השורה על המוח. ואח"כ, הופיע מהר פארן, מדרגה אחרת. ואח"כ, ואתה מרבבות קודש, השבח של כולן, אע"פ שהתגלה בכל אלו מדרגות, נחשב שהתחיל להתגלות ממקום זה שהוא עיקר הכול, ממקום רבבות קודש, שהן מדרגות עליונות למעלה. אף כאן, אליי קורא משעיר, ממדרגה, וזרח משעיר למו, שמתדבק למעלה.

פד שומר מה מלילה שומר מה מליל. שומר זה מט"ט. וכתוב עליו, ושומר אדוניו יכובד, ששולט בלילה. מה בין לילה ללילה? אלא הכול אחד, ששניהם לילה וחושך. אלא בחלק של ליל שולטת ה"ס"א, ובחלק של לילה אינה שולטת כלל. ליל צריך לשמירה, שכתוב, ליל שימורים הוא. וע"כ הוא חסר אות ה', ה' מורה על מלכות המתקנת, וזהו כשנכנס הלילה עד שנחלק, מחצית הלילה הראשונה עד חצות נקרא ליל. מחצית לילה והלאה שולט לילה עם ה', שכתוב, ויהי בחצי הלילה. הלילה הזה. ולילה כיום יאיר. ומשום זה כתוב, שומר מה מלילה, שומר מה מליל.

פה אמר שומר. מצאתי בספר של אדם, מה בין, ויאמר, אל, אמר: ויאמר, למעלה, ז"א. אמר, למטה, מט"ט. כמ"ש, ואל משה אמר, מי אמר? אמר שומר, מט"ט. בא בוקר, תפילת שחרית, ממשלת היום, השולט על הלילה. ולא שהבוקר בא לבדו, ונבדל הזכר, בוקר, מהנוקבא, לילה. הרי כתוב, וגם לילה, שניהם יחד, ואינם נפרדים

עח פתח ציפור האחת ואמרה, הללויה הללו עבדי ה' הללו את שם ה'. זה קו הימין שבמלכות, המאיר בחסדים, ע"כ אומר, הללו את שם ה', המזמין להלל את שם ה', המלכות. לאחר זמן, אחר שתאיר החכמה שבה, שאז ילבישנה בחסדים. פתח ציפור השנייה ואמרה, יהי שם ה' מבורך מעתה ועד עולם. זה הארת קו שמאל, המאיר הארת חכמה, שממנו עיקר המלכות. ע"כ אומר, יהי שם ה' מבורך מעתה, שמאיר מיד במלכות, הנקראת שם ה'. פתח ציפור השלישית ואמרה, ממזרח שמש עד מבואו מהולל שם ה'. זה הארת קו האמצעי, המקבל מעצם ת"ת, שנקרא שמש. אז מקדים כרוז וקורא, הכינו עצמכם קדושים העליונים, אלו המשבחים לאדונם. היתקנו בשבח היום. אז נבדל היום מהלילה. אשרי חלקו מי שקם בבוקר מתוך השבח של התורה שעסק בלילה. בזמן ההוא, היא תפילת הבוקר.

עט אמר שומר בא בוקר וגם לילה, אם תבקשו בקשו, שובו בואו. מקרא זה על גלות ישראל, היושבים בתוך בני שעיר, וישראל אומרים להקב"ה, שומר מה מלילה, מה יהיה עלינו מגלות הזה, הדומה לחשכת לילה. כתוב, אמר שומר, זה הקב"ה, בא בוקר, כבר הארתי עליכם בגלות מצרים והעליתי אתכם וקירבתי אתכם לעבודתי, ונתתי לכם התורה, כדי שתזכו לחיי עולם. עזבתם תורתך, וגם לילה, הבאתי אתכם בגלות בבל והעליתי אתכם. עזבתם תורתך כבתחילה, הבאתי לכם שוב בגלות כבתחילה. אם תבקשו בקשו, כמ"ש, דרשו מעל ספר ה' וקראו, ושם תמצאו במה תלוי הגלות שלכם והגאולה שלכם, וכאשר תבקשו בה, היא תאמר ותכריז לפניכם, שובו בואו, שובו בתשובה שלמה, ומיד בואו ותקרבו אצלי.

פ ובמקרא הזה כתוב, משא דומה. בשש מדרגות הנבואה נאמר לנביאים: במחזה, בחזון, בחיזיון, בחזות, בדבר, במשא. וכל החמש כולן, הוא, כמי שרואה אחר הכותל הארה ההיא של האור. ומהם כמי שרואה אור השמש מתוך עששית של זכוכית. אבל משא, היא, כשהאור מגיע ע"י יגיעה רבה, שהיה קשה הדבר עליו ולא יכול לגלות אותו, כמ"ש, לשום את משא כל העם הזה עליי. ומשום זה נקרא משא.

פא וכאן כתוב, משא דומה, יגיעה גדולה, מחמת שהנבואה לא הייתה יכולה להתגלות. והיא נבואה בחשאי, ועומדת בחשאי. אליי קורא משעיר, כאן לא נגלה מי אמר, אליי קורא משעיר,

עליו, ואומר, מי בכס ירא ה', שומע בקול עבדו. ומשום זה, אשרי הוא מי שמקדים לבית הכנסת, לעלות במדרגה זו, למדרגת צדיק.

צא כשבא הבוקר, והציבור נמצא בבית הכנסת, הם צריכים להימצא בשירות ותשבחות של דוד. שהסדר, לעורר אהבה למעלה ולמטה, לתקן תיקונים ולעורר שמחה. כי משום זה הלויים מעוררים שתתעורר אהבה ושמחה למעלה, באלו השירות והתשבחות.

צב ומי שמדבר בבית הכנסת דברי חול, אוי לו שמראה פירוד, אוי לו שגורע האמונה, אוי לו שאין לו חלק באלוקי ישראל, כי מראה בזה, שאין אלוקים, ואינו נמצא שם, ואינו מפחד ממנו, ונוהג ביזיון בתיקון העליון של מעלה. כי בית הכנסת מתוקן כנגד המלכות העליונה.

צג כי בשעה שישראל מסדרים בבית הכנסת סדר שירות ותשבחות, וסדר התפילה, אז מתאספים ג' מחנות של מלאכים עליונים. מחנה אחד הם מלאכים הקדושים המשבחים להקב"ה ביום. כי יש אחרים שמשבחים להקב"ה בלילה. ואלו הם המשבחים להקב"ה ואומרים שירות ותשבחות עם ישראל ביום.

צד מחנה השני הם המלאכים הקדושים הנמצאים בכל קדושה שישראל מקדשים למטה, ותחת ממשלתם הם כל אלו המתעוררים בכל הרקיעים בתפילה של ישראל. מחנה השלישי הן עלמות העליונות, שהן ז' רוחות של ז' היכלות דבריאה, שמיתקנות עם המלכות, והן מתקנות את המלכות להכניסה לפני המלך.

צה וכולם מיתקנים בסדר של ישראל שמתקנים למטה, באלו שירות ותשבחות, ובתפילה שמתפללים ישראל. כיוון שאלו ג' מחנות מזדמנים, אז ישראל פותחים בשירה ומזמרים לפני אדונם. ומחנה האחד, הממונים לשבח לאדונם ביום, מזדמנים עימם ומזמרים עימם יחד באלו השבחים של דוד המלך.

צו בזמן שמסיימים ישראל השבחים של תשבחות דוד, אז אומרים התשבחה של שירת הים. ותשבחה זו, למה היא בתיקון אחרון אחר שבחים של דוד? והרי תושב"כ קדמה לתשבע"פ, וקדמה לנביאים, וקדמה לכתובים, וכמו שהיא קדומה, הלוא כך צריכים להקדימה?

צז אלא מתוך שכנ"י, המלכות, מיתקנת מתושב"כ, ע"כ צריכים לומר השירה בתחילת תיקוניה, סמוך לתפילה בישיבה, ותשבחה זו חשובה מכל שאר תשבחות שבעולם. והמלכות אינה מיתקנת מכלום כמו שמיתקנת מתשבחה זו, ומשום זה היא סמוכה לתפילה בישיבה, לתפילת יוצר.

צח בה בשעה שנאמר שירת הים, מתעטרת כנ"י בכתר, שעתיד הקב"ה לעטר את מלך

זה מזה לעולם. וקול זה קורא דברים אלו, בא בוקר וגם לילה, שניהם מזדמנים אליכם.

פו מכאן ולהלאה, אם תבקשו בקשו, אם תבקשו בקשותיכם בתפילה לפני המלך, בקשו, התפללו ובקשו בקשותיכם ושובו אל אדוניכם. בואו, כמי שמזמין לקבל את בניו ולרחם עליהם. אף כן, הקב"ה, בוקר וגם לילה קורא ואומר, בואו. אשרי הם עם הקדוש, שאדונם מבקש אותם וקורא אותם לקרבם אליו.

פז אז עם הקדוש צריכים להתחבר ולבוא לבית הכנסת, וכל מי שמקדים תחילה מתחבר עם השכינה בחיבור אחד. הראשון הנמצא בבית הכנסת אשרי חלקו, שהוא עומד במדרגת צדיק אל השכינה. כמ"ש, ומשחריי ימצאוני. זהו עולה במעלה עליונה. והרי לומדים, שבשעה שהקב"ה בא לבית הכנסת ואינו מוצא שם עשרה, מיד כועס. א"כ איך יתכן, שהאחד ההוא שהקדים, התחבר בשכינה ונמצא במדרגת צדיק?

פח אלא, בדומה למלך, ששלח לכל בני העיר, שיימצאו עימו ביום פלוני ובמקום פלוני. עד שבני העיר הכינו את עצמם, הקדים אחד ובא למקום ההוא. בין כך ובין כך בא המלך, ומצא שם אדם ההוא שהקדים. אמר לו המלך, פלוני, בני העיר איפה הם? אמר לו, אדוני, אני הקדמתי את עצמי מהם, והרי הם באים אחריי לפקודת המלך. אז, היה טוב בעיני המלך, וישב שם עימו, וודיבר עימו, ונעשה אהובו של המלך. בין כך ובין כך, באו כל העם והתרצה המלך עימם, ושלח אותם לשלום. אבל אם אלו בני העיר לא היו באים, ואחד לא הקדים לדבר לפני המלך, ולהיראות בשבילים, ולומר שכולם באים, מיד היה כועס ונרגז המלך.

פט אף כאן, כיוון שאחד הקדים ונמצא בבית הכנסת, והשכינה באה ומוצאת אותו, אז נחשב כאילו כולם נמצאים שם, כי זה מחכה עליהם שם. מיד מתחברת השכינה עימו, ויושבים בחיבור אחד ועושה היכרות עימו, ומושיבו במדרגת צדיק. ואם אחד לא הקדים ולא נמצא שם, כתוב, מדוע באתי ואין איש? ואין עשרה, אינו כתוב, אלא, ואין איש, כלומר אחד, שיתחבר עימי להיות אצלי. כמ"ש, איש האלוקים, שפירושו להיות במדרגת צדיק.

צ ולא עוד אלא שעושה היכרות עימו, ושואל עליו, אם אינו בא יום אחד, כמ"ש, מי בכס ירא ה' שומע בקול עבדו? והרי ביארנו במה שכתוב, אליי קורא משעיר, שנמצא מדרגה אחר מדרגה ומדרגה תוך מדרגה. ע"כ שומר ההוא, שאע"פ שכתוב, אליי קורא משעיר, הוא מט"ט, קורא בכוח בכל יום, בא בוקר וגם לילה, שפירושו לתפילת שחרית. וזה הוא שהקב"ה שואל עליו, מי בכס ירא ה', שומע בקול עבדו, מט"ט, ובא לבית התפילה. הרי ש אם אינו בא, הקב"ה שואל

ש, שבח ייתנו לו כל צבא מרום. ת, תפארת וגדולה שרפים ואופנים וחיות הקודש.

קה אלו שתי אותיות ש' ת', בשש שש אותיות, שתי אותיות הראשונות א' ב', הן בחמש חמש אותיות, כל שאר האותיות שבאמצע, כולן בארבע ארבע אותיות, משום שהן במרכבה העליונה, כי האותיות הראשונות א"ב, שהן עשר, ואלו ש"ת שבסוף, שהן י"ב, הן יחד השלמות של כ"ב אותיות, כי יש בהן כ"ב תיבות כנגד כ"ב אותיות עליונות, שהן בבינה. נשארות י"ח (18) אותיות אחרות שבאמצע, שהן עולות במרכבתן, כלומר בהתפשטותן, לארבע ארבע תיבות, שהן ביחד ע"ב (72) תיבות. כי י"ח פעם ארבע הוא ע"ב, השם המפורש, חקיקה הקדושה של ע"ב אותיות שהקב"ה מתעטר בהן. ושם הזה מעטר לכנ"י, המלכות, ועולה להתעטר בהן, תוך שלמות השכינה.

קו אלו האותיות המתעטרים בשבח העליון, הראשונות, שהן א"ב, והאחרונות, שהן ש"ת, העולים בעטרותיהן, הן הצירוף מא"ב של א"ת ב"ש, אלף מתפשט בחמש אותיות, אל אדון. ת' בשש אותיות, תפארת וגדולה. ב', בחמש אותיות, ברוך ומבורך. ש', בשש אותיות, שבח נותנים לו. ומשום זה א"ת ב"ש שבשבח אל אדון, שיש בהן כ"ב תיבות, הן כלל כ"ב אותיות דז"א, שהן עטרה לל"ב (32) שבילי החכמה, כי ל"ב שבילי החכמה הן כ"ב אותיות דז"א, שעלה לבינה שבה ע"ס, כ"ב ועשר הן ל"ב נתיבות החכמה, כלומר של בינה שנעשתה לחכמה. ולז"א שבבינה רומזות כ"ב תיבות שבא"ת ב"ש, שבשבח אל אדון.

קז והאותיות האחרות, חוץ מא"ת ב"ש, העולות במרכבותיהן, הן ג"ר, שמתחילות בג', גודלו וטובו מלא עולם, ומסיימות בר', ראה והתקין צורת הלבנה. וכולן הן המרכבה הקדושה, חג"ת דז"א ומלכות המתחברת עימהם, שנעשו מרכבה לבינה, הנקראים מרכבה עליונה. א"ת ב"ש, שבשבח אל אדון הוא השם הקדוש הויה, ז"א שעלה לבינה. ג"ר שבאל אדון, י"ח אותיות מגי' עד ר', הוא מרכבה הקדושה העולה בחשבון ע"ב, חג"ת שבהם ג' הפסוקים, וייסע ויבוא ויט. ונעשה מהם שם הקדוש לעטר את כנ"י, המלכות, מתוך מרכבה עילאה. שהמלכות מקבלת ע"ב התיבות דחג"ת, שהן מרכבה עליונה.

קה ומשום זה, שם ע"ב שהוא כלול באבות, בג' קווים, והמלכות מתעטר בהם, להיות שם קדוש. ואינו שם עליון כאלו שמות העליונים של עולם העליון, ז"א, הנאחזים למעלה למעלה בבינה, ואינם נמשכות למטה. ואע"פ שהשם הזה הוא עליון, שהרי הוא ג' קווים, חג"ת דז"א, אבל הוא דוד המלך, מלכות, המתעטר באבות, חג"ת דז"א. כלומר, שאין המדובר בחג"ת לפי עצמם, אלא ביחס המלכות המקבלת מהם, שמבחינה זו

המשיח. וכתר ההוא מפותח וחקוק בשמות הקדושים, כמו שהתעטר הקב"ה ביום שעברו ישראל את הים והטביע כל מחנות פרעה ופרשיו. משום זה צריך האדם לשים רצונו בשירה זו. וכל מי שזוכה בה בעוה"ז, זוכה לראות את מלך המשיח בתיקון כתר ההוא, ובכלי זין, שהוא חגור, וזוכה לשבח שירה זו שם.

צט כיוון שהגיע האדם ל"ישתבח", לוקח הקב"ה כתר ההוא ושם אותו לפניו. וכנ"י, המלכות, מתחילה להיתקן לבוא לפני מלך העליון, ז"א. וצריכים לכלול אותה בייג מידות הרחמים העליונות, שמהן מתברכת. והם י"ג מיני בשמים עליונים, כמ"ש, נרד וכרכום, קנה וקינמון. וכאן הם: שיר, שבחה, הלל, זמרה, עוז, ממשלה, נצח, גדולה, גבורה, תהילה, תפארת, וקדושה. הרי י"ב. ואח"כ לחבר אותה עימהם ולומר, ומלכות. והם י"ג. כי היא מתברכת מהם.

ק וע"כ צריך, בשעה שהמלכות נכללת בין י"ג מידות, לשים לב ורצון בזה, ולא לדבר כלל ולא להפסיק ביניהם. ואם מפסיק ביניהם, יוצאת מתחת כנפי הכרובים שלהבת אחת, וקורא בכוח ואומר, פלוני שהפסיק גאות הקב"ה, יכלה ויפסוק חייו, שלא יראה גאות המלך הקדוש, כמ"ש, ובל יראה גאות ה'. משום שאלו י"ג הם גאות ה'.

קא מכאן והלאה אל ההודאות. זהו מלך עליון, מלך שכל השלום שלו, כמ"ש, שיר השירים אשר לשלמה, למלך שהשלום שלו, ז"א. כי כל אלו השבחים שמקודם היו לכנ"י, המלכות, כשהיא משתבחת במחנות שלמטה. משם והלאה, יוצר אור ובורא חושך. אלו הם תיקונים של עולם העליון, ז"א.

קב א"ב שבראשי תיבות, אל ברוך גדול דעה, הם תיקונים של עולם התחתון, מלכות, שבראשי תיבות כ"ב (22) אותיות קטנות, משום שיש אותיות גדולות ואותיות קטנות. אותיות קטנות הן בעולם התחתון, מלכות, אותיות גדולות הן בעוה"ב, בינה.

קג הן גדולות בכל, מב' טעמים, הן אותיות גדולות בעצמם אפילו כשבאים ביחידות, והן גדולות בעת שאלו האותיות מתפשטות יותר, כל אות ואות באה במרכבה הראויה לה, שבח של שבת, שאלו האותיות של שבת. אל אדון על כל המעשים. ברוך ומבורך בפי כל הנשמה. אלו האותיות מתפשטות בחמש חמש תיבות, כי ב"אל אדון" יש חמש תיבות, וכן ב"ברוך ומבורך". שהם כנגד חמישים שערים של עוה"ב, בינה, שהן ה"ס כח"ב תו"מ, שכל אחת כלולה מעשר.

קד שתי אותיות אחרות, שהן בסוף השבח של אל אדון, ש' ת', הן בשש שש תיבות, שהן כנגד ו"ק חג"ת נה"י של עוה"ב, בינה, ויוצאות משם:

קיג הא"ב של א"ת ב"ש עולות ויורדות, שאותיות אחרונות שבהן הן יורדות. הא"ב של א"ל ב"ס עולות ואינן יורדות. שגם אותיות אחרונות שבהן הן עולות, כי מחשבון ל' עולה לחשבון מ' ואח"כ לני ואל ס'. וע"כ אינן יורדות להשפיע למטה. א"ת ב"ש הוא שבת בלבד, מלכות, שהן משפיעים למטה. א"ל ב"ס הוא שבת ויוה"כ, מלכות העולה אל הבינה, שהוא יוה"כ, העולה למעלה למעלה, מבינה לחכמה, עד שהכול מתעטר בא"ס ואינו מושפע למטה.

קיד אל ברוך, שבסוף השבת, המאיר לארץ ולדרים, הוא סדר א"ב של אותיות קטנות, שהן במלכות, שהן תיקוני כנ"י, המלכות, בכל יום בתפילה. ומשום שהן אותיות קטנות, אין ריווח ביניהן, שאינן מתפשטות כל אחת לכמה תיבות, כמו בשבת אל אדון של שבת. והן תיקוני העלמות, ז' היכלות דבריאה, הבאות עם המלכה, מלכות, אל מלך העליון, ז"א.

נודע שבעת קטנות המדרגות, בעת שעלתה המלכות לבינה, נבקעות כל המדרגות לשתיים, ובינה ותו"מ שבכל מדרגה נופלות למדרגה שמתחתיה. ונמצא אז, שבינה ותו"מ של המלכות נפלו בז' היכלות שבעולם הבריאה. ולעת גדלות, שחצאי מדרגות בינה ותו"מ הנפולות חוזרות למדרגתן, הן מעלות עימהן גם מדרגה התחתונה שהיו בהן. ונמצא אז, שבינה ותו"מ דמלכות, הנפולות בז' היכלות דבריאה, שחוזרים אז ועולים למלכות דאצילות, הן מעלות עימהן גם ז' היכלות דבריאה, שהיו לבושות בהן בעת קטנות. כי בעת שהמלכות באה אל המלך, ז"א, בעת גדלות שלה, שאז חוזרות הבינה ותו"מ שלה, שהיו נפולות בז' היכלות דבריאה, אל מדרגתה באצילות, ואז לוקחות עימהם גם ז' היכלות דבריאה שהלבישו, המכונות ז' עלמות, וגם הן באות עם בינה ותו"מ דמלכות אל המלך, ז"א.

קטו קדושה זו שמלאכים העליונים מקדשים, הקדושה שבברכת יוצר ושבתפילת שמונה עשרה, אינה ביחיד. כל קדושה שהיא בלשון הקודש, היחיד אסור לומר אותה. וקדושה בלשון תרגום, היא לעולם ביחיד ולא ברבים, שהיחיד הוא התיקון שלה ודאי, ולא הרבים. כמו שלומדים, שניים מקרא ואחד תרגום. כי שניים הוא לשון רבים, שרומז שוודאי שקדושה שבלשון הקודש, שהוא מקרא, אסורה ביחיד, אלא רק ברבים, עשרה. וקדושה בלשון תרגום, חסרה היא ברבים, ואין לאומרה אלא ביחיד לעולם. אחד תרגום ולא שניים או יותר. והטעם הוא, כי תרגום באה למעט, וכך צריך להיות. ולשון הקודש באה לרבות וכך צריך להיות, כי מעלים בקודש ואין מורידים. ובתרגום מורידים ולא מעלים, אחד, ולא יותר, כי אין מעלים כלל.

הוא נמשך למטה, אבל החגי"ת לפי עצמם הם עליונים ואינם נמשכים למטה.

קטז השם של מ"ב אותיות הוא האבות, חגי"ת דז"א, כ"ב אותיות, המתעטרים בעולם העליון, בע"ס דבינה, ועולם העליון מתעטר בעליון ממנו, בע"ס דחכמה. כ"ב של ז"א ועשר דבינה ועשר דחכמה עולים בחשבון מ"ב. וע"כ הוא עולה ואינו יורד, שאינו משפיע חכמה מלמעלה למטה במלכות, משום שמתעטר במחשבה עליונה, חכמה, או"א עילאין, הנמצאים תמיד בחסדים מכוסים. כי הבינה שכאן, הוא ישסו"ת, והחכמה שכאן היא או"א עילאין. אשרי חלקו מי שיודע בו בשם מ"ב, ונוהר בו.

קיז דוד, מלכות, המתעטר באבות, חגי"ת דז"א. שחגי"ת דז"א, ע"ב תיבות שבגי הפסוקים, וייסע ויבוא ויט, משפיעים חכמה אל המלכות. והוא עולה ויורד, שמשפיע למטה אל המלכות. כעין מצפ"ץ זה, שהוא הויה שבפאתי הראש דא"א, שבצירוף א"ת ב"ש היא מצפ"ץ, שהיא השם שממנו נמשכות י"ג מידות הרחמים, שהם י"ב במרכבה הקדושה, חו"ב תו"מ, שבכל אחד ג' קווים שעולים י"ב, היוצאים מאחד השורה עליהם, שהוא מצפ"ץ. והם י"ג. שהיא עולה ויורד להשפיע חכמה מלמעלה למטה.

ומשום זה השם ע"ב עולה ויורד. עולה מצד הימין, חגי"ת דז"א, ויורד מצד השמאל, מלכות, המקבלת את החגי"ת, כמו השם של י"ג מידות הרחמים שעולה מצד זה ויורד מצד זה. וזה שיורד הוא להמשיך הטוב למטה, אל המלכות. וע"כ הא"ב, של א"ת ב"ש ג"ר וכדומה, אותיות הראשונות עולות בחשבון, כי ב' גבוה בחשבון מא', וג' מב', וד' מג' וכדומה. ואותיות אחרונות יורדות בחשבון, כי הש' פחותה מת', והר' פחותה מש', והק' מר' וכדומה. שעולות מצד אחד ויורדות מצד אחד, ומה שיורדות הוא להמשיך הטוב שלמעלה למטה.

קיח השם מ"ב מתעטר למרכבה עליונה, לחו"ב עליונים. השם ע"ב מתעטר למרכבה תחתונה, אל המלכות. אשרי חלקו מי שמשתדל לדעת את ריבונו, אשרי הוא בעוה"ז ואשרי הוא בעוה"ב.

קיב ומשום זה השבת של שבת, אל אדון, המשבח אל המלך שהשלום שלו, משבח לו, בשם ע"ב, ב"יח אותיות מג' עד ר'. ובכ"ב תיבות, שבד' אותיות שבא"ת ב"ש, שהן כ"ב אותיות, כדי שיתעטר בו לעלות למעלה, לבינה, בשם הזה. וע"כ, אל אדון הוא שבח של עוה"ב, בינה, ועליית מרכבה קדושה העליונה, חגי"ת דז"א, המתעטרת לעלות למעלה, לבינה. ועליית כנ"י, המלכות, המתעטרת לעלות ולקבל מהמרכבה העליונה, חגי"ת דז"א.

אחר התפילה, כי משום שהיא תוספת קדושה על קדושות האחרות, היא לאחר התפילה. ומשום שכל אחד ואחד צריך להמשיך עליו מתוספת ההיא, ניתקן לכל יחיד ויחיד קדושת תרגום.

קיה והרי יש בה גם קדושת לשון הקודש. זהו בשביל הציבור, שיתקדשו כולם בכלל עם תוספת קדושה ההיא. ומשום שיחיד אין לו רשות לאומרה בלשון הקודש ולהתקדש יחיד, התקינו אותה בלשון תרגום, שהוא בשביל היחיד, שיתקדש כל אחד ואחד בתוספת ההיא, להמשיך עליו יותר קדושה. אשרי חלקם של ישראל שמתקדשים בקדושות עליונות, משום שהם דבקים למעלה, כמ"ש, ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום.

קטז קדושה זו שבברכת יוצר, איננה סיפור דברי העולם, אלא היא קדושה שמתקדשת השכינה וכל המרכבות שלה, כדי להיתקן לפני מלך העליון. ומשום שהיא קדושת עולם התחתון, המלכות, היא נאמרת בישיבה ולא בעמידה. קדושה האחרת, שאומרים בחזרת התפילה, קדושה של עולם העליון, ז"א, ומשום זה נאמרת בעמידה, כדי להמשיך הקדושה למטה. וכל דברי עולם העליון, ז"א, הוא בעמידה ולא בישיבה.

קיא ובכל אלו הקדושות, ישראל מתקדשים בהן למטה, וע"כ ישראל מתקדשים בקדושה של מרכבה התחתונה, מלכות, בישיבה, ובקדושה של מרכבה העליונה, ז"א, בעמידה. קדושה האחרת, של "ובא לציון", היא תוספת קדושה. וע"כ היא

מיטה שולחן כיסא ומנורה

בייחוד שאנו מתקנים, הם כיסא, ובסדר של תפילת עמידה, ובאלו הקדושות שבתפילת יוצר ושבתפילת התפילה, ותוספת קדושה, של ובא לציון, והברכות שאנו מסדרים, הם מנורה.

קכב אשרי האדם, ששם זה ברצונו, להשלים אל אדונו בכל יום, ולהתקין עליית קיר קטנה הזו, השכינה, אל אדונו, באלו התיקונים, של מיטה שולחן כיסא ומנורה, אז ודאי יהיה הקב"ה אורחו בכל יום. אשרי הוא בעוה"ז, ואשרי הוא בעוה"ב, משום שאלו ארבע, הם תיקוני השכינה להיתקן אל בעלה, ז"א. בארבעה תיקונים אלו היא מיתקנת ביופי, בשמחה, במראה, ע"י עם הקדוש בכל יום.

קכג מיטה ניתנה להיתקן ליעקב. וע"כ התקין יעקב תפילת ערבית. שולחן התקין דוד המלך ע"י השירות והתשבחות שתיקן, כמ"ש, תערוך לפני שולחן נגד צורריי. כיסא התקין אברהם בהתקשרות שלו, שעשה חסד ושלמות הנשמות לכל בני העולם. ואין תיקון הכיסא אלא בחסד של אברהם, כמ"ש, והוכן בחסד כיסא.

קכד מנורה התקין יצחק, שהקדיש שמו של הקב"ה לעיני כל העולם והאיר האור של נר העליון, בקדושה ההיא. משום זה, צריכים עם הקדוש, לומר ולשים רצונם תמיד לסדר מיטה ושולחן וכיסא ומנורה אל עולם העליון, ז"א, אדון הבית, איש האלוקים, שתהיה שלמות בכל יום, למעלה ולמטה.

קיט כתוב, הנה נא ידעתי כי איש אלוקים קדוש הוא עובר עלינו תמיד. וכתוב, נעשה נא עליית קיר קטנה ונשים לו שם מיטה ושולחן וכיסא ומנורה. במקרא הזה יש לנו סמך קל לסדר התפילה. הנה נא ידעתי, זהו הרצון, שהאדם צריך לשים בו בתוך התפילה. כי איש אלוקים קדוש הוא, זהו עולם העליון, ז"א, היושב על כיסא כבודו, וכל הקדושות יוצאות ממנו, והוא מקדש לכל העולמות. עובר עלינו תמיד, שמקדושה ההיא, שמקדש לכל העולמות למעלה, הוא מקדש אותנו בעוה"ז. כי אין קדושה למעלה, אלא אם יש קדושה למטה. כמ"ש, ונקדשתי בתוך בני ישראל.

קכ ומשום שכך הוא, נעשה נא עליית קיר קטנה, זהו סדר של תיקון השכינה, הנקראת עליית קיר, כמ"ש, ויסב חזקיהו פניו אל הקיר. קטנה, משום שהיא קטנה, כמ"ש, עיר קטנה. ונשים לו שם, ע"י תיקון הזה שאנו מתקנים, ובסדר שלנו בשירות ובתשבחות ובתפילה, אנו מתקנים לו, לז"א, לנחת שלו. מיטה ושולחן וכיסא ומנורה, ארבעה אלו הם כולם בשכינה, שהיא מיתקנת בכל תיקונים האלו אל עולם העליון, ז"א, בסדר שאנו מסדרים.

קכא בסדר תפילת ערבית ובתיקונה, היא מיטה, ובסדר הקורבנות והעולות שאנו מסדרים בבוקר, ואלו השירות ותשבחות, הם שולחן, ובסדר ההוא של תפילה בישיבה, ובתיקון ק"ש,

שמע ישראל בשכמל"ו

דאבא. ואור הזה בטש תוך ניצוץ הקשה, יסוד אמא, ונחלק לע' (70) אורות, שנאצלו מהם המוחין של ישו"ת, ז"ת דאורי"א, חג"ת נהי"מ,

קכה בשעה שישראל מייחדים ייחוד של שמע ישראל ברצון שלם, אז יוצא מתוך הסתום של עולם העליון, או"א עילאין, אור אחד, שביל

והוא אחד. כלומר, אע"פ שכלול גם מהארת חכמה, שזה אחד, עכ"ז רק הימין שולט בו, שהוא הארת החסדים בלבדה.

קכט בשעה ההיא מיתקנת המלכות, ומתקשטת, שמקבלת מוחין מאמא. ומכניסים אותה המשמשים, העלמות, בחשאי גדול, אל בעלה, ז"א, ואומרים, בשכמל"ו. בחשאי, כי כך צריכים להכניסה אל בעלה ז"א. אשרי העם היודעים זה, ומסדרים סדר העליון של האמונה, המלכות.

בחשאי, שמסתירים המלכות עצמה, וכוללים אותה בז"א. כי המלכות נבנית מקו שמאל דאמא, ונמצאת עיקר בחינתה רק לקבל חכמה משמאל. וכיוון שכאן הוא הייחוד רק להשפעת החסדים בלבד, נמצא שבחינתה נסתרת בעת הזיווג, ונבחן שהמלכות מזדווגת בחשאי, שבחינתה אינה נשמעת, אלא מקבלת ממנו החסדים, שזהו שאנו אומרים, בשכמל"ו בחשאי. כי אנו צריכים להיזהר, שלא לעורר בכלום החכמה הכלולה בחסדים ההם דז"א, שהוא בחינת המלכות, אלא לעורר המשכת חסדים בלבד.

קל בשעה שמתחברים בעלה של המלכה, ז"א, והמלכה כאחד, יוצא אז כרוז מצד דרום, חסד, התעוררו חילות ומחנות, אותם שגילו האהבה אל אדונם, אותם שגרמו לזיווג הזה.

קלא אז התעורר ממונה אחד עליון, ושמו בואל, שר המחנות, ובידו ארבעה מפתחות שמקבל מארבע רוחות העולם, חוי"ג תו"מ, אשר מפתח אחד נרשם באות י', ומפתח אחד נרשם באות ה', ומפתח אחד נרשם באות ו', ומניח אלו ג' מפתחות תחת עה"ח, ז"א. ואלו מפתחות שנרשמו בג' אותיות אלו, נעשו אחד. וכיוון שנעשו אחד, מפתח האחר, ה"ת, עולה ועומד ומתחבר במפתח ההוא הכולל ג' מפתחות, וכל אלו המחנות והצבאות נכנסים לאלו ב' מפתחות תוך הגן, שהם ו"ה, וכולם מייחדים כמו למטה, כמו ישראל.

המלאך בואל, נושא הדינים של המלכות. ותכלת, מלכות, שורה בנחושת, בדינים דז"א, ובזהב, דינים דגבורה, הדינים של שליטת קו שמאל, שאינו רוצה להתחבר עם הימין. וזהו המלאך בואל, שכתוב, ואל זועם בכל יום. מכוח הדינים של בואל. וכשבני אדם חוזרים בתשובה שלמה, שמעלים מ"ן לז"א והוא עולה עם הדינים הללו, שזה מסך דחיריק, ומכריע על ידיהם בין שני הקווים ימין ושמאל, שע"י זה יוצאים המוחין. וז"א משפיע אותם בזיווג למלכות. נמצא עתה שהדינים התהפכו ונעשו לזכויות גדולות, שלולא הדינים לא היה ז"א יכול להכריע בין הקווים ימין ושמאל, ולא היו מוחין לא בבינה ולא בז"א, ולא היה זיווג בין ז"א למלכות.

שכל אחת כלולה מעשר. ואלו ע' אורות האירו בע' ענפים של עה"ח, בחג"ת נהי"מ דז"א, שכל אחת כוללת עשר.

קכו אז אילן ההוא, ז"א, מעלה ריחות ובשמים, הארת חכמה, וכל האילנות שבגן עדן, המלכות, כולם מעלים ריחות ומשבחים לאדונם, ז"א, כי אז מיתקנת המלכות להיכנס לחופה עם בעלה, ז"א. וכל איברים העליונים כולם, הספירות דז"א, מתחברים בחשק אחד וברצון אחד להיות אחד בלא פירוד כלום, ואז מיתקן בעלה, ז"א, אל המלכות, להיכנס לחופה בייחוד אחד להתייחד במלכות.

ב' זיווגים להמשכת מוחין לזו"ן: א. זיווג דו"ק דמוחין, שאע"פ שהם כלולים מהארת חכמה, עכ"ז אינם מקבלים אלא חסדים בלבד. וזיווג הזה מכונה כניסה לחופה. ב. זיווג גמור דג"ר, שמאירים חכמה וחסדים, וזה נעשה בתפילת שמונה עשרה, ב"שים שלום", שאי אפשר שתהיה זיווג הג"ר מטרם שיהיה זיווג הו"ק דמוחין. וזהו הייחוד של שמע ישראל, שהוא מוקדם אל הזיווג שבתפילת שמונה עשרה, כמו חופה, שהיא מחויבת להיות קודם הזיווג.

ושורש המוחין דזו"ן מתחיל מאו"א, מבינה, שיצאה לחוץ מראש דא"א, שלולא יציאה זו לא היו מוחין לזו"ן. ובינה זו, ניתקנה הג"ר שבה לאו"א, וז"ת שלה לישסו"ת. ולפיכך, כשאנו רוצים להמשיך מוחין לזו"ן, אנו מחויבים להמשיכם משורשם, מאו"א, המשפיע לישסו"ת, וישסו"ת לזו"ן. וכל אלו המדרגות, או"א המאירים אל ישסו"ת וישסו"ת לזו"ן, מתעוררים בעת אמירת שמע ישראל, וגם הם מרומזים בו. ואז מתעוררת המשכת המוחין משורשם מאו"א, עד ז"א, ועד המלכות.

קכז ע"כ אנו מעוררים את המלכות, ואנו אומרים שמע ישראל, המלכות, שישראל נכללים בה, שאנו אומרים אל המלכות, התקן את עצמך, כי בעלך, ז"א יבוא אלייך עם תיקוניו והוא מזומן לנגדך. ה' אלוקיני ה' אחד. ה' זה אבא, אלוקיני זו אמא, ה' זה ז"א, והם אחד, בייחוד אחד, ברצון אחד בלא פירוד, וכל אלו איברים דז"א, הספירות שלו, נעשו אחד, ונכנסים בהשתוקקות אחת, ביסוד דז"א.

קכח כיוון שאומרים ישראל, ה' אחד, הרומז על ז"א, בהתעוררות ו"ק, שמקבל מאו"א, שהם ה' אלוקיני, מכוח שנעשו אחד. אז כל אלו ו"ק נעשו אחד, ונכנסים בהשתוקקות אחת, יסוד. וזה ו', הרומזת על ז"א, שהוא התפשטות אחת, כמו הו', שהיא קו אחד, בלא דבקות אחרת אליו, שהארת החסדים שבימין שולטת בו, ואין שם דבקות מגילוי החכמה שבשמאל. אלא הוא בלבדו מתפשט וכלול מכולם, ואפילו משמאל,

כתוב אחד? אלא, ועד, הוא אחד בחילוף האותיות. כי א' מתחלפת ב', וח' בע' ונעשה ועד אותיות אחד. אותיות הזכר אינן מתחלפות, אותיות הנקבה מתחלפות, שזהו שבח הזכר על הנקבה. וכדי שלא תשלוט עין הרע, הס"א, אנו מחליפים האותיות, שאין אנו אומרים אחד בגלוי, אלא ועד. ולעת"ל, שהעין הרע יעבור מעולם ולא תשלוט, אז תהיה נקראת המלכות אחד בגלוי, כי עתה שהס"א דבוק עימה, כמ"ש, ורגליה יורדות מוות, אינה אחד, אלא שאנו מייחדים אותה בלחש בסוד החילוף של אותיות אחרות, ואומרים ועד, במקום אחד.

קלו אבל לעת"ל, שייפרד הס"א ממנה, ויעבור מהעולם, אז תהיה נקראת המלכות אחד ודאי, שלא תהיה עימה שותפות ודבקות אחרת. כמ"ש, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. שגם המלכות הנקראת שמו, תהיה אחד בגלוי עימו, עם ז"א, ולא בלחש, ולא בסוד.

קלז וע"כ אנו מייחדים אותה עתה להוציאה מס"א, כמי שמזמין אחר שיהיה ע"ד שלו, ז"א, שנעשה עד שלה שהיא אחד, משום שז"א העד שלנו, והס"א אינו עד אצלנו. ואז היא נפרדת מהס"א. כיוון שבאה לז"א, אנו מעלים אותה לחופה אל בעלה מלך העליון, ז"א, בכל הרצון וכוונת הלב, וע"כ היא אחד.

למלכות יש דינים של שמאל ושל המסך דחריק, הנמצא בחזה דז"א, להיותה מחזה ולמטה שלו. ובדינים אלו נאחו הס"א, ואז אינה אחד. אבל אחר שז"א מעלה אותם הדינים, ומכריע על ידיהם בין הקווים ימין ושמאל ומגלה כל המוחין שבעולמות, הרי הוא מעיד על הדינים הללו, שאינם דינים אלא זכויות גדולות, ונעשתה אחד כמו ז"א.

קלח בשעה שהיא באה עם העלמות שלה, ז' היכלות דבריאה, ורוצה להיפרד מהס"א, אינה באה, אלא כמי שהזדמן לראות בכבוד המלך, ולא יותר, וכך מכריזים, שיזדמנו לראות בכבוד המלך. כמ"ש, צאנה וראינה בנות ציון במלך שלמה. צאו לראות בכבוד המלך. אז הס"א אינו רוצה לראות, ונפרד מהמלכות. כיוון שבאה, כל אלו המשמשים שלה, העלמות, מכניסים אותה לחופה עם המלך העליון, ז"א, בלחש ובסוד, שאם לא כן, לא היה נפרד ממנה הס"א, והשמחה הייתה מתבלבלת. אבל לעת"ל, שייפרד ממנה הס"א, אז ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

כי אין הדינים עוברים מהנוקבא אלא אחר שראתה המוחין הגדולים שהמשיך ז"א ע"י הדינים שלה. ולפיכך איך תוכל לבוא לייחוד עם ז"א כל עוד שלא ראתה והיא עם דינים? ע"כ נאמר שאינה באה באמת לייחוד אלא רק לראות כבוד המלך, את המוחין שהמשיך ז"א ע"י הדינים שלה,

בשעה שנעשה זיווג ז"א ומלכות, יוצא הכרוז שיתעוררו אלו המלאכים שגילו אהבת הזיווג לאדונם, אז התעורר ממונה אחד עליון, ושמו בואל, הנושא לדיני המלכות, שבכוח הדינים שלו, עלה ז"א והכריע בין ב' הקווים ימין ושמאל, שע"י זה יצאו המוחין בבינה וז"א, ונעשה הזיווג בין ז"א למלכות, ונמצא שהמלאך בואל הוא שגילה אהבת הזיווג לז"א ומלכות, וע"כ התעורר אז לפי הכרוז. ובידו ארבעה מפתחות שמקבל מארבע רוחות העולם, כי התחתון זוכה באורות שגרם לעליון. וכיוון שבואל"ל גרם ליציאת המוחין בז"א, שהם ג' קווים יה"ו, ולזיווג בין ז"א למלכות, שהוא ה"ת, ע"כ זכה גם הוא בהם, ומכונים אצלו בשם ארבע מפתחות, מטעם שהדינים שלו פתחו אותן המוחין. ואלו מפתחות שנרשמו בג' אותיות, נעשו אחד, כי הם ג' הקווים של ז"א המרומזים ביה"ו, וז"א הוא אחד. וע"כ הניח אותם תחת עה"ת, ז"א. ואח"כ מפתח האחר, ה"ת, עולה ועומד ומתחבר במפתח הכולל ג' מפתחות, מלכות המתחברת עם ז"א, שגרם לזה, וע"כ זכה בהם. וכל המלאכים הכלולים ונמשכים ממלאך בואל, גם הם עולים ומקבלים מוחין מב' המפתחות ז"א ומלכות.

קלב המילים של שמע ישראל. הויה ראשונה, הרשימו של אות י' שבשם הקדוש, הרומזת לאבא. אלוקינו, הרשימו של ה"ר שבשם הקדוש, הרומזת לאמא. הויה שנייה, המשכות המוחין מאו"א, הנמשכות למטה ברשימו של אות ו' של השם הקדוש, הרומז לז"א, כי אלו ב' אותיות י"ה, נמשכות להיות במקום הזה, באות ו', ז"א, והוא אחד, שכל אלו השלושה, או"א וז"א, הם אחד בייחוד אחד.

קלג כיוון שכל אלו נעשו אחד בייחוד אחד, ונשאר הכול באות ו', שכל המוחין נשארו בז"א, ו' והוא שלם מראש המעיין, אבא, ומהיכל הפנימי, אמא, ויורש לאו"א, אז מכניסים אליו המלכה, המלכות, כי עתה הוא שלם בכל טוב העליון, ויכול להזין אותה, ולתת לה מזון וכלכלה כראוי. וכל אלו איברים שלו, הספירות, כולם אחד, ואז מכניסים אותה בלחש, כדי שלא יתערב זר בשמחה, כמ"ש, ובשמחתו לא יתערב זר. כדי שלא יימשך הס"א לינוק מהארת הזיווג.

קלד כיוון שז"א התייחד למעלה בו"ק, גם המלכות מתייחדת למטה בו"ק אחרות, חג"ת נה"י של המוחין, כדי להיות אחד למעלה ואחד למטה. כמ"ש, יהיה הויה אחד, ז"א, ושמו אחד, המלכות. אחד למעלה בו"ק, שכתוב, שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד. הרי הן שש תיבות, כנגד ו"ק. בשכמל"ו, הרי הן ו"ק אחרות בשש תיבות. ה' אחד, למעלה בז"א, ושמו אחד, למטה במלכות.

קלה אי"כ למה כתוב אחד רק למעלה בז"א, בשמע ישראל, ולמטה, במלכות, בבשכמל"ו, לא

מלכות הרשעה, הס"א, שנקרא קץ כל בשר.

קמד) כיוון שראה שהסתלקה ממנו השכינה, מחמת שרצה לעשות הייחוד בגלוי, לגלות את הקץ, אמרו השבטים, כמו שאין בליבך אלא אחד, כי אתה בעולם העליון, שהוא אחד, אף אנו, שאנו בעולם התחתון, מלכות, אין בליבנו אלא אחד. וע"כ נזכרו כאן שני לבבות. כמו שאין בליבך, אין בליבנו, כי עולם העליון, ז"א, הוא ליבו של יעקב. ועולם התחתון, מלכות, הוא ליבם של הבנים. אז הכניסו את המלכות, בלחש.

קמה) וכמו שהם התייחדו, עולם העליון באחד, ועולם התחתון באחד, אף אנו צריכים לייחד עולם העליון באחד, ולייחד עולם התחתון באחד. זה בו"ק, וזה בו"ק. ומשום זה יש שש תיבות בשמע ישראל ו"ק, ושש תיבות בשכמל"ו ו"ק, וזהו ה' אחד ושמו אחד. אשרי גורלו וחלקו בעוה"ז ובעוה"ב, מי ששם ליבו לזה.

קמו) ודברים אלו עתידים להיות נועדים לפני עתיק יומין, בלא בושה כלל.

קמז) מצווה ללמוד תורה בכל יום, שזהו האמונה העליונה, לדעת דרכיו של הקב"ה, שכל מי שעוסק בתורה, זוכה בעוה"ז, וזוכה בעוה"ב, וניצל מכל קטרוגים הרעים. משום שהתורה היא האמונה, ומי שעוסק בה, עוסק באמונה העליונה, והקב"ה משרה שכינתו בתוכו, שלא תסור ממנו.

קמח) מי שיודע דבר של תורה, צריכים לרדוף אחריו וללמוד ממנו דבר ההוא, לקיים הכתוב, מאת כל איש אשר יידבנו ליבו תקחו את תרומתי. התורה היא עה"ת, לתת חיים לכל מי שמתגבר בתורה, מתגבר בעה"ת, כמ"ש, עץ חיים היא למחזיקים בה.

קמט) וכמה סודות עליונים במי שעוסק בתורה, שזוכה להתקשר בתורה העליונה, ז"א, אינו שוקט ממנה בעוה"ז, ואינו שוקט לעוה"ב, ואפילו בקבר שפתיו דובבות תורה, כמ"ש, דובב שפתי ישנים.

וכיוון שראתה זאת מתבטלים הדינים, והס"א נפרד ממנה. ואז מתייחדת עם ז"א בחופה.

קלט) כיוון שנכנסה לחופה, והיא עם מלך העליון, ז"א, אז אנו מעוררים שמחה של המוחין של ימין ושמאל, כמ"ש, ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך, זהו ימין, והיה אם שמוע תשמע בקול ה' אלוקיך, זהו שמאל. ובלא יראה כלל מפני הס"א, כי הס"א לא יתקרב שם, ואין לו רשות.

קמ) כלה, המלכות, כל זמן שרוצים להכניסה אל המלך לשמחת הזיווג, צריך להיות בלחש ובסוד, כדי שלא ימצא בצעדי רגליה רמוז של צד הרע, ולא יתדבק עימה, ולא ימצא בבנים, בישראל למטה, רמוז פסול כלל. שצריכים להסתיר עצמה, שהיא המשכת חכמה, שזה נבחן כמו בלחש ובסוד, ולכלול אותה בז"א שתקבל ממנו חסדים. כי כל עוד שלא נשלם התיקון הגמור, כתוב עליה, ורגליה יורדות מוות, שיש בסופה דבקות הס"א הנקרא מוות.

קמא) וכך אמר יעקב לבניו, אולי קרה פסול במיטתי, אז אמרו בניו, כמו שאין בליבך אלא אחד, אין לנו דבקות בס"א כלל, כי הוא נפרד ממיטתך, ואנו בייחוד למלך העליון, ז"א, ואין לנו דבקות כלל בס"א, כי לפירוד מהס"א היה הרצון והמחשבה שלנו.

קמב) כיוון שידע יעקב, שהס"א לא התדבק שם כלל, אז נכנסה האישה, מלכות, אל בעלה, ז"א, בלחש, בייחוד של ו"ק שבשמע ישראל, פתח יעקב ואמר, בשכמל"ו. כי מלכות היא אחד, עם העלמות שלה, בלא עירוב כלל, ובלא שותפות של הס"א.

קמג) בשעה ההיא, היו יעקב ובניו למטה בצורה עליונה עם השכינה. יעקב היה הו"ק של עולם העליון, אחד, ז"א. ובניו היו בצורת הו"ק של עולם התחתון, המלכות. ויעקב רצה לגלות להם קץ ההוא, מלכות, לעשות הייחוד בגלוי ולא בלחש. שיש קץ הימין, ויש קץ הימים. קץ הימין זה מלכות הקדושה, האמונה, מלכות שמיים. קץ הימים,

ויקחו לי תרומה

רצונם להידבק למעלה, כדי להמשיך רצון אדונם אצלם מלמעלה למטה.

קנב) ומאיזה מקום לוקחים רצון של אדונם להמשיכו אליהם? הם לוקחים ממקום קדוש ועליון אחד, שממנו כל הרצונות הקדושים. והוא כל איש, צדיק, יסוד דז"א, הנקרא כל, כמ"ש, ויתרון ארץ בכל הוא. וכתוב, על כן כל פיקודי כל יישרתי. איש, איש צדיק זהו צדיק, אדון הבית, יסוד, אדון המלכות, הנקראת בית. שרצונו תמיד אל המטרונותא, מלכות, כבעל האוהב את אשתו תמיד. יידבנו ליבו, שאוהב אותה. ליבו,

קנ) ויקחו לי תרומה, הוא הייחוד של מעלה, ז"א, ושל מטה, מלכות, בכלל אחד. כי "לי" הוא ז"א, תרומה מלכות. לא כתוב, ויקחו תרומה, אלא, ויקחו לי תרומה, שזה מורה, למעלה ולמטה בכלל אחד בלא פירוד כלל.

קנא) מאת כל איש אשר יידבנו ליבו. מקרא זה היה צריך לומר, כל איש. מהו, מאת כל איש? אלא זה ליושבים על כיסא הדין. אשרי הם הצדיקים היודעים לשים רצון ליבם למלך העליון הקדוש, וכל רצון ליבם אינו לעוה"ז, ולתאוה הבטלה שלו, אלא שיודעים ומשתדלים לשים

כמ"ש, מצפון זהב יאָתה. כסף, יוה"כ, שעוונות ישראל מתלבנים כשלג, כמ"ש, אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו. וגם הכסף צבעו לבן. וכתוב, כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם.

קנח נחושת, יום של קורבנות החג, המרכבות של עמים עכו"ם, שאנו מקריבים ע' פרים בעדס, והם נקראים הרי נחושת, ומשום כך מתמעטים והולכים פרי החג בכל יום. תכלת, פסת, שאז ממשלת האמונה, המלכות, רמז על דינים, כי תכלת מלשון כליה, לא שלטה עד שכילתה והרגה כל בכורי מצרים. כמ"ש, ועבר ה' לנגוף את מצרים. משום זה כל הצבעים טובים בחלום, חוץ מתכלת.

קנט ארגמן שבועות, כי תושב"כ שניתנה בו, כלולה מימין ומשמאל, כמ"ש, מימינו אש דת למו. ארגמן כלול מהרבה צבעים. תולעת שני, חמישה עשר באב, שבנות ישראל היו יוצאות אז בבגדי תולע, כמ"ש, האמונים עלי תולע.

קס עד כאן כנגד ו"ק: זהב, כסף, נחושת, תכלת, ארגמן, תולעת שני. מכאן והלאה עשרת ימי תשובה, שהם: וְשֵׁשׁ, וְעִזִּים, ועורות אילים מאודמים, ועורות תחשים, ועצי שיטים, ושמן למאור, ובשמים לשמן המשחה ולקטורת הסמים, ואבני שוהם, ואבני מילואים. עד כאן הם תשעה כנגד תשעה ימים, ויוה"כ משלים לעשרה.

קסא ומכל אלו אנו לוקחים תרומת ה', המלכות, כמ"ש, וזאת התרומה אשר תקחו מאיתם, בכל החגים, כדי להשרות אותה עלינו. ברה"ש אנו לוקחים תרומת ה', הבא מצד הזהב, גבורה, כי המלכות היא גבורה. ביוה"כ אנו לוקחים אותה, כי הבת, המלכות, יורשת לאמא, בינה, הנקראת יוה"כ. בסוכות אנו לוקחים אותה, שהיא סוכה הסוככת ומגנה עלינו, כמ"ש, ביום השמיני עצרת תהיה לכם, וזה היא תרומת ה', המלכות הנקראת עצרת.

קסב בפסח אנו לוקחים אותה, צבע של אור התכלת. בשבועות אנו לוקחים אותה, והיא שתי הלחם. שכתוב, במתן תורה, וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמור, ואנו לוקחים מתושב"כ את התשבע"פ, המלכות. ט"ו באב, המלכות עומדת בשמחה על בנות ישראל. וכל שאר הימים הם לתיקון של המלכות. וע"כ כתוב, אשר תקחו מאיתם, לשון רבים.

המטרוניתא שלו, המלכות, שנקראת לב, יידבנו, להתדבק בו.

קנג ואע"פ שיש להם אהבה גדולה זה בזה, שאינם נפרדים לעולם, עכ"ז מן כל איש, יסוד, בעל הבית, בעל המטרוניתא. תקחו את תרומתי, מלכות. מדרך העולם, אם רוצים לקחת מאדם את אשתו, הוא מקפיד ואינו עוזב אותה. אבל הקב"ה אינו כן, שכתוב, וזאת התרומה, כנ"י, המלכות, אע"פ, שכל האהבה שלה אליו ואהבתו אליה, לוקחים אותה ממנו, להשרות אותה ביניהם, ממקום עליון, שכל אהבה של אישה ובעלה שורה שם, יסוד, משם, תקחו את תרומתי. אשרי חלקם של ישראל, ואשריהם כולם שזכו לזה.

קנד וזאת התרומה אשר תקחו מאיתם. א"כ, הלוא, אשר תקחו מאיתו, היה צריך לומר? מיסוד? מהו מאיתם? משני שמות יסוד ומלכות ביחד, שלא ייקח אותה מעצמה אלא משניהם יחד, וע"כ כתוב, מאיתם.

קנה מאתם, מאת ס', עולם העליון, נהי"מ דבינה, ישו"ת, מקום מגוריו של אותו צדיק, יסוד הבינה, שמתעטר מאת ס', או"א עילאין, חב"ד חג"ת דבינה, שמשם מקבל חיים, להזין העולמות כולם. ומיסוד דבינה יקבלו התרומה, המלכות. והכול הוא דבר אחד. הסוד ניתן לחכמים, אשרי חלקם.

או"א מכונה ס', ישו"ת מכונה ס'. ז"א בגדלות יורש אלו המוחין, ויש בראשו ב' מיני מוחין אלו ס' ס'. ומה שצריכים לקחת המלכות מיסוד, הוא מיסוד הבינה שבראש ז"א, שמשם לוקח המלכות דג"ר. וע"ז כתוב, אשר תקחו מאתם, שהוא אותיות מאת ס'.

קנו ואע"פ שהם לוקחים את המלכות, אינם יכולים לקחת אותה, אלא ברשות בעלה, ז"א, וברצון שלו. וצריכים לעשות עבודה של אהבה אליו. ואז באהבתו תקחו את תרומתי, המלכות. וכל זה עושים באלו עבודות של התפילה, והתיקון, שישראל מסדרים בכל יום. פירוש אחר: מאיתם, מכלל ו"ק העליונים דז"א, וע"כ כתוב, מאיתם לשון רבים.

קנז מאיתם, מאלו הזמנים והשבתות תיקח אותה, והכול אחד. והם שכתוב, זהב וכסף ונחושת ותכלת וארגמן ותולעת שני. זהב, היום של רה"ש, יום של זהב, יום הדין, שהשמאל שולט,

כמו שהם

[כגוונא]

כדי שתהיה עימהם למעלה, אחד כנגד אחד, כי הקב"ה, ז"א, אחד למעלה, אינו יושב על כיסא כבודו, מלכות, עד שגם היא נעשית אחד כמוהו,

קסג כמו שהם, הו"ק דז"א, מתיחדים מחזה דז"א ולמעלה, באחד, שאין עימהם שותפות דס"א, אף המלכות מתייחדת מחזה דז"א ולמטה, באחד,

וכל בעלי הדין נפרדו ועברו ממנה. ומי שמעורר דין למטה, גורם שיתעורר כך למעלה, והכיסא הקדוש, המלכות, אינו יכול להתעטר בעטרת הקדושה. שכל זמן שמעוררים למטה את בעלי הדין, שמקודם לכן היו נעדרים, והיו הולכים כולם להסתתר תוך נקב העפר של תהום הגדול, מכוח קדושת השבת, ועתה שעוררו אותם מלמטה, כולם חוזרים לשרות במקומם, כמו בחול, והתרחק על ידיהם מקום הקדוש, המלכות, הרוצה מנוחה.

קסח ולא לבד התעורר למעלה ע"י התחנתונים, אלא אין התעוררות מתעורר למעלה עד שישראל מעוררים למטה, כמ"ש, בַּפֶּסֶח ליום חגנו. לא כתוב, ליום חג, אלא, ליום חגנו, משום שקדושת החג מתעוררת למעלה ע"י ישראל, שמקדשים אותו למטה, וע"כ הוא חגנו. וע"כ לעם קדוש, המתעטרים בעטרות קדושות של נשמות, כדי לעורר מנוחה, אסור לעורר דין, אלא כולם יהיו ברצון ואהבה רבה, שיעוררו ברכות למעלה ולמטה ביחד.

ברכו את ה' המבורך

אבל ברוך שכאן, הוא מקור העליון. הויה, זהו אמצעי שבכל צדדים העליונים, ז"א, קו אמצעי. המבורך, זהו שלום בית, יסוד דז"א, שנקרא שלום, הנביעה של הבאר, להשלים ולהשקות הכול. לעולם ועד, עולם התחנות הצריך להתברך, והשמן והגדלות, השפע, הנמשך בברוך ה' המבורך, הכול בשביל לעולם ועד, שהוא המלכות. **קעב** וע"כ ברכה זו צריכים כל העם לברך, ובכניסת השבת, ברצון הלב ובשמחה צריכים להתחיל בהתחלה בברכה הזו, כדי שיתברך שבת הזו של כניסת השבת, שהוא ליל שבת, המלכות, מעם הקדוש כראוי, בברכה הזו.

קעג כשמתחילים ישראל לברך, הקול הולך בכל הרקיעים המתקדשים בקדושת כניסת השבת. אשריכם עם קדוש, שאתם מברכים ומקדשים למטה, כדי שיתברכו ויתקדשו למעלה, כמה מחנות עליונים הקדושים. אשריהם בעוה"ז ואשריהם בעוה"ב. ואין ישראל מברכים ברכה זו, עד שמתעטרים בעטרות הנשמות הקדושות. אשרי העם שזכו להם בעוה"ז, לזכות להם בעוה"ב.

קעד בלילה הזו, הוא תשמיש של החכמים, כשמתעטרים בנשמות הקדושות האלו. והכול אחד. ובכל מקום שתמצא בעניין זה לחכמים, פעם בדרך זה ופעם בדרך זה, הכול הוא אחד. בעת הזו שמתעטרים כולם בנשמות ורוחות חדשים קדושים, היתרים על ימות החול, אז הוא זמן התשמיש שלהם, כדי שימשיכו לתשמיש הזה המשכת קדושה במנוחה העליונה, וייצאו בנים קדושים כראוי.

כדי להיות אחד באחד. כמ"ש, ה' אחד ושמו אחד. כי ה', ז"א, ושמו, המלכות, והם אחד באחד.

קסד שבת, המלכות, הנקראת שבת בעת שמתייחדת באחד, שישרה עליה ז"א, שהוא אחד. וזו התפילה של ליל שבת, כי אז מתייחד כיסא הכבוד הקדוש, המלכות, באחד, וניתקנת שישרה עליה מלך הקדוש העליון, ז"א.

קסה כאשר נכנסת השבת, מתייחדת ומתפרדת מס"א, וכל הדינים עוברים ממנה, ונשארת בייחוד האור הקדוש, ומתעטרת בעטרות למלך הקדוש. וכל ממשלות הרוגז ובעלי הדין בורחים כולם, ואין ממשלה אחרת בכל העולמות, חוץ ממנה.

קסו ופניה, ג"ר שלה, מאירים באור העליון ומתעטרת בעם הקדוש למטה, שכולם מתעטרים ממנה בנשמות חדשות. אז תחילת התפילה לברך אותה בשמחה, בהארת הפנים, ולומר, ברכו את ה' המבורך. את, המלכות, כדי להתחיל בברכה אליה.

קסז אסור לעם קדוש להתחיל אליה בפסוק של דין, והוא רחום, משום שכבר נפרדה מס"א,

קסט ברכו את ה'. את, רומז על המלכות, הנקראת את. את, זהו שבת של כניסת השבת, ליל שבת, מלכות. ברוך ה' המבורך. ברוך, הוא מוצא הברכות ממקור החיים, והמקום שממנו יוצא כל שיקוי להשקות לכל, יסוד הבינה. ומשום שהוא מקור המשפיע באות הברית, ביסוד דז"א, קוראים אותו המבורך, שהוא הנביעה של הבאר. שהיסוד, הנביעה של מלכות הנקראת באר. וכיוון שהברכות מגיעות ליסוד דז"א, הרי ודאי שהבאר מתמלאת, שאינם נפסקים מימיו לעולם. החסדים הנקראים מים.

קע וע"כ לא אומרים, ברוך את ה' המבורך, אלא ברוך ה', כי אם לא היה מגיע ליסוד דז"א, הנביעה ממקור העליון, מיסוד דבינה, לא היה מתמלאת הבאר כלל, המלכות. כי אין המלכות יכולה לקבל אלא מיסוד דז"א. וע"כ אומרים, המבורך, שהוא יסוד דז"א. מבורך, משום שמשלים ומשקה לעולם ועד, שזהו שבת של כניסת השבת, המלכות. ואנו מביאים הברכות במקום שנקרא מבורך, יסוד דז"א. וכיוון שמגיעות שם, כולן נמשכות לעולם ועד, המלכות. וזהו, ברוך ה' המבורך, עד היסוד דז"א, שנקרא מבורך, מגיעות הברכות מעולם העליון, בינה. וכולן נמשכות לעולם ועד, המלכות, להתברך ולהישקות ולהיות שלמה כראוי, מלאה מכל הצדדים.

קעא ברוך, זהו מקור העליון, יסוד דבינה, שכל הברכות יוצאות ממנו. וכשהלבנה נשלמת אנו קוראים אותה ג"כ, ברוך, כלפי התחנתונים.

שיכיל כולן ואינו ניכר? הוא כעין ארץ הצבי שהייתה נמשכת לכל הצדדים, ולא היה ניכר. וכמו הצבי, שככל שגדל, גדל עימו עורו לכל צד ואינו ניכר. ויש כמה נשמות, שכיוון שעולות לגן עדן העליון, שוב אינן יורדות משם, ונשארות שם גם בימות החול.

קפ נשמות עולות, ונשמות יורדות, שיתעטר בהן עם הקדוש. ובכניסת השבת, טרם שמתקדש היום, יש גלגול של הנשמות, אלו הולכות ואלו באות, אלו עולות ואלו יורדות. מי ראה כמה מרכבות קדושות המשוטטות לכאן ולכאן, כולן בשמחה כולן ברצון. נשמות האלו הן לעטר העם הקדוש, לעטר כמה צדיקים בגן עדן למטה, וזה נמשך עד השעה שעומד הכרוז וקורא מקודש מקודש. אז נמצא המנוחה והשקט לכל. והרשעים שבגיהינום, כולם נשקטים במקומם, ויש להם מנוחה. וכל הנשמות מתעטרים, שמשיגות ג"ר, אלו למעלה ואלו למטה. אשרי העם שחלק זה להם.

קפא בחצות לילה של ליל שבת, שהחכמים מתעוררים לתשמיש שלהם, רוח העליון שהתעטרו בו בעת התקדש היום, הנה בשעה שהם ישנים במיטותיהם, ונשמות האחרות שלהם רוצות לעלות ולראות בכבוד המלך, אז רוח העליון, שירד בכניסת השבת, לוקח את הנשמה ועולים למעלה והנשמה האחרת מתרחצת בבשמים שבגן עדן, ורואות שם מה שרואות.

קפב וכשיורד הרוח לשרות במקומו בחצות לילה, גם נשמה ההיא חוזרת למקומה, וצריכים החכמים לומר פסוק אחד, של התעוררות רוח ההוא העליון הקדוש של עטרת השבת, רוח ה' אלוקים עליי, יען משח ה' אותי לבשר ענווים. בלכתם ילכו ובעומדם יעמודו ובהינשאם מעל הארץ יינשאו. אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו. משום שמתעטרים ברוח ההוא, בהתעוררות שלהם בחדוות התשמיש, ויהיה המשכת רוח העליון של שבת, בתשמיש של מצווה.

קעה סוד זה ניתן לחכמים. בשעה שנחלק הלילה בלילה זה של שבת, רוצה הקב"ה להיכנס לגן העדן. כי בימות החול הקב"ה נכנס בגן עדן התחתון שבעולם עשיה, להשתעשע עם הצדיקים השורים שם, ובשבת, בלילה של שבת, הקב"ה נכנס בגן עדן העליון, שבעולם הבריאה, מקור העליון, בינה. כי ג' עולמות ביי"ע, הם בינה ותו"מ, והבריאה היא בינה.

קעו משום שבימות החול, כל נשמות הצדיקים כולם שורים בגן עדן הארץ, וכשמתקדש היום בכניסת השבת, כל אלו המחנות של מלאכים הקדושים הממונים בגן עדן התחתון, כולם מעלים את הנשמות האלו, השורים בגן עדן התחתון, להביאם אל רקיע ההוא העומד על הגן, כי להיותם מעולם עשיה, אין להם רשות לעלות יותר מזה. ומשם, מזדמנים מרכבות קדושות המסבבים כיסא הכבוד של המלך, בריאה, ומעלים כל אלו הנשמות לגן עדן העליון, שבבריאה.

קעז כיוון שרוחות האלו עולים לגן עדן העליון, אז רוחות אחרים קדושים יורדים לעוה"ז, להתעטר בעם הקדוש. אלו עולים לגן עדן העליון, ואלו יורדים להתעטר בעם הקדוש. כמו שיש עלייה לנשמות שבגן עדן, כן יש עלייה לעם הקדוש, שמתעטרים בנשמה יתרה.

קעה גן עדן הארץ, ביום השבת, אינו ריק, בלא נשמות הצדיקים. אלא נשמות הולכות ונשמות באות, נשמות עולות ונשמות יורדות, נשמות הולכות מהגן, ונשמות אחרות באות לתוך הגן. כל אלו נשמות הצדיקים, המתלבנות להיטהר בימות החול, ועוד לא נכנסו לגן עדן התחתון, בשעה שנשמות אלו יוצאים מגן עדן, לגן העליון, נכנסים אלו לגן עדן התחתון, והגן אינו נשאר ריק, והוא כמו לחם הפנים ביום הילקחו. ששמים אחרים במקומם.

קעט כשחוזרים הנשמות מגן עדן העליון לגן עדן התחתון בימות החול, איך מתפשטים המקומות, לאורך ולרוחב ולרום, בתוך הגן, עד

השמיים מספרים כבוד אל

קפו מהו סיפור, שהשמיים מספרים? שמתנוצצים בהארת השלמות של ספר העליון, אבא, והנמשך מספר נקרא סיפור. ומשום זה, עולים בשם שלם, הויה, ומאירים באור שלם, בקו ימין, ומתנוצצים בהתנוצצות שלמה, בקו שמאל. הם מתנוצצים ומאירים בעצמם מתוך האור של התנוצצות ספר העליון, ומתנוצצים ומאירים לכל צד וצד שמתדבקים בו, כי מהספירות ומהאור מאיר כל טבעת וטבעת ומתנוצץ בהתנוצצות, כל הספירות שבמלכות הנקראות טבעות. משום

קפז כשהאיר היום ביום השבת, עליית השמחה עולה בכל העולמות בנחת בחדווה. אז כתוב, השמיים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע. שמיים, ז"א, ששם העליון נראה בהם, אמא, ושם הקדוש נרשם בהם, אבא. כלומר, שמיים, ז"א, שיש בו מוחין דאוי"א.

קפה מהו מספרים? שמאירים ומתנוצצים בהתנוצצות של אור העליון, ועולים בשם, הכלול בהארת השלמות העליונה, בשם הויה, שיש בו י"ה, שלמות העליון, שהם או"א.

הבכור, ז"א. כשמתחברים כל אותיות, אמר, אור של או"א ובן הבכור, ומאירים זה בזה בחיבור אחד. ושולטים ביום השבת. וע"כ הכול נכלל זה בזה כדי להיות אחד, כי ז"א עולה ומלביש את או"א ומשום זה ממהרים להשפיע זה בזה ג' האותיות של אמר, שהם ממשלה העליונה, כדי להיות הכול אחד. משום שנמשך הארת חכמה מאמא אל ז"א, ע"כ צריך להיות בחיפזון, כדי שלא יינקו הקליפות, וכן הוא הדרך בכל מקום שנמשך הארת חכמה. כי אם יינקו הקליפות משהו, כבר אינם אחד. כי אחד פירושו, שאין עימו שותפות מצד האחר.

קצב וכאשר כל זה נמשך ונוזל לרקיע, יסוד דז"א, אז הוא משקה ומאיר למטה, לכבוד אל הזה, מלכות, כדי לעשות תולדות בצורות האורות של השמיים האלו, ז"א, המאירים לכבוד אל ההוא.

קצג ולילה ללילה יחוה דעת. המרכבות שלה, גוף הכיסא, המלכות, וכולם נקראים לילות, כמ"ש, אף לילות ייסרוני כליותי. המרכבה העליונה, ז"א, הספירות שלו נקראות ימים, יום ליום. מרכבה התחתונה, המלכות, הספירות שלה נקראות לילות, לילה ללילה.

קצד יחוה דעת. יחוה פירושו יחיה, שיחיה תולדות מאורות שקיבל משמיים האלו. כמ"ש, ויקרא האדם שם אשתו חוה, כי היא הייתה אם כל חי. הרי שחיה וחייה עולות בדבר אחד, שהסתלקה י' מן חיה, ונכנסה ו' במקומה, שהוא כראוי להיות, כי הו' היא חיים, רומזת על ז"א, עה"ח, וע"כ חיה וחייה, חיה היא עיקר, כי הי' של חיה לוקחת חיים מן הו' של חיה. וע"כ נקראת חיה ולא חיה. אף כאן יחוה, פירושו יחיה.

קצה לילה ללילה יחוה דעת. דעת הוא השמיים, ז"א, כמו שלשמיים יש ו"ק, אף כאן, משפיע לילה ללילה ו"ק באלו התולדות שהלילה מח"ה, שהם כעין הו"ק של הז"א, וע"כ יום ליום, נכלל במדרגה העליונה, "אומר", שהיא או"א. לילה ללילה, נכללה במדרגה העליונה בזכר שמאיר לה, שמיים ודעת, ז"א.

קצו ומשום שאומר הזה הוא עליון, או"א, ואינו כשאר אמרות, חוזר הכתוב עליו ואומר, אין אומר ואין דברים, כשאר אמרות העולם, אלא אומר הזה הוא עליון במדרגות העליונות, שאין שם אמרות ודברים, שהחכמה נעלמת בהם ואינה מאירה, כי הארת החכמה מכונה דיבור ואינם נשמעים, כשאר המדרגות שבאמונה, המלכות, שהן קול הנשמע, שהחכמה נגלית בה. אבל אלו, "אומר", שהוא או"א, אינם נשמעים לעולם. כמ"ש, בלי נשמע קולם, שהחכמה נעלמת בהם ואינה נשמעת, כי אין החכמה נגלית אלא במלכות לבדה.

קצז אבל, בכל הארץ יצא קוים. אע"פ שהם או"א, נסתרות עליונות, שלא נודעו לעולם, שאין

שביום הזה מתעטרים השמיים, ז"א, ועולים בשם הקדוש, הויה, יותר מבשאר הימים.

קפז ומעשה ידיו. טל העליון המאיר מכל צדדים הנסתרים, שהם מעשי ידיו של ז"א, ותיקון שלו שמייתקן בו, ביום הזה, מכל שאר הימים. החסדים המכונים טל, נגלו ע"י העלאת מ"ן ממסך דחיריק, שהעלה ז"א. וע"כ נקרא הטל, מעשי ידיו.

קפח מגיד הרקיע. מגיד, שמושך הטל ונוזל למטה ליסוד, מראש המלך, מהג"ר שלו, שנקראות ראש ז"א, ומתמלא מכל הצדדים. הרקיע, רקיע שהוא הנביעה של הבאר, יסוד המשפיע אל הבאר, מלכות. וזהו נהר היוצא מעדן, המושך ונוזל למטה נזילת טל העליון, המאיר ומתנוצץ בהתנוצצות מכל הצדדים. ורקיע הזה מושך אותו בהמשכת אהבה והשתוקקות, להשקות שיקוי של שמחה לליל שבת, המלכות.

קפט וכשמושך ונוזל טל של בדולח מראש ז"א. מתמלא הכול ונשלם באותיות הקדושות, בכ"ב (22) אותיות, בכל אלו שבילים הקדושים. החכמה שבל"ב (32) שבילים נעלמת ומתלבשת בטל, חסדים, אז מתמלא מכל, הן מחכמה והן מחסדים, אלא, החכמה בהיעלם, והחסדים בגלוי. כיוון שהכול התחבר בו, הן חכמה והן חסדים, נעשה בו או"ח להשקות ולברך למטה, למלכות. שניתקן בו מפתחא שנקרא אורח. שדרכו משפיע הארת הג"ר אל המלכות.

קצ יום ליום יביע אומר. יום משפיע ליום, וטבעת משפיע לטבעת. שכל ספירה מז"א הנקראת יום וטבעת, משפיע לספירה שכנגדה במלכות. כי עתה מדבר הכתוב בדרך פרט, איך השמיים, ז"א, מספרים ומתקנים בספירות ובהתנוצצות עליונה, לכבוד הזה, שהוא המלכות הנקראת כבוד. ואיך מושך ונוזל רקיע נזילה מטל העליון. יום ליום יביע אומר, יום ליום ומדרגה למדרגה ימהרו לכלול זה בזה, ולהאיר זה מזה, מספירות ההיא שמתנוצצים ומאירים השמיים לכבוד הזה, שהוא המלכות. יביע, שמבע, לשון מהירות, כי תרגומו של, וחש עתידות למו, הוא ומבע דעתיד להון. ויביע, פירושו שממהרים להאיר זה מזה, ולהתנוצץ זה מזה, מספירות והתנוצצות ההיא של ז"א הנקרא שמיים.

קצא יום ליום יביע אומר, פירושו כלל האותיות והשבילים, שהארות אמא נקראות אותיות, והארות אבא נקראות שבילים, היוצאים מאו"א, וראש, היוצא מהם, שהוא הבן בכור. ז"א נקרא בן בכור. א' של אמר רומזת על אבא. וכשהוא עולה ויורד, כשמאציל קטנות אמא, שאורה עולה מלמטה למעלה, וגדלות אמא שאורה יורד מלמעלה למטה, אז מתחברת מ' של אמר, אמא, עם א'. ר' של אמר, רומזת על בן

קצה השמיים. קצה השמיים, זהו עולם העליון, ז"א, הנקרא שמיים, ולמקצה השמיים, השלום שלו, יסוד. כמו שז"א לוקח כל האורות וכולם בו, אף יסוד לוקח כל האורות וכולם בו, והוא יוצא מקצה השמיים.

רב) ותקופתו קצותם ואין נסתר מחמתו. ותקופתו, שמסבב בכל הצדדים הקדושים הראויים להאיר ולהשקות ולהתנוצץ ממנו. ואין נסתר, שאין מי שיתכסה מאור הזה, כי הוא מאיר לכולם בכלל אחד, לכל אחד ואחד כמו שראוי לו.

רג) וכשכולם נשלמים ומאירים מתוך השמש, אז מתעטרת הלבנה, המלכות, כמו אמא עילאה, שנעשית שלמה בחמישים שערים כמוה, כמ"ש, תורת ה' תמימה, כי אז היא תמימה מכל הצדדים בחמש המדרגות חג"ת נ"ה, כמו אמא עילאה, כי אלו החמש הן חמישים שערי בינה, כי כל אחת כלולה מעשר.

רד) ומשום זה היא באה בפסוקים של חמש חמש תיבות, כדי להשלים חמישים, תורת ה' תמימה משיבת נפש, הרי חמש. עדות ה' נאמנה מחכימת פתי, הרי חמש. פיקודי ה' ישרים משמחי לב, הרי חמש. מצוות ה' ברה מאירת עיניים, הרי חמש. יראת ה' טהורה עומדת לעד, הרי חמש. משפטי ה' אמת צדקו יחדיו, הרי חמש. שכל אלו השמות, תורת, עדות, פיקודי, מצוות, יראת ומשפטי הם שמות המלכות, וכולם באים בחמש חמש, כדי להיכלל בחמישים, כמו אמא עילאה.

רה) וע"כ כתוב בפסוקים אלו הויה הויה שש פעמים שהם כנגד ו"ק עליונים, שהם השם העליון, ז"א, וע"כ התמלאה מהם הלבנה, המלכות, ונשלמה בסדר העליון כראוי. וזהו ביום השבת, שהכול נשלם כראוי בשבת, למעלה בז"א, ולמטה במלכות.

רו) וע"כ ביום הזה מתווסף אור בכל. השמיים, ז"א, מקבלים תחילה ממקור החיים, או"א, והשמיים מאירים ומתקנים את כבוד העליון, מלכות, מספר העליון, אבא של כולם, ומהספר שהוא אמא עילאה. וז"א, שנקרא שמיים, הוא סיפור. ומשום זה כתוב, מספרים, שהוא ג' שמות אלו, ספר וספר וסיפור, שהם, או"א וז"א, השולטים ביום השבת על כל שאר הימים.

רי) משום זה שבח הזה של השמיים מספרים, אמר דוד ברוח הקודש על ההארה וההתנוצצות והממשלה של יום השבת על כל שאר הימים, משום שהשם העליון, ז"א, מאיר באור ומתנוצץ בהתנוצצות ונשלם בשלמות למעלה ולמטה. ואז תורת ה' תמימה, שהוא שבת של ליל שבת, המלכות, שהיא אחד עם ז"א.

החכמה מתגלה בהם, עכ"ז הנזילה וההמשכה שלהם נמשך ונוזל למטה, למלכות שנקראת ארץ, שהחכמה הנסתרת בהם נמשכת למלכות. ומשום המשכה הזו, יש לנו אמונה שלמה בעוה"ז, המלכות בהארת החכמה, שנקראת אמונה שלמה, וכל בני העולם מדברים באמונה של הקב"ה, המלכות, במדרגות חכמה של מדרגות או"א, כמו שהיו מגולות אפילו למעלה באו"א, ולא היו שם נסתרות וגנוזות. כמ"ש, ובקצה תבל מיליהם, מתחילת העולם עד סוף העולם מדברים חכמי הלב באלו מדרגות הגנוזות, אע"פ שלא נודעו במקומם באו"א, כי במלכות הן נגלות.

קצח) אבל במה נודעות מדרגות החכמה שבאו"א, שכתוב, לשמש שם אוהל בהם, משום שהשמש הקדוש, ז"א, הוא משכן לאלו מדרגות העליונות הקדושות של או"א, והוא אור, שלוקח כל האורות הגנוזים, והמשכה ההיא שלהם, ובזכותו נראה האמונה לכל העולם, שז"א הוא משכן לחכמה שבמדרגות או"א, וז"א משפיע אותה למלכות שנקראת אמונה, והאמונה נראית בכל העולם. כי החכמה מכונה ראייה.

קצט) מי שלוקח השמש, הוא כמי שלקח כל המדרגות, משום שהשמש הוא אוהל, שכל המדרגות נכללו בו, והוא לוקח הכול, ומאיר לכל אלו מיני האורות למטה, אל המלכות, וע"כ כתוב, והוא כחתן יוצא מחופתו, בהארות והתנוצצות של כל האורות הגנוזים מכל המדרגות, שכולם נותנים לו בחשק וברצון שלם את חפצם והאורות שלהם, כמו שיש לחתן רצון וחשק לתת אל הכלה מנחות ומתנות. וע"כ, והוא כחתן יוצא מחופתו.

ר) מיהו חופתו? זהו עדן, חכמה. וזה שכתוב, ונהר יוצא מעדן. עדן, זהו חופה המכסה על כל, שמכסה ומגן מפני כל הקליפות. וכתוב, ישיש כגיבור לרוץ אורח. ישיש, מצד אור הראשון, ששימש בששת ימי בראשית מטרם שנגזו, שלא נמצא בו דין כלל. כגיבור, מצד הגבורה, ואע"פ, שהגבורה היא דין שלם, כגיבור כתוב, ולא גיבור, משום שהמתיק הדין בחסד, ולקח הכול ביחד, הן חכמה והן חסדים, בחשק וברצון השלם. וכל זה לרוץ אורח, כמ"ש, הנותן בים דרך, שנותן דרך במלכות שנקראת ים, כדי להשקות ולהשלים הארת הלבנה, המלכות, בכל הצדדים, בימין ובשמאל, ולפתוח בה אורח, להאיר למטה. תיקון המפתחא שנקראת אורח. שזולתו לא הייתה יכולה להאיר.

רא) מקצה השמיים מוצאו. מסוף שמיים העליונים, ז"א, הוא מוציא השפע, משום שבסיום הת"ת, גוף, יסוד, מוציא שיפעו, שבמקום ההוא ניכר בין זכר לנקבה, כמ"ש, ולמקצה השמיים עד

רננו צדיקים

יסוד, ורננו משום שהנהר הזה מקבץ ולוקח הכול מהשמיים, ז"א, בחסדים. ומקור החיים, שהוא הארת חכמה, הכול כראוי ביום הזה. והשמש, ז"א, מתקן את היסוד, להאיר כראוי ביום הזה.

רח) ותיקנו החברים התחלת התשבחות מתשבחות האלו של דוד, מהשבת, השמיים מספרים, שהשמיים, ז"א, לוקח תחילה, ומאיר לכל השאר. ואח"כ לוקח נהר היוצא מעדן, יסוד. וזהו שכתוב, רננו צדיקים בה', שהשבת הזה

לדוד בשנותו את טעמו

ושבח הזה הוא בסדר כ"ב אותיות בהתחלת הפסוקים, שהשמש מכניס אותם בלבנה. ושבח, יש בו הפרדת הלבנה מס"א, ושבח של כ"ב אותיות שהשמש מכניס בלבנה.

רט) ואח"כ צריכים לומר השבת, הלבנה, המלכות, הנפרדת מס"א ביום הזה, כדי להאיר מהשמש. וזהו שכתוב, לדוד בשנותו את טעמו. כי אחר שנפרדה מס"א, הרי התחברה בשמש, ז"א.

תפילה למשה

מורה התחברות ודבקות האישה בבעלה, תפילה למשה, ולפרוש ימין ושמאל, חו"ג, לקבל אותה, ולהיות יחד בחיבור אחד.

רי) ואח"כ התחברות ועליית המלכה עם בעלה ז"א. וזהו שכתוב, תפילה למשה איש האלוקים. כי תפילה היא המלכות, ומשה הוא ז"א. שזה

שירו לה' שיר חדש

וזוהו, שיר חדש. כי כל פעם שהמלכות עולה לזיווג עם ז"א, נבחנת לחדשה, שכל פעם חוזרת להיות בתולה. וכתוב, הושיעה לו ימינו זרוע קודשו, זהו התעוררות של ימין ושמאל, חו"ג, לקבל אותה.

ריג) ושבח הזה, כשהיו נושאות את הארון, היו משבחות אותו, כשהיו עולות לבית שמש. כמו העגלות, שהן חיות עולות לבית שמש, ז"א שנקרא שמש, והכול עולה, כי בשבת עליית הכיסא, המלכות, לעלות למעלה. וע"כ תיקון שבת הזה הוא בשבת. אלו תשבחות כולן התקינו בשבת, שישבחו לו העם היחיד בעולם.

ריא) וזהו שכתוב, מזמור שירו לה' שיר חדש. התעוררות החברים שביארו בזה, הוא יפה, שאמרו, שאלו פרות עלות שהיו נושאות הארון, כמ"ש, ויישרנה הפרות בדרך. מהו, השירה שהיו אומרות? הוא מזמור, שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. זהו כעין של מעלה, שבשעה שהחיות נושאות הכיסא, המלכות, להרים אותו למעלה, לז"א, הן אומרות שבת הזה.

ריב) למה כתוב שיר חדש? הלוא תמיד אומרות, שבת הזה? חדש נקרא בהתחדשות הלבנה, המלכות, כשמאירה מהשמש, ז"א, אז היא חדש,

מזמור שיר ליום השבת

יום השבת, זהו שבת של מעלה, ז"א. יום ז"א, לילה המלכות. ושמרו בני ישראל את השבת, זה לילה, הנוקבא. זכור את יום השבת, זהו יום, הזכר, ז"א. משום זה כתוב, מזמור שיר ליום השבת, שהמלכות משבחת לז"א, שנקרא יום השבת.

רטז) עולם התחתון, מלכות, בא סתם בלי שם. אור הנר אינו ניכר ביום באור השמש, וע"כ אינה עולה בשם. וכל אלו השבחים של שבת, כבוד יום, הוא שבת עליון על כל שאר הימים.

ריד) מזמור שיר ליום השבת. שבת הזה אמר אדה"ר בשעה שגורש מגן עדן, ובא השבת והגן עליו. שבת הזה, עולם התחתון, המלכות, משבח לעולם העליון, שהוא יום שכולו שבת, שהוא המלך שהשלום שלו, ז"א. וזה מזמור שיר. ולא כתוב מי אמר אותו, רמז למלכות, שכל מקום שנאמר סתם רומז על המלכות.

רטו) ליום השבת, יום העליון, שבת העליון, ז"א. שבת סתם זהו שבת של ליל שבת, המלכות.

נשמת כל חי

בינה. מ"ה, עולם התחתון, מלכות. מ"נשמת כל חי" עד המילה "האחרונים" הן מ"ה תיבות. ומ"ואילו פיננו מלא שירה", עד המילה "ומלפנים" עולה שבח אחר, שהן חמישים תיבות, ואע"פ שאין עומדת שם מילה בחשבון, שאין שם סוף עניין שמורה על חשבון מיוחד, כי המילה "ומלפנים" היא באמצע העניין, עכ"ז עולה החשבון מ"י, חמישים תיבות. ומשם והלאה עולה שבח אחר לחשבון מאה תיבות, עד, בפי ישרים תתרום, שהוא תשלום הכול, גדלות המלכות, שיש לה ע"ס, שכל אחת כלולה מעשר, והן מאה. שהוא מרכבה אחת על מה ששורה שלמות העליון, ז"א.

רכ וכל שבח הזה, וכל דברים האלו, כולם איברים ידועים, מדרגות, בחשבון לתשלום השבת, ולהשלים מהם כראוי. אשרי העם היודעים לסדר השבח של אדונם כראוי. מכאן והלאה הוא סדר התפילה, כמו שניתקנה.

ואתה ה' אל תרחק

כי אז היא כלולה לגמרי בז"א, ואע"פ שגם ז"א עולה לא"ס, אינו מתרחק ממנו, כי תכף חוזר למקומו.

רכד כמו אייל וצבי, בשעה שמתרחקים, חוזרים מיד אל המקום שעזבו, כך הקב"ה, אע"פ שהסתלק למעלה בא"ס, מיד חוזר למקומו, משום שישראל למטה מתאחדים בו, ואינם עוזבים אותו, להישכח ולהתרחק מהם. וע"ז כתוב, איילותי לעזרתי חושה.

רכה ומשום זה צריכים להתאחד בהקב"ה, ולאחוז בו, כמי שמושך מלמעלה למטה, שלא יהיה איש נעזב ממנו אפילו שעה אחת. וע"כ כשסומך גאולה לתפילה, ברכת גואל ישראל לתפילת שמונה עשרה, צריך להיאחז בו ולדבר עימו בלחש, שלא יתרחק ממנו, ולא יעזוב אותנו. וע"כ כתוב, ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום, אשרי העם שככה לו, אשרי העם שה' אלוקיו.

ריז נשמת כל חי. נשמה שפורחת מחי העולמים, מיסוד דז"א, ומשום שהוא שלו, שממנו יוצאות כל הברכות ושורות בו, והוא משקה ומברך למטה, למלכות, נשמה הזו שיוצאת ממנו, יש לה רשות לברך למקום הזה, למלכות.

ריח ע"כ פורחות נשמות מחי ההוא, יסוד דז"א, בכניסת השבת. אלו הנשמות שפורחות, מברכות ממש למקום שנקרא שם למטה, המלכות, שע"כ אומרים, נשמת כל חי תברך את שמך, למלכות, הנקראת שם. ומקום ההוא שהנשמות יוצאות ממנו, יסוד, מברך את המלכות, מלמעלה, ונמצא אשר שם הזה מקבל ברכות מלמטה ומלמעלה, ונכלל מכל הצדדים.

ריט בימות החול, המלכות מקבלת ברכות משאר הנשמות, שמברכות אותה מלמטה. ביום השבת היא מקבלת ברכות מנשמות העליונות דאצילות המברכות אותה במ"ה (45) תיבות, כחשבון השם מ"ה. והתבאר, מ"י, עולם העליון,

רכא ואתה ה' אל תרחק, איילותי לעזרתי חושה. דוד המלך אמר זה בשעה, שהיה מתקן ומסדר השבח של המלך, כדי לחבר השמש, ז"א, בלבנה, מלכות. כיוון שהיה מתקן ומסדר השבחים של המלך אל החיבור, אמר, ואתה ה' אל תרחק.

רכב ואתה ה', החיבור ביחד בלי פירוד. כי "אתה" המלכות, ה' ז"א. אל תרחק, כיוון שעולה להתעטר בבעלה, בעולם העליון, ומשם צריכים להעלותה לא"ס, כדי שיתקשר הכול למעלה למעלה, וע"כ אומר, אל תרחק, להסתלק מאיתנו לעזוב אותנו.

רכג משום זה בסדר השבח, צריכים ישראל להיכלל שם ולהתדבק עם ז"א והמלכות, מלמטה, שאם ירצה להסתלק מהם כבוד הזה, המלכות, הרי ישראל למטה אחוזים בה, ומחזיקים בה, שאינם עוזבים אותה להסתלק מהם. וע"כ התפילה בלחש, כמי שמדבר בסוד עם המלך. כי בעוד שהיא עימו בסוד, אינה מתרחקת ממנו כלל.

זהב וכסף ונחשת

אלא בצד הכסף, קו ימין, בהארת החסדים. **רכח** כוס של ברכה רומז על המלכות, שנקראת כוס, שצריכים לקבלו בימין ובשמאל. וכל עיקר נשאר בימין, והשמאל מעורר את הימין, שמשפיע בו הארת חכמה, ולא מתדבק בו, משום שהכוס ניתן בין ימין לשמאל, והשמאל

רכז ויקחו לי תרומה, שהיא המלכות המיוחדת עם הז"א. ובמה היא תרומה? בזהב, קו השמאל, כי משם היא ניזונה תחילה, משום שהיא גבורה תחתונה, הבאה מצד הזהב, שמשם הארת החכמה, כי המלכות נבנית מקו השמאל. ואע"פ שבאה מצד הזהב, לא נשארת כל עיקר

מיכאל שרכם, חסד, ובו המפתח. ונקרא תולעת, משום שכוחו בפה, המסך המתוקן בפה דראש. וכמו תולעת השובר הכול ועוקר הכול, כי אם מתגלים הדינים דמנעולא הכלולים בו, הם גורמים להסתלקות כל האורות.

רלד תולעת שני ושש. שני צבעים ביחד של ימין ושמאל, לבן ואדום. שניהם ביסוד, כי הדינים שבמלכות כלולים ביסוד. ושש הוא בוץ, ששישה חוטים מתחברים בו, יסוד. כמ"ש, וגוייתו כתרשיש, שהוא המלאך גבריאל. כי באלו השניים, חו"ג שביסוד, כלולים מיכאל וגבריאל, מיכאל בתולעת שני, וגבריאל בשש.

רלה ועיזים הן גבורות תחתונות שבחיצוניות, תי"ת ומלכות שבקליפת נוגה דבריא. מכסים על הפנימיים שבקדושה. והכול צריך, צריכים לתת מקום לכל, כי מצד הזהב באים, שנמשכים מצד הגבורה, זהב. ועורות אילים מאודמים, המשכה של ב' צדדים, ימין ושמאל, חו"ב של קליפת נוגה, כדי לכסות במקום אחר על הקדושה. כי העיזים מכסים על בחינות שכנגדן בקדושה, ועורות אילים מאודמים מכסים על בחינות שכנגדן בקדושה.

רלו ועורות תחשים. בחינה אחת גדלה תוך הסי"א בחורבה, ואינה נמצאת ביישוב, והיא בחינת טהרה, שנקראת תחש, שהיא זו"ן של נוגה דאצילות, הגדלה תוך ג' הקליפות, רוח סערה וענן גדול ואש מתלקחת.

רלז בספר של שלמה המלך, במזבח הנחושת, יש סודות עליונים. מזבח אדמה תעשה לי, המלכות. נחושת, כששולטים הרים אחרים והמלכות צריכה לזון אותם, היא נצבעת בגוון של נחושת, כדי לזון אותם, שאז נקראת המלכות מזבח הנחושת, והם נקראים הרי נחושת.

רלח לאלו הרי נחושת נמשך רוח מתוך מזבח המלכות, שהיא אות נ' שבנחשת. וכשמזבח מסתלק בעלייה אחרת, מסתלק אות נ', מזבח הקדוש, ונשאר הרוח של הרי נחשת, אותיות חש"ת. וכשהרוח התעלה בקיומו, נקרא תחש, כי הסתלקה ממנו אות נ'.

רלט רוח תחש נחלק לכמה רוחות, ונקראים ג"כ תחש. וע"כ נקרא עם ההוא תחש, כמ"ש, ואת תחש ואת מעכה. והם היו יודעים בחיה הזו תחש, שהייתה במשכן, שנקרא על שמים.

רמ ועצי שיטים. אלו הם סודות הקדושים של אלו קרשי המשכן, שנקראים עצי שמיים. כתוב בקרשים, עצי שיטים עומדים. וכתוב, שרפים עומדים. ללמד שהקרשים הם שרפים.

רמא מכאן ולהלאה שמן למאור הוא המשכת שמן הגדלות, הקדוש, להמשיך עליהם המוחין דג"ר. אבני שוהם ואבני מילואים, אלו הם אבני קודש יסודות המשכן, שהם ד' מלאכים מיכאל

מתאחד ונכלל תחת הימין, והימין מתדבק למעלה, בז"א, כמ"ש, שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. זהב וכסף, כמ"ש, לי הכסף ולי הזהב, ימין ושמאל דז"א. אבל במלכות זהב תחילה ואח"כ כסף, משום שנבנית מקו שמאל, זהב.

רכט ונחושת זהו צבע כעין הזהב, משום שנצבע מצבע הזהב ומצבע הכסף, שהיא המלכות המתקבלת בשמאל וימין דז"א, זהב וכסף. וע"כ מזבח הנחושת קטן, כמ"ש, כי מזבח הנחושת אשר לפני ה' קטון מהכיל את העולה. וכמ"ש, ודוד הוא הקטן, מלכות הנקראת מאור הקטן. ואע"פ שהוא קטן, הכול נאחז בתוכו. ואין המזבח האחר, הפנימי, נקרא קטן, אפילו היה רק אמה על אמה, כי אינו תלוי במידה, כי אינו קטן אלא רק זה שכתוב, את המאור הגדול לממשלת היום, ואת המאור הקטן לממשלת הלילה. ומזבח הנחושת הוא המאור הקטן, והמאור הגדול מזבח הפנימי, מזבח הזהב.

רל ותכלת. תכלת של ציצית, תכלת זהו כיסא, תפילה של יד, המלכות, כיסא הדין, שדנים בו דיני נפשות, מלכות מצד דין הקשה שבה. משום שיש כיסא שדנים בו דיני ממונות, שהוא דין רפה. ויש כיסא שדנים בו דיני נפשות, שהוא דין קשה. ותכלת היא דין הקשה שבמלכות. וע"כ כל הצבעים יפים לחלום חוץ מצבע תכלת, כדי שיידע שנשמתו עולה בדין, וכשהנשמה עולה בדין נידון הגוף לכליה, וחלום ההוא צריך לרחמים רבים.

רלא ותכלת, כיסא, שכתוב, כמראה אבן ספיר דמות כיסא. וכתוב, ונוגה לו סביב, משום שעושים בו כריכות לציצית, הנוגה מאיר לו וחוזר לצבע ירוק, שנראה בו יותר לבנונית. שזה כוכב הנוגה, המאיר לפנות בוקר. משעה ההיא והלאה מתחיל זמן ק"ש, כי השתנה צבע התכלת לצבע ירוק, שהוא דין רפה. ומשום זה אסור לדון דיני נפשות בלילה, משום שצבע תכלת שולט, וניתנה רשות לחטוף נפש בלי משפט. שיש אז כוח לס"א לבלבל דעת השופטים. כי המשפט, ז"א, רחמים, אינו שולט.

רלב כשבא הבוקר, והתעורר הימין שלמעלה, יוצא אור ומגיע עד התכלת, ומשתנה ממה שהיה, ואז הימין שולט עליו, ומתדבק בו כיסא של רחמים, משעה ההיא והלאה הוא זמן ק"ש.

רלג וארגמן הוא קיבוץ כל הצבעים ביחד, ז"א, קו האמצעי. ותולעת שני או שנים, כמ"ש, כי כל ביתה לבוש שנים. שזהו צבע שנקרא שני, נקודת המפתח שבמלכות, והוא כולל בתוכו כל הצבעים, גם נקודת המנעולא. שני ושנים אחד, אלא שנים נקרא כשכולם כלולים בו, גם המנעולא. שני יוצא מכיסא העליון, ז"א, שהוא כיסא לבינה, השולט על תכלת מצד ימין, המפתח, והוא אפוטרופוס של ישראל, שכתוב בו,

הויה אחד, ובשכמל"ו, שהם כ"ד אותיות, ויכוון כל אחד בהם, כל האותיות מתחברות יחד ועולים בחיבור אחד מ"ט (49) שערים, ביובל, בינה. כי כ"ה וכ"ד הם מ"ט. ואז צריך להעלות עד הבינה ולא יותר, ואז נפתחים מ"ט שערי בינה. והקב"ה מחשיב לאדם ההוא, כאילו קיים כל התורה, הבאה במ"ט פנים.

רמו וע"כ צריך האדם לכוון הלב והרצון בכ"ה ובכ"ד, ולהעלותם ברצון הלב למ"ט השערים. כיוון שכיוון בזה, יכוון בייחוד, שמע ישראל ובשכמל"ו, שהם כלל של כל התורה כולה. אשרי חלקו מי שמתכוון בהם, כי ודאי הוא כלל של כל התורה למעלה ולמטה. וזהו אדם השלם, זכר ונוקבא, כי שמע ישראל זכר, ובשכמל"ו נוקבא, והוא כל האמונה.

רמז מחלוקת של שמאי והילל בקימה ושכיבה. שכתוב, בשוכבך ובקומך, ששמאי סובר, בערב, שאז זמן הנוקבא בממשלתה, ונוקבא צריכים להטות ולקרוא ק"ש, בשכיבה. ובבוקר, שהזכר, ז"א, שולט בשליטת עולם העליון, צריכים לקום ולקרוא לפני הזכר, כמו שצריכים בתפילה, שתהיה בעמידה. וכן בכל מקום שהזכר בא, הוא בעמידה.

רמח ובית הילל סבור, אם היה נמצא ז"א לבד, ומלכות לבדה, היו צריכים לחלק, שזה יהיה בעמידה וזה בשכיבה. אבל כיוון שאנו מתברים את ז"א והמלכות יחד, בחיבור של מ"ט פנים ומ"ט שערים, שהם כ"ה של שמע וכ"ד של בשכמל"ו, אין אנו צריכים לחלק זה לבד וזה לבד, אלא לראות שהכול אחד בלא פירוד. שאין לחלק בין ק"ש של שחרית לק"ש של ערבית. וכמו שמזדמן לאדם, כך יאמר, אם בעמידה ואם בשכיבה, כי שניהם הם בחיבור אחד, כמו שנרצה להם, וכך צריכים להראות.

רמט וע"כ הזכר, ז"א, הוא בו"ק בפסוק שמע ישראל, שהם שש תיבות אחרות, כנגד ו"ק דגדלות שמקבל מאו"א, והנקבה בו"ק בשכמל"ו, שהם שש תיבות, כנגד ו"ק דגדלות שמקבלת מז"א, ועולים שניהם בחיבור אחד במ"ט שערים. והלכה כבית הילל בכל מקום.

גבריא אל אוריא אל ורפאל, שכל אחד מהם כלול משלושה קווים, שהם י"ב נושאי המרכבה, המלכות, במרכבות קדושות אלו, י"ב האלו, מזדמנים בלבדם להוקיר ולשבח בלבוש כבוד, החושן, שיכוון בהם הכוהן שם, ויזכיר י"ב שבטים, וע"כ הם י"ב אבנים.

רמב שלושה עשר מינים, זהב וכסף ועוד, חוץ משתיים עשרה אבנים יקרות אלו שבאבני מילואים, וכולם עולים כ"ה (25), לכ"ה אותיות, בסוד העליון של הייחוד. וכנגד אלו חקק ותיקן משה כ"ה אותיות בפסוק של הייחוד, שכתוב, שמע ישראל הויה אלוקינו הויה אחד, שהן כ"ה אותיות מפותחות, נחקקות בסוד העליון.

רמג יעקב רצה לתקן הייחוד למטה, במלכות, והתקין בכ"ד (24) אותיות, שהם, בשכמל"ו, ולא השלים לכ"ה אותיות, משום שעוד לא היה מתוקן המשכן, המלכות. כיוון שניתקן המשכן, ונשלם דבר הראשון שיצא משם. כשנשלם, לא דיבר אלא בכ"ה אותיות, להראות שזה נשלם כעין העליון, ז"א, שכתוב, וידבר הויה אליו מאהל מועד לאמר, הרי כ"ה אותיות.

שורש המלכות שיוצאת משם, היא נקודת החזה, ששם הדינים של מסך דחיריק דז"א. ולז"א עצמו אין הדינים פוגמים, להיותם בסיום שלו, כי עיקר ז"א הוא חג"ת עד החזה, ומחזה שלו ולמטה שייך למלכות. ואין הדינים פוגמים למעלה ממקום יציאתם. אבל המלכות נפגמת מהם, להיותם בשורש שלה. והדינים ההם מתוקנים בייחוד, ועכ"ז עוד לא ניתקנו כל כך, עד שיבואו במספר האורות להשלים כ"ה בחינות. עד שהוקם המשכן.

רמד וע"כ הם כ"ה מינים להשלים תיקון המשכן, וכל אותיות אלו התבארו באותיות החקוקות, ומשום שהמשכן נשלם באלו, הוא נקרא כ"ה, בייחוד השלם של המשכן, המלכות, וע"כ כתוב, וחסידיך יברכוכה, שהם אותיות יברכו כה, אשר כה, הוא השלמות של כל המשכן והתיקונים שלו. כ"ה הוא כנגד כ"ב אותיות ותורה ונביאים וכתובים, שהם כלל אחד וסוד אחד.

רמה בשעה שישראל מייחדים הייחוד במקרא של כ"ה אותיות, שהם, שמע ישראל הויה אלקינו

מי העיר ממזרח

התחלת האמונה, המלכות, והאור להתגלות. כי כל הגילוי שבמלכות, היא מקבלת מז"א. ואח"כ כתוב, צדק יקראהו לרגלו, כי צדק, המלכות, מגלה גבורה העליונה, שמגלה החכמה שבקו שמאל דז"א, גבורה, והממשלה של הקב"ה, ז"א. ולצדק הזה המשיל על כל העולמות, להנהיג אותם ולתקן אותם כראוי. וע"כ כתוב, ייתן לפניו גויים

רנ מי העיר ממזרח. מי, הוא עולם העליון, בינה, כי משם יוצאת ההתחלה, שתגלה האמונה, המלכות.

רנא מ"י נסתר שבכל הנסתרות, שלא נודע ולא התגלה כלל, או"א עילאין, שהי' אינה יוצאת מאויר שלהם, ואינם נודעים לעולם. גילה כבודו, להיות נודע ממקום שנקרא מזרח, ז"א, כי משם

מלבישה נה"י של ז"א, הנקראים רגליים, שאינה סרה משם, וקוראת ואינה שוקטת. כמ"ש, אלוקים אל דומי לך, אל תחרש ואל תשקוט אל. ועתה הקב"ה האיר לנו דרך הזה בזכות אלעזר בני, שהוא קורא לאור העליון ואינו שוקט. אשרי חלקם של צדיקים בעוה"ז ובעוה"ב.

אלוקים אלי אתה אשחך

אלוקים, אלי, אתה. ואע"פ שהן ג' שמות, הן מדרגה אחת, אלוקים חיים. אלוקים, למעלה בבניה, הנקראת אלוקים חיים. אלי, קצה השמיים עד קצה השמיים, ז"א. אתה, מדרגה שלו, מלכות. ואע"פ שהכול אחד ובשם אחד עולה בפשוטו של הכתוב, עכ"ז רומזים על ג' מדרגות.

רנט אשחך, שהתקין האור המאיר בשחרות, אור החכמה שבשליטת השמאל בנקודת השורוק, שמטעם חיסרון של חסדים אינה יכולה להאיר, ונקרא משום זה אור שחור. כי האור הנמצא בשחרות אינו מאיר עד שמתקנים אותו למטה, שמעלים מ"ן, וממשיכים חסדים שהחכמה תתלבש בהם, ואז מאירה. ומי שמתקן אור השחור הזה, אע"פ שהוא שחור, זוכה לאור הלבן המאיר, שזהו האור של המראה המאירה, ז"א. וזהו אדם הזוכה לעוה"ב.

רס ומשחריי ימצאונני. ומשחריי, שמתקנים האור של משחריי, אור השחור. ימצאונני, לא כתוב ימצאונני, אלא ימצאונני, שזה מורה, שזוכה לשני אורות, לאור שחרות השחור, החכמה שבמלכות שאינה מאירה מחוסר חסדים, ולאור הלבן המאיר, שהוא ז"א המלביש החכמה שבמלכות עם חסדים והיא מאירה. ונמצא שזכה, למראה שאינה מאירה, המלכות, ולמראה המאירה, ז"א. וזהו ימצאונני, שני אורות. וע"כ אמר דוד, אשחך, כי התקין אור השחרות השחור, המלכות, שיאיר עליו אור הלבן המאיר, ז"א, שהחכמה שבמלכות תתלבש בחסדים דז"א, ואז המלכות מתוקנת ומאירה.

רסא צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי. כמי שרעב לאכול וצמא לשתות. בארץ צייה ועייף בלי מים. המלכות בשליטת השמאל, שהוא אור שחור, מחמת חיסרון של חסדים, מים, שאז היא מדבר ולא מקום יישוב, אינה מקום קדוש, ומשום זה נבחת למקום בלי מים. וע"כ תיקן אותה דוד והמשיך לה מים מז"א. וכמו שאנו רעבים וצמאים אליך אחר חסדים במקום הזה, כן בקודש חזיתך לראות עונך. כי הרעב והצימאון גורם להעלות מ"ן ולהמשיך חסדים מז"א ולהלביש האור השחור של המלכות, ואז חוזרת לקדושה ומאירה.

ומלכים ירד, כי כל מלכי העולם נמצאים ברשות של צדק הזה. כמ"ש, והוא ישפוט תבל בצדק.

רנב צדק יקראהו לרגלו. מי קרא למי? האם מזרח לצדק או צדק למזרח? צדק קורא תמיד למראה המאירה, ז"א, הנקרא מזרח, ואינו שוקט לעולם, וצדק עומד תמיד לרגליו, כי המלכות

רנג כתוב, מזמור לדוד בהיותו במדבר יהודה. מהו השינוי מכל שאר השבחים, שאינו אומר באיזה מקום שיבח אותם דוד המלך, וכאן אומר, בהיותו במדבר יהודה? אלא לא זה בלבד, כי יש ג"כ הכתוב, בשנותו את טעמו לפני אבימלך. וכן בבוא הזיפים. וכן כולם. להראות לכל בני העולם שבחו של דוד, שאע"פ שהיה בצער, והיו רודפים אחריו, היה משתדל לומר שירות ותשבחות להקב"ה.

רנד ואע"פ שהיה אומר ברוח הקודש, הרי רוח הקודש לא היה שורה עליו, עד שהיה משתדל שישרה עליו. וכן בכל מקום אינו שורה רוח הקודש מלמעלה, עד שיעורר אותו האדם מלמטה. ודוד, אע"פ שהיו רודפים אחריו, והיה בצער, לא היה עוזב השירות והתשבחות מפיו, ולא הפסיק מלשבח לאדונו על כל.

רנה מזמור לדוד, מורה שתחילה שרה עליו רוח הקודש ואח"כ אמר שירה. לדוד מזמור, מורה שתחילה אמר שירה, ואח"כ שרה עליו רוח הקודש. וכאן שרה עליו רוח הקודש תחילה, כיוון שאומר מזמור לדוד. האם משמע שהיה בלי השתדלות? אלא שאם לא היה מכוון עצמו תחילה, לא היה שורה עליו רוח הקודש.

רנו מזמור, זהו רוח הקודש, שנקרא מזמור. נקרא כך, משום שהמלכות, שהיא רוח הקודש, משבחת תמיד למלך העליון, לז"א, שבכל זמן היא משבחת ומזמרת ואינה שוקטת. כיוון שבא דוד, ומצא הגוף של המלכות, הו"ק שלה, מתוקן כראוי, ושרתה עליו, היה מגלה בעוה"ז לשבח ולזמר למלך, לז"א. והכול כדי שיתוקן עוה"ז, כעין של מעלה.

רנז לדוד, איש שלם בתיקונו, איש מתוקן, איש צדיק. דוד לא השתנה לעולם, שהיה שווה הן בשעת נחת והן בשעת צער. בהיותו במדבר יהודה, זהו שבחו של דוד, אע"פ שהיה בצער, אע"פ שהיו רודפים אחריו, היה משבח ומזמר לה. ואמר שבח שהוא גדול ומכובד.

רנח והמעלה של השבח הוא, אלוקים אלי אתה אשחך. אלוקים הוא סתם, אלוקים של הכול. כיוון שאמר אלוקים, למה אמר אלי? זה מורה על מדרגה שלו, כי שלוש מדרגות יש כאן,

ויקחו לי תרומה

ההיא התחזקה השכינה, שהתייחדה עם ז"א, ונכללה בהכרעה שלו, שהארת השמאל בכל מקום לא תאיר אלא מלמטה למעלה. ואז שברה החושך והאפלה, כמי ששובר חניות חזקות, מזיקים גדולים, וירדה לארץ. כיוון שראו כולם זה, פתחו ואמרו, ה' אדוננו, מה אדיר שמך בכל הארץ. אדיר ודאי, ששברה כמה חניות וכוחות חזקים, וירדה לארץ ושלטה בכל. וע"כ כתוב, ויהי, שמורה על צער, שקיבלו כמה צבאות ומחנות מלאכים ביום שכלת משה ירדה לארץ.

רסו משום זה לא כתוב, ויקחו לי ותרומה, אלא, ויקחו לי תרומה, להראות שהכול אחד בלי פירוד. שהשכינה, הנקראת תרומה, אחד עם "לי", בלי פירוד, ומעשה המשכן כעין של מעלה, זה כנגד זה, לכלול השכינה בכל הצדדים למעלה ולמטה. כאן בעוה"ז, מעשה המשכן, הוא כמעשה הגוף, שיהיה ראוי לכלול רוח בתוכו, שזו היא השכינה, שנכללה למעלה ולמטה, והיא רוח הקודש.

רסז לעולם נמשכת השכינה ונכנסת תוך הגוף, המשכן, שישרה המוח תוך הקליפה, שהמשכן וכלים הם כמו קליפה אל השכינה, שהיא המוח, הכול כמו שראוי. ורוח הקודש הזה, השכינה, נעשה בתוך הגוף, שיכלול בתוכו רוח אחר עליון דק המאיר, ז"א, המתלבש תוך השכינה. והכול מתאחד כך ונכלל זה בזה, ונכנס זה בתוך זה, עד שמתאחדים ומתלבשים בעוה"ז, שהיא קליפה אחרונה בחוץ.

שכל עליון מתלבש בתחתון. העליון כמו מוח והתחתון קליפה אליו. עד שהתחתון ביותר מתלבש בקליפות הטמאות ממש. וגם הקליפות הם זה תוך זה עליון בתחתון, עד שתחתון האחרון מהקליפות מתלבש תוך כדור הארץ של עוה"ז. ונמצא עוה"ז קליפה אחרונה מבחוץ לכולם.

רסח קליפה החזקה של הטומאה היא בפנים הקליפה של עוה"ז, כמו האגוז, שהקליפה שמבחוץ אינה חזקה. הקליפה הירוקה שעל האגוז, שהיא רכה. הקליפה שהיא מבפנים ממנה, הוא קליפה חזקה קשה כעץ. כן כדור הארץ עצמו היא קליפה קלה, והקליפה שבתוכה היא קליפה הקשה. אף למעלה הוא כך, קליפה הקשה הוא רוח אחר השולט בגוף. לפניו ממנו יש קליפה קלה. ולפנים ממנו הוא המוח, שהוא השכינה, שהוא הנפש. ובתוכה ז"א, הרוח.

רסב ויקחו לי תרומה מאת כל איש. משה, בשעה שהקב"ה הראה לו מעשה המשכן, היה קשה לפניו ולא יכול לעמוד בו. ועתה יש לנו לשאול כאן, אם הקב"ה נתן תרומה, המלכות, למשה בלבד, איך נתן אותה לאחר, ואמר, שלבני ישראל, יקחו תרומה זו?

רסג אלא ודאי שנתן אותה למשה, ולא נתן אותה לאחר. ודומה למלך, שהיה בתוך עמו, ולא הייתה המלכה עם המלך. כל זמן שהמלכה לא הייתה עם המלך, אין העם קובע שישאר אצלם, והם אינם יושבים לבטח. כיוון שבאה המלכה, שמחים כל העם ויושבים לבטח. כך בתחילה, אע"פ שהקב"ה עשה להם ניסים ואותות ע"י משה, עוד לא היו קובעים העם, שהקב"ה יהיה עימם. כיוון שאמר הקב"ה, ויקחו לי תרומה, ונתתי משכני בתוכם, מיד קבעו כולם, שהקב"ה יהיה עימם, ושמחו בעבודת הקב"ה. כמ"ש, ויהי ביום כלות משה, שירדה כלת משה לארץ. כי ע"כ כתוב כלת בחוסר ו', להורות על הכלה העליונה, המלכות, שירדה לארץ לשרות בישראל.

רסד ויהי, בכל מקום הוא לשון צער. למה כתוב כאן, ויהי ביום? אלא ביום שהשכינה ירדה לארץ, נמצא עליה מקטרג, וכיסה עליה חושך ואפלה, כדי שלא תרד. אלף וחמש מאות ריבוא מלאכים מקטרגים נמצאו עליה, כדי שלא תרד. ירדת השכינה למטה לשרות על ישראל, הוא בגילוי הארת החכמה שבה. ונבחן ירידתה למטה, כמו המשכת החכמה מלמעלה למטה, הנמשך רק ע"י שליטת קו שמאל בלי ימין. וע"כ נמצא אז מקטרג עליה, שכיסה אותה בחושך ואפלה, הבא עם שליטת השמאל. 1500 ריבוא מלאכים מקטרגים, הם הנמשכים מקו, וחצי קו, השמאליים של הג"ר. כי ג' הקווים, ג' אלפים ריבוא. נמצא קו השמאל אלף ריבוא. וחצי קו האמצעי 500 ריבוא. וזה מורה, שהן הדינים של שמאל, והן הדינים של קו אמצעי, נגלו עליה, להסתיר הארת החכמה שבה, שלא תוכל לרדת למטה.

רסה בזמן ההוא נמצאו כל קבוצת מלאכים העליונים לפני הקב"ה. אמרו לפניו, ריבון העולם, כל זיו וכל אור שלנו הוא בשכינת כבודך, ועתה תרד אל התחתונים, שתתפשט הארת החכמה שבה מלמעלה למטה, שאז ייחשך אורה. בשעה

פתיחה וכיסוי קל שעל ארץ הקדושה

[פתיחו וחופאה קלישא דעל ארעא קדישא]

רעה) ונשמות ישראל הנפטרות בחוץ לארץ, ברשות קליפה הקשה, כל אחת הולכת ומסבבת ומתגלגלת עד ששבה למקומה ונכנסת למקום הראוי לה. אשרי חלקו, מי שנשמתו יוצאת ברשות קדושה, בפתיחה שבארץ הקדושה.

רעו) מי שנשמתו יוצאת בארץ הקדושה, אם נקבר ביום ההוא, אינו שולט עליו רוח הטומאה כלל. וע"כ כתוב בתלוי, כי קבור תקברנו ביום ההוא, ולא תטמא את אדמתך. משום שבלילה ניתנה רשות לרוח הטומאה לשוטט, ואע"פ שניתנה להם רשות לא ייכנסו בארץ הקדושה, חוץ אם מוצאים שם כלי להיכנס בו, גופו של מת.

רעז) איברים ופדרים הנשרפים בלילה על המזבח, לזון מן העשן שלהם מינים אחרים, הסי"א, אין הפירוש שנכנסים בארץ להיזון מן העשן, ולא להמשיכם לארץ, אלא להיפך, כדי שלא תשלוט הסי"א תוך הארץ, ולא יהיו נמשכים להיכנס שם. ומשום זה העשן מהאיברים והפדרים, היה עולה בדרך עקום ומתגלגל לחוץ לארץ, והולך בחיפזון עד שנכנס לנקב בצד צפון, ששם מדורים של כל הסי"א, ושם נכנס העשן, וכולם ניזונים שם.

רעה) העשן של קורבנות העולה ביום, היה עולה למקומו למעלה בדרך ישר, וניזון ממנו מי שניזון, כמ"ש, לריח ניחוח אישה לה'. ומפתיחה, מהנקב שבצד צפון, ניזונים כל צדדי קליפה הקשה, שמחוץ לארץ הקדושה, וניזונים מעשן הגס של איברים ופדרים.

רעט) גופיהם של הצדיקים, שלא נמשכו בעוה"ז אחר הנאות ותאוות של קליפה הקשה, אינה שולטת עליהם רוח הטומאה כלל, כי לא השתתפו עימו כלום בעוה"ז. וכמו שהגוף של הרשעים נמשך בעוה"ז אחר קליפה הקשה ואחר הנאות ותענוגים שלו ותיקונים שלו, כך הוא נטמא אחר שיצאה נשמתו ממנו.

רפ) גופיהם של הצדיקים שאינם מתענגים בעוה"ז אלא מתענגו של מצווה, וסעודות של שבתות וחגים וזמנים, רוח הטומאה אינו יכול לשלוט עליהם, כי לא התענגו משלו כלום, ומשום שלא לקחו משלו אין לו רשות עליהם. אשרי הוא מי שלא נהנה משלו כלום.

רפא) מי שנשמתו יוצאת מחוץ לארץ הקדושה, וגוף נטמא ברוח הטומאה, רוח הטומאה נבלע בתוכו עד שחוזר לעפר. ואם גוף, שנבלע בו רוח הטומאה, מעלים אותו להיקבר בארץ הקדושה, עליו כתוב, ותבואו ותטמאו את ארצי, ונחלתי שמתם לתועבה. ארצי, שלא שלט עליה רוח

רסט) בארץ הקדושה מיתקן הכול באופן אחר. כי קליפה הקשה, המתלבשת בתוך הארץ, נשברת ממקום ההוא, ואינה שולטת בה כלל. כי קליפה הקשה נשברת והולכת ומתפתחת מצד זה ומצד זה, עד שנעשה שם פתח. שהארות הקווים מצד ימין ומצד שמאל שוברות הקליפה הקשה הסותמת, ונעשה פתח במקומה לקבל האורות.

רע) פתיחה היא בארץ הקדושה, בכל זמן שעובדים עבודה כראוי. כיוון שישראל גרמו העוונות, הקליפה הקשה שמצדדי הפתיחה, נמשכת חזרה לצד זה ולצד זה, עד שהתקרבו צדדי הקליפה יחד. וזה היה רק בזמן החורבן. כיוון שסתמה הקליפה את המוח, אז שולטת הקליפה על ישראל, ודוחה אותם לחוץ ממקום הזה.

רעא) עכ"ז, אע"פ שדחתה אותם לחוץ, אינה יכולה קליפה לשלוט במקום הקדוש, בארץ הקדושה, כי אינו מקומו. א"כ כיוון שהקליפה אינה יכולה לשלוט במקום הקדוש, למה עומד חרוב? שהרי אין חורבן בעולם אלא מצד הקליפה הקשה.

רעב) אלא כשנחרב לא נחרב אלא מצד של הקליפה הקשה, בשעה שסתם המוח, והקב"ה עשה שלא תשלוט קליפה הקשה על מקום הזה. וכשהקליפה דחתה את ישראל ממנו, אז קליפה חזרה ונפתחה כבתחילה. ומשום שעם הקדוש לא היו שם, כי היו בגלות, התכסה על פתיחה ההיא כיסוי קדוש של פרוכת קלה לשמור מקום ההוא, שהקליפה הקשה לא תסתום אותו, והכיסוי אוחז בכל צדדיו לשומרו.

רעג) שיהיה משחת קודש על הארץ כבתחילה, אינו יכול להיות, כי כיסוי הקל נאחז שם שלא יירד למטה, כי עם הקדוש אינו שם. וע"כ לא נבנה החורבן מיום שנחרב הארץ. והקליפה הקשה אינה יכולה לשלוט, כי כיסוי קל אוחז בכל צדדיו בפתיחה, שלא תשלוט שם הקליפה, ולא תסתום את המוח, כי כיסוי הקל, מהמשכה של פרוכת הקדוש שלמעלה, שומר אותו מקום.

רעד) משום זה כל אלו הנשמות של שאר העמים הדרים בארץ, כשיוצאות מהעולם, הארץ אינה מקבלת אותן ודוחה אותן לחוץ, והולכות ומשוטטות ומתגלגלות בכמה גלגולים עד שיוצאות מכל הארץ הקדושה, ומסבבות עד שמגיעות אל הצד שלהן בטומאה שלהן. וכל אלו נשמות ישראל הנפטרות שם, עולות, וכיסוי הקל מקבל אותן, ונכנסים לקדושה עליונה. משום שכל מין הולך אל מינו.

רפג) יעקב לא מת, וגופו מתקיים תמיד בקיומו, ולא פחד מס"א, כי מיטתו הייתה שלמה בשלמות אור העליון, בהארתי י"ב שבטים ובשבעים נפש, משום זה לא ירא מפני הס"א, שלא יכול לשלוט עליו. ועוד, שהוא גוף של צורה העליונה, מרכבה לת"ת, ויופיו נאחז בכל הצדדים, וכל אלו האיברים של אדה"ר היו נאחזים בו. וע"כ כתוב, ושכבתי עם אבותיי ונשאתני ממצרים, כלומר גוף שלם. וע"כ, ויחנטו הרופאים את ישראל, שגופו יהיה נמצא בקיום. וכך צריך להיות. שאר בני העולם שנשמתם יצאה בארץ הקדושה, ניצלים הנפש והגוף מהכול.

הטומאה בגוף שלכם, שנבלע בו רוח הטומאה, שאתם מביאים לקבור אותו בארצי. אתם מטמאים אותה להיטמא בו, בגוף הטמא, אם לא שעשה הקב"ה רפואה לארץ, כי כיוון שנקרב גוף, מנשב הקב"ה רוח מלמעלה, ודוחה רוח הטומאה לחוץ. כי הוא חס על הארץ.

רפב) על גופו של יוסף לא שלט רוח הטומאה לעולם, אע"פ שנשמתו יצאה ברשות אחרת, בחוץ לארץ, משום שלא נמשך בחייו אחר רוח הטומאה. ועכ"ז לא רצה שיעלו את גופו להיקבר בארץ הקדושה, אלא אמר, והעליתם את עצמותיי, ולא גופי.

נפש רוח ונשמה

בו. הנפש הולכת ומשוטטת בעולם, ורואה את הגוף מעלה תולעים, ובדין של הקבר, בחיבוט הקבר, ומתאבלת עליו. והכול הוא בעונש, עד שהנשמה מתקשרת במקומה למעלה, ואז כולם מתקשרים במקומם.

רפט) משום שכל השלושה הן קשר אחד, כעין של מעלה בנר"ן, שהם מלכות ז"א ובינה דאצילות, שכולם אחד וקשר אחד: נפש, המלכות, אין לה אור מעצמה כלום, וזו היא שמשותפת בגוף אחד, שהוא ג' עולמות בי"ע, שהמלכות מתלבשת בהם כנשמה בגוף, לענג אותו ולזון אותו בכל מה שצריך. כמ"ש, ותיתן טרף לביתה וחוק לנערותיה. ביתה, זהו הגוף, שהיא מזינה אותו. ונערותיה, האיברים של גוף, הספירות דבי"ע.

רצ) רוח, הרוכב על נפש ושולט עליה, ומאיר לה בכל מה שהיא צריכה, ז"א. והנפש היא כיסא לרוח הזה. נשמה, שהוציאה והאצילה לרוח הזה, ושולטת עליו, ומאירה לו באור החיים, היא בינה. ורוח תלוי בנשמה ומאיר ממנה באור שמאירה לו. נפש תלויה ברוח ומאירה ממנו וניזונה ממנו. וכולם קשר אחד.

רצא) הנשמה העליונה, בינה, אינה עולה תוך הנביעה דעתיק דעתיקין סתום מכל סתומים, א"א. שבקטנות, הבינה יצאה מראש א"א, ולעת גדלות חוזרת לראש א"א, אל המקום שיצאה משם. ומתמלאת אור ממנו, משום שאינו פוסק מלהאיר, וכל עוד שהנשמה לא חזרה למקומה, רוח הזה אינו נכנס בגן עדן, שהוא הנפש, המלכות, ולעולם הרוח אינו שורה אלא בגן עדן, כי ז"א ומלכות מזדווגים זה בזה, והנשמה למעלה. גם הנפש, המלכות, אינה מתיישבת במקומה בתוך הגוף למטה, שהוא בי"ע, כל עוד שהנשמה לא חזרה למקומה למעלה.

רצב) כעין זה, הכול מתפרש כך באדם למטה. ואע"פ שנר"ן שבאדם כולם קשר אחד, הנשמה

רפד) שלושה שמות נקראת הנשמה של האדם, שהן נר"ן. וכולן כלולות זו בזו, ובשלושה מקומות נמצאות כוחן. נפש נמצאת תוך הקבר, עד שהגוף נרקב בעפר, ובזה היא מתגלגלת בעוה"ז להימצא בין החיים, ולדעת הצער שלהם. ובשעה שנצרכים היא מבקשת רחמים עליהם.

רפה) רוח נכנס בגן עדן הארץ, ומצטייר שם בצורה של הגוף מעוה"ז, במלבוש אחד שמתלבש שם. ונהנה שם הנאות וחמודות שבזיו שבגן. ובשבת ור"ח זומנים, הוא עולה למעלה, לגן עדן העליון, ונהנה שם וחוזר למקומו. כמ"ש, והרוח תשוב אל האלוקים אשר נתנה, בזמנים האלו.

רפו) נשמה עולה מיד למקומה, למקום שיצאה משם, למלכות, שממנה נולדת הנשמה. וזו היא שבשבילה האירה הנר, המלכות, להאיר למעלה. כי נשמות צדיקים עולות למ"ן לז"א ומלכות, ומזדווגים על ידיהן. נשמה זו אינה יורדת למטה לעולם. בזו נכללת מי שנכללת, המלכות, מכל הצדדים ממעלה וממטה. כי המלכות נכללת מנשמות הצדיקים. ועד שהנשמה אינה עולה להתקשר בכיסא, עולם הבריאה, הרוח אינו מתעטר בגן עדן הארץ, והנפש אינה מתיישבת במקומה. כיוון שהנשמה עולה, יש מנוחה לכולם, שבאים על מקומם.

רפז) וכשנצרך רחמים לבני העולם, כשהם בצער והולכים להתפלל על בית הקברות, נפש הזו מתעוררת, והולכת ומשוטטת ומעוררת לרוח, ורוח מתעורר לאבות, ועולה ומעורר את הנשמה, ואז הקב"ה מרחם על העולם. ואע"פ שביארו דברים אלו של הנשמה באופנים אחרים, שהנפש בעשיה, הרוח ביצירה, הנשמה בבריאה, כולם עולים במשקל, וזה בירורו של הדבר.

רפח) וכשהנשמה מתעכבת מלעלות למקומה, הרוח הולך ועומד בפתחו של גן עדן התחתון, ואין פותחים לו פתח. והולך ומשוטט, ואין מי שישגיח

רצז) נפש הולכת ומשוטטת ורואה לצל, ויודעת מי שעתיד למות, וחוזרת למקומה אל הקבר, ומכריזה לשאר המתים, פלוני בא אלינו. אם הוא צדיק וטוב, כולם שמחים. ואם לא, כולם אומרים אוי. כשמעלים צל ההוא, מעלים אותו אל עבד הנאמן ששמו מט"ט, והוא לוקח הצל אצלו ומעלה אותו למקומו, כמ"ש, כעבד ישאף צל. כי הנשמות נולדות מזו"ן, ונמשך לכל נשמה עם לידתה צל מז"א, כמ"ש, בצילו חימדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי. ז"א עה"ח, וע"כ תלוי כל החיים בצל הנמשך ממנו. וע"כ בשעה שהאדם נידון למוות, לוקחים ממנו אותו הצל, ומלאך מט"ט משיבו למקומו, לז"א.

רצח) משעה ההיא והלאה מיתקן מקום לנשמה של האדם, ביסוד דמלכות דאצילות, ומקום לרוח בגן עדן התחתון, ומקום לנפש לנוח וליהנות בשעה שמשוטטת והולכת. כי יש נפש שאין לה מנוחה, ויש נפש שתכלה עם הגוף.

רצט) זו שאין לה מנוחה, כתוב בה, ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע. שהיא משוטטת ומתגלגלת בכל העולם, ואין לה מנוחה ימים ולילות. וזהו העונש הקשה יותר מכל. ונפש שתכלה עם הגוף, כלתה ממקום אחר, כמ"ש, ונכרתה הנפש ההיא מלפניי, אני ה'. מלפניי, שאינו שורה עליה הרוח, לכן אין לה חיבור במה שלמעלה, ואינה יודעת כלל מאלו הדברים שבעולם ההוא. וזו היא נפש כבהמה.

ש) נפש שיש לה מנוחה, כשהולכת ומשוטטת, פוגשת בממונה ידומיעם, ובשטרים שלו, ולוקחים אותה ומעלים בכל פתחי גן עדן, ומראים לה כבוד הצדיקים, וכבוד רוח שלה. והיא מתדבקת ברוח, במנוחה תוך לבוש של הרוח, ואז יודעת בדברי העולם העליון.

שא) וכשרוח עולה להתעטר בנשמה העליונה למעלה, נפש מתקשרת ברוח, ומאירה ממנו, כמו הלבנה כשמאירה מהשמש, והרוח מתקשר בנשמה, ונשמה מתקשרת בסוף האצילות, שנקרא כולו מחשבה וחכמה, כי אבי"ע הם חוי"ב תו"מ. שהמחשבה היא הנפש שלמעלה, המלכות דאצילות, שנקראת נפש.

שב) ונפש, המלכות דאצילות, מתקשרת ברוח העליון, ז"א, ורוח מתקשר בנשמה העליונה, בינה, ונשמה מתקשרת בא"א, וא"א בא"ס. ואז נחת לכל, וקשר הכול למעלה ולמטה, הכול אחד ובאופן אחד.

שג) ואז היא מנוחת הנפש למטה. וע"ז כתוב, והייתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלוקיד. שצרורים וקשורים באופן אחד. ב"את", במלכות דאצילות, שנפש קשורה ברוח שבגן עדן התחתון, ורוח בנשמה שבמלכות דאצילות. זה כעין זה, נר"ן של האדם כעין נר"ן דאצילות.

עולה למעלה בנביעה של הבאר, ביסוד דמלכות. הרוח נכנס בגן עדן התחתון, כעין של מעלה, שז"א נכנס בגן עדן דאצילות, המלכות. הנפש מתיישבת תוך הקבר. ואם הנפש למעלה, שהיא המלכות, מתיישבת תוך הגוף בקבר, איפה הוא קבר למעלה? אלא תוך קליפה הקשה. כי במלכות כתוב, ורגליה יורדות מוות, שמתלבשת בסיומה תוך קליפה הקשה, שהיא בחינת מוות וקבר. וע"כ נפש כעין זה למטה. והכול זה כעין זה. ומשום זה בשלוש מדרגות מתחלקות הנשמה, נר"ן, והם קשר אחד וסוד אחד.

רצג) ובכל זמן שהעצמות עוד נמצאים בקבר, טרם נרקבו, נפש נמצאת שם. וכאן סוד ליודעים דרך האמת, ליראי חטא: בשעה שהנשמה מתעטרת למעלה בתוך עטרה הקדושה, המלכות, והרוח עומד באור העליון, בשבת וראשי חודשים וזמנים, נפש הזו בשעה שהרוח יורד מתוך אור העליון לדור בגן עדן ומאיר ומתנוצץ, עומדת הנפש תוך הקבר ומתלבשת בצורה שהיה לגוף מתחילה, וכל העצמות עולים בצורה ההיא, ומשבחים ומודים להקב"ה, כמ"ש, כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך. לא כתוב, אומרות, אלא, תאמרנה, בקבר.

רצד) אם היה ניתנת רשות לעין לראות, היה רואה בליל כניסת השבת ולילה של ר"ח וזמנים, כצורות על הקברים, המודות ומשבחות להקב"ה. אבל הכסילות של בני אדם מעכב אותם מלראות, ואינם יודעים ואינם משגיחים על מה הם נמצאים בעוה"ז, ואינם דואגים להשגיח בכבוד המלך העליון בעוה"ז, ומכ"ש להשגיח בכבוד עולם העליון, ועל מה עומדת, ואיך מתפרשים הדברים.

רצה) ביום רה"ש, שהעולם נידון וכיסא הדין עומד אל מלך העליון לדון העולם, כל נפש משוטטת ומבקשת רחמים על בני אדם החיים. בליל מוצאי יום הדין, הן הולכות ומשוטטות לשמוע ולדעת, מהו הדין שנידון העולם. ולפעמים הן מודיעות בחיזיון אל החיים, כמ"ש, בחלום חזיון לילה בנפול תרדמה על אנשים בתנומות עלי משכב. אז יגלה אוזן אנשים, ובמוסרם יחתום. מוסרם, הנפש, שעומדת וקובעת דברים לבני אדם, שיקבלו מוסר, שמודיעה להם גזר דינם בחזיון לילה, ואז הם ישובו בתשובה.

רצו) בלילה האחרון של החג, שיוצאים פסקי הדין מבית המלך. וצל הוסר מבני אדם, העומדים להיגרע מעוה"ז, אז נפש הולכת ומשוטטת למעלה. וממונה המשגיח על החקיקה בחותם בכתב מפרש, על פסקי דינים, ושמו ידומיעם, הפוקד את הכתב של אור החקוק, ובתוך מראות עליונות, יורד בלילה, ואלפים ורבבות עימו, ולוקחים לצל מכל אחד שנידון למוות ומעלים אותו למעלה.

בעצמות, ועושה מהם גוף שלם, שמאיר באור. והוא קם ומודה ומשבח אל הקב"ה, שכתוב, כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך. וזהו מנוחת הנפש ודאי מכל הצדדים.

שו אשרי הם הצדיקים, היראים מריבונם בעוה"ז, לזכות בשלוש מנוחות, נר"ן, לעוה"ב. אמר רבי שמעון, אשריכם אתם בניי, ואשריני, שעייני ראו בכך, שכמה מקומות עליונים מיתקנים לנו, ומאירים לנו לעוה"ב.

שד כשירדת הלבנה, המלכות, נפש העליון דאצילות מאירה מכל הצדדים, מאירה לכל המרכבות ומחנות מלאכים שבבי"ע, ועושה אותם גוף אחד שלם, המאיר באור זיו העליון. כך יורדת נפש התחתון של האדם, מאירה מכל הצדדים מתוך הארת הנשמה, ומתוך הארת הרוח, ויורדת ומאירה לכל המרכבות ומחנות, שהם איברים ועצמות של גוף האדם, ועושה אותם גוף שלם המאיר באורו.

שה והשביע בצחצחות נפשך. נפשך, הנפש שלך. ואח"כ, ועצמותיך יחליץ, שהנפש מאירה

שיר המעלות הבוטחים בה'

הוא חזק, אינם בוטחים אלא ככפיר, ולא יותר. **שי** משום זה כתוב, הבוטחים בה' כהר ציון. לא ככפיר, ולא כאריה, ולא ככל השמות שלו, אלא, כהר ציון. כמו הר ציון הוא חזק ולא יימוט לעולם, אף לעת"ל, יהיו כהר ציון, ולא כמו עתה, שאינם בוטחים אלא ככפיר, המתיירא ואינו בוטח בכוחו. ואתם בני קדושים עליונים, הביטחון שלכם הוא כהר ציון. אשריכם בעוה"ז ובעוה"ב.

שיא הלכו החברים. כשהגיעו לעיר, חשך הלילה. אמר רבי שמעון, כמו שיום הזה האיר לנו לזכותינו לעוה"ב, אף כך, לילה הזה יאיר לנו לזכותינו לעוה"ב, ולעטר בלילה הזו הדברים שאמרנו ביום, לפני עתיק יומין. כי יום שלם כזה, לא יימצא בכל דורות האחרים. אשרי חלקינו בעוה"ז ובעוה"ב.

שיב נכנסו לבית, לנו עד שנחלק הלילה. כיוון שנחלק הלילה, אמר רבי שמעון לחברים, עתה הוא הזמן לעטר המרכבה הקדושה למעלה בהשתדלות שלנו. אמר לרבי יוסי, אתה, שלא נשמע דבריך בינינו ביום הזה, אתה תהיה ההתחלה להאיר הלילה, כי עתה עת רצון הוא להאיר למעלה ולמטה.

שיז שיר המעלות. הבוטחים בה' כהר ציון לא יימוט, לעולם יישב. אבל אלו הן מדרגות קדושות עליונות מצד גבורות עליונות שבבינה, והן כעין הלויים למטה, שהם במעלות, מדרגות על מדרגות, חמישים שנה שכתוב בהם, מבן חמישים שנה ישוב מצבא העבודה. הרומז על חמישים שערי בינה. וזהו שיר המעלות הבוטחים בה'. כהר ציון, אלו הם הצדיקים, הבוטחים בו בזכות מעשיהם הטובים.

שא וצדיקים ככפיר יבטח. הרי הצדיקים אינם בוטחים במעשיהם כלל, ותמיד הם יראים, כאברהם, שכתוב בו, ויהי כאשר הקריב לבוא מצריימה. כיצחק, שכתוב בו, כי ירא לאמור אשתי. כיעקב, שכתוב בו, ויירא יעקב מאד ויצר לו. ואם אלו לא בטחו במעשיהם, כש"כ שאר צדיקי העולם. אי"כ איך כתוב כאן, וצדיקים ככפיר יבטח?

שא אלא ודאי ככפיר כתוב, כי מכל אלו שמות של האריה, לא כתוב אלא כפיר, ולא כתוב לא אריה, ולא שחל, ולא שחץ, אלא כפיר, שהוא החלש והקטן שבכולם, שאינו בוטח בכוחו, אע"פ שהוא חזק. כך הצדיקים אינם בוטחים במעשיהם עתה אלא ככפיר, אע"פ שיודעים שכוח מעשיהם הטובים

שיר השירים אשר לשלמה

המשכן הוא בניין המלכות בערך מוחין דו"ק, וביהמ"ק הוא המלכות במוחין פב"פ. וכשהמלכות במוחין דו"ק, שומר אותה מט"ט. וע"כ נקראת אז משכן של מט"ט. בית ראשון כשנבנה, נבנה עימו בית ראשון אחר, המלכות, במעלת הבינה, והתקיים בעולמות כולם, והאיר לכל העולמות, והתבשם העולם, ונפתחו כל מסגרים העליונים להאיר, ולא היה שמחה בכל העולם כיום ההוא, אז פתחו העליונים והתחתונים ואמרו שירה, שה"ש, שירה שהמנגנים מנגנים להקב"ה.

שיג שיר השירים אשר לשלמה. שירה זו העיר שלמה המלך, כשנבנה ביהמ"ק, והעולמות כולם נשלמו למעלה ולמטה בשלמות אחד. ושירה זאת נאמרה כשנבנה ביהמ"ק, ונאמרה בשלמות, כאשר הלבנה, המלכות, התמלאה בשלמות, וביהמ"ק נבנה כעין של מעלה. בשעה שנבנה ביהמ"ק למטה, לא היה שמחה לפני הקב"ה מיום שנברא העולם, כיום ההוא.

שיד המשכן שעשה משה במדבר, שתד השכינה לארץ, ביום ההוא משכן אחר הוקם למעלה, המשכן של נער מט"ט, ולא יותר גבוה.

שכא הרי כל שמחה וכל חדווה וכל שיר הוא מצד שמאל, כי ע"כ הלויים, שהם מצד שמאל, מנגנים שירה. ואיך תאמר שהוא דינים וקנינות? אלא כל שמחה הנמצאת מצד שמאל, לא נמצא אלא בזמן שהימין מתדבק עימו, שהחכמה שבשמאל מתלבשת בחסדים שבימין, ובזמן שהימין מתעורר ומתדבק עימו, אז שמחה שבימין מטיב ומשכך את הכעס שבשמאל, כי כל הרוגז והדינים שבשמאל הוא מחמת חיסרון של חסדים, שבימין, וכשהכעס שוכך, ויש שמחה מצד ימין, אז שמחה שלמה באה משמאל. כי אחר שהתלבש בחסדים מאירה גם החכמה שבשמאל שאז השמחה שלמה.

שכב וכשהימין אינו נמצא, הכעס שבשמאל מתרבה, כי הימין אינו שוכך, ואינו מטיב ואינו משמח, אז נאמר איכה, שהוא אותיות אי כה, כוס של ברכה שנקרא כה, מה תהיה עליה, כי יושבת בשמאל, והכעס מתרבה, ואינו שוכך? ודאי תרעומות וקנינות מתעוררות.

שכג אבל שה"ש, ודאי הכוס של ברכה כבר ניתן בימין ונמסר לו, וע"כ כל אהבה וכל שמחה נמצא. ומשום זה כל דבריו באהבה ושמחה, ולא נמצא כך בשאר כל שירים שבעולם. ומשום זה מצד האבות התעוררה שירה זו.

שכד ביום שנגלה בו שירה זו, ירדה השכינה לארץ, שכתוב, ולא יכלו הכוהנים לעמוד לשרת. משום, כי מלא כבוד ה' את בית ה'. ביום ההוא ממש נגלה שבח של שה"ש, ואמר אותה שלמה ברוח הקודש.

שכה השבח של שירת שה"ש הוא כלל כל התורה, כלל של כל מעשי בראשית, כלל של האבות, כלל של גלות מצרים, ושל יציאת ישראל ממצרים, ושל השיר של הים, אז ישיר משה, והכלל של עשרת הדיברות, וקיום של הר סיני, וכולל מזמן שהלכו ישראל במדבר, עד שבאו לארץ, ונבנה ביהמ"ק, כלל של עיטור השם הקדוש העליון באהבה ובשמחה, כלל של גלות ישראל בין העמים והגאולה שלהם, כלל של תחיית המתים עד היום שהוא שבת לה', היום שכולו שבת שלעת"ל, מה שהוא ומה שהיה ומה שעתיד להיות אח"כ ביום השביעי, באלף השביעי, כשיהיה שבת לה', הכול הוא בשה"ש.

שכו כל מי שמוציא פסוק של שה"ש ואומר אותו בבית המשתה, התורה חוגרת שק ועולה להקב"ה, ואומרת לפניו, עשוני בניך צחוק בבית המשתה. ודאי שהתורה עולה ואומרת כך. ומשום זה צריכים להישמר, ולהעלות עטרה על ראשו של האדם, מכל מילה ומילה של שה"ש.

שכז ולמה היא בין הכתובים ולא בנביאים? מקומה בין הכתובים, משום שהיא שיר השבח

שטו דוד המלך אמר, שיר המעלות. שלמה המלך אמר, שיר השירים. מה בין זה לזה, האם משמע שהכול אחד? אלא ודאי הכול אחד, אבל בימי דוד המלך לא היו כל אלו המנגנים מתוקנים במקומם לנגן כראוי, שביהמ"ק עוד לא נבנה, וע"כ לא ניתקנו למעלה במקומם. כי כמו שיש תיקוני משמרות בארץ, כן יש ברקיע. ועומדים אלו כנגד אלו. והמשמרות למטה עוד לא ניתקנו כראוי, כי לא נבנה ביהמ"ק.

שטז וביום שנבנה ביהמ"ק, ניתקנו על מקומם המשמרות, והנר, המלכות, שלא האיר התחיל להאיר, ושירה של שה"ש ניתקנה למלך העליון, מלך שהשלוש שלו, ז"א. ושבח הזה נעלה מכל השבחים הראשונים. היום שנגלה שבח הזה בארץ, יום ההוא נמצא שלם בכל, וע"כ שה"ש היא קודש קודשים.

שטז בספרו של אדה"ר היה כתוב, ביום שייבנה ביהמ"ק, יעוררו האבות שירה למעלה ולמטה. ומשום זה אנו מוצאים ש' מאותיות גדולות בשיר השירים, שג' ענפים שלה מורים על ג' אבות. ואלו האבות הם שמעוררים השיר, לא שהם מנגנים, כי רק המלכות היא מנגנת, אלא שהם מעוררים כלפי מעלה השיר של אלו שירים הגדולים הממונים על העולמות כולם, שיר של הבינה.

שטח ביום ההוא קם יעקב השלם, ונכנס בגן עדן בשמחה למקומו, ואז הגן עדן, המלכות, מתחיל לנגן, וכל הבשמים שבגן עדן מנגנים. מי גרם שירה זו ומי אמר לה? זה יעקב גרם לה, שאם הוא לא נכנס בגן עדן, לא אמר גן העדן שירה. הרי שיעקב גרם לה, והגן עדן, המלכות, אמר לה.

שטט שירה זו היא שירה שהיא כלל כל התורה, שירה שעליונים ותחתונים מתעוררים לה. שירה שהיא כעין של מעלה, שהיא שבת העליון, בינה. שירה שהשם הקדוש העליון, המלכות, מתעטר בזכותו. וע"כ היא קודש קודשים, משום שכל דבריה באהבה ובחדוות כל, משום שכוס של ברכה, המלכות, ניתן בימין, בחסדים, כי כיוון, שניתן בימין אז כל שמחה וכל אהבה נמצא, ומשום זה כל דבריה באהבה ובשמחה.

שק בזמן שימין הזה הושב לאחור, כמ"ש, השיב אחור ימינו, אז, כוס של ברכה, המלכות, ניתן בשמאל, ששם הדינים מחמת חיסרון של חסדים. כיוון שניתן בשמאל מתחילים העליונים והתחתונים לפתוח עליה קינה. ואומרים, איכה, שהוא אותיות א"י כה, אי כוס של ברכה, שהוא המלכות, הנקראת כה. כי המקום העליון שהייתה יושבת בתוכו, מקום בינה, נמנע ונגרע ממנה. משום זה, שה"ש שמצד ימין, כל דבריו אהבה ושמחה, איכה, שחסר הימין ונמצא רק השמאל, כל דבריו הם תרעומות וקנינות.

נגזר עליו, והוא צריך רחמים, שהרי ראה האילן שחטא בו אדה"ר, וגרם מוות לו ולכל העולם.

שלג העוה"ז כעין עולם של מעלה, ועולם של מעלה, כל מה שיש בעוה"ז, כך הוא למעלה. אם הנחש גרם מוות לאדם למטה, מה גרם למעלה, באדם העליון, ז"א ומלכות? ואם תאמר, שלאישה, המלכות, התמעט אורה, כמו הלבנה שלפעמים נחסר אורה, ובזמן ההוא נבחן שהיא מתה. יש עוד לשאול על הזכר, ז"א, למה נבחן בו מיתה? ועוד, האם הלבנה, המלכות, מתה בעצת הנחש, שהיא מיעוט האור שלה? אלא, שלא בגלל הנחש היה מיעוט האור שלה, אלא מטעם שאמרה הלבנה לפני הקב"ה, אי אפשר לבי מלכים שישתמשו בכתר אחד, שזה היה ביום רביעי למעשה בראשית. הרי שלא היה בגלל הנחש. והאם בעלה, ז"א, במיעוט האור, שנקרא מיתה? לא, אין מיעוט למעלה.

שלד אלא כל זה סתרי התורה הם, והנחש גרם מיעוט בכל. כל מה שעשה הקב"ה למעלה ולמטה, הכול זכר ונקבה, וכמה מדרגות הן למעלה המשונות זו מזו, וממדרגה עד מדרגה, יש בה אדם, ואלו המדרגות שהן מין אחד, עשה להן הקב"ה צורה של גוף אחד, ע"י שעולים באדם, זכר ונקבה. כל מדרגה יש בה ע"ס, ו"ס תחתונות של כל מדרגה הן מין אחד, כי אין בע"ס אלא חמש בחינות מיוחדות, כח"ב תו"מ, ת"ת בלבדו נכלל מכולן, שהן חג"ת נ"ה, והיסוד כולל חג"ת נ"ה. הרי שחג"ת נה"י מין אחד ובחינה אחת מחמש בחינות, כלומר ת"ת בלבד. והוא שנעשה לגוף, הנקרא אדם.

שלה ביום השני של מעשה בראשית, שנברא בו גיהנום, נעשה גוף אחד, אדם, ו"ק הטוב שבקליפת נוגה ניתקן לגוף, הכולל גם את המלכות לנוקבא שלו. ואלו האיברים שלו, מלאכים ממונים, הכלולים בו, מתקרבים לאש, לקליפת אש מתלקחת, ומתים וחוזרים לתחייה כבתחילה. וזהו משום שקרבו לנחש, ואדה"ר העליון שהתפתה בתוך משכנו, ע"י הנוקבא, שנקראת משכן, והמשכן התפתה ע"י נחש הזה. וע"כ מת, והנחש גרם לו המוות, מחמת שקרב לו. ממש כמו אדם התחתון.

ד' קליפות: רוח סערה, ענן גדול, אש מתלקחת, נוגה. קליפת נוגה יש בה טו"ר, הטוב שבה קדושה ממש, ונפרד מג' הקליפות, שהן נחש הטמא. ואם מתקרב לג' הקליפות, שהן הנחש, אז נטמא גם הוא, והאורות פורחות ממנו, שנבחן למיתה. וע"י העלאת מ"ן של התחתונים, חוזר ונפרד מהקליפות וחוזר לתחייה. שנעשה גוף אחד, אדם, שהוא הטוב שבנוגה שהוא קדושה.

שלו ובכל מקום אדם, זכר ונקבה, ואפילו במדרגות האצילות, אבל אדם, שהוא קדוש

של כנ"י, שהיא המלכות המתעטרת למעלה, מבינה, והמלכות היא בחינת כתובים. ומשום זה כל התשבחות שבעולם, אינן עולות לרצון לפני הקב"ה כשבח הזה.

שכח שיר השירים אשר לשלמה. שיר הוא אחד, השירים שניים, אשר שלושה. וזה שניתן הכוס של ברכה, המלכות, ונלקח בין ימין ושמאל, שהם ב' קווים ימין ושמאל, חו"ג, והכול מתעורר אל המלך שהשלוש שלו, קו האמצעי, ת"ת. שכנגדם הם שלושה, ובזה עולה הרצון למעלה למעלה בא"ס. מרכבה הקדושה נמצא כאן, כי האבות, חג"ת, שהם ג' שירים, הם המרכבה, ודוד המלך מתחבר עימם, והם ארבעה. והם מרכבה הקדושה העליונה. ומשום זה, יש ארבע תיבות בפסוק הזה הראשון, שיר השירים אשר לשלמה. שהוא מרכבה הקדושה השלמה.

שכט שיר, זה דוד המלך, שהוא העולה בשיר. השירים, אלו האבות, הממונים הגדולים, מרכבה השלמה כראוי. אשר לשלמה, מי שרוכב על מרכבה השלמה הזו, בינה.

של ובמקרא הזה נמצא שלמות מן העולם ועד העולם, מבינה עד המלכות, כל האמונה. והכול מרכבה שלמה למי שידוע, ישו"ת, ז"ת דבינה, שבהם יוצאת היי מאויר שלהם. ולמי שלא נודע ואין מי שיעמוד לדעת, או"א עילאין, ג"ר דבינה, שבהם אינה יוצאת היי מאויר שלהם, וע"כ נאמר הפסוק הזה בארבע תיבות, שהם מרכבה שלמה מכל הצדדים, מימין ומשמאל. מכאן ולהלאה, למעלה מאו"א, הסוד נמסר לחכמים.

שלא ועוד יש בו סוד פנימי. שמי שראה ענבים בחלומו, אם הם לבנים הם טובים, שהחלום מרמז לטוב. אם הם שחורים, אם בזמנם, בזמן גידולם של הענבים, הם טובים. שלא בזמנם, צריכים רחמים, כי מרמזים לגזרה רעה. מה ההפרש אם הם לבנים, ומה ההפרש אם הם שחורים, ומה ההפרש של בזמנם, ומה ההפרש של שלא בזמנם? ולמה אם אכל את הענבים השחורים, מובטח לו שהוא בן עוה"ב?

שלב אלא, העץ שחטא בו אדה"ר, ענבים היה. שכתוב, ענבימו ענבי ראש, ואלו הם ענבים שחורים, משום שיש ענבים שחורים ויש ענבים לבנים. הלבנים טובים, שהרי מצד החיים הם, כי לבן רומז על חסד, ז"א, עה"ח. השחורים צריכים רחמים, שמצד המוות הם. כי שחור רומז על עצה"ד טו"ר, שבו המוות. בזמנם, בזמן גידולם של הענבים, הם טובים אע"פ שהם שחורים, משום שבזמן שהלבנים שולטים הכול מתבשם, כי בזמן ההוא הכול מקבלים תיקון, והכול הוא יפה, והכול תיקון אחד לבנים ושחורים. ושלא בזמן גידולם של הענבים, שהלבנים אינם שולטים, והשחורים נראים בחלום, הוא לדעת שדין מוות

למטה, לנוקבא. אבל לא אמר שירה כשלמה המלך, ולא היה אדם שעלה בשירה כשלמה.

שמג משה עלה בשירה שלו למעלה, לז"א, והתשבחה שלו הייתה לתת תשבחות והודאות למלך העליון, ז"א, שהציל את ישראל, ועשה להם ניסים וגבורות במצרים, ועל הים. אבל דוד המלך ושלמה בנו, אמרו שירה באופן אחר. דוד השתדל לתקן העלמות, ההיכלות דבריא, חלקי נה"י של המלכות, שזולתן אין ג"ר למלכות. ולקשט אותן במלכה, מלכות, שיתראו המלכה ועלמותיה ביופי, וע"כ השתדל באלו שירות ותשבחות אליהם, עד שהתקין וקישט כל העלמות והמלכה.

שמד כיוון שבא שלמה, מצא את המלכה מקושטת, והעלמות שלה ביופי, והשתדל להכניסה אל החתן, ז"א, והכניס החתן לחופה עם המלכה, המשכת ו"ק של גדלות, והכניס דברי אהבה ביניהם, כדי לחבר אותם יחד, להמשיך ג"ר של גדלות, ויהיו שניהם בשלמות אחד באהבה שלמה. וע"כ עלה שלמה בתשבחה עליונה על כל העולם.

שמה משה זיווג את המלכה בעוה"ז למטה, במחזה ולמטה דז"א, בו"ק, שתהיה בעוה"ז בזיווג שלם בתחתונים, בתנה"י בלבד. שלמה זיווג את המלכה בזיווג שלם למעלה, מחזה ולמעלה דז"א, והכניס החתן לחופה קודם הזיווג. ואח"כ הכניס שניהם בעוה"ז, בביהמ"ק שבנה, שהמשיך הזיווג למחזה ולמטה ג"כ. ונמצא, שמשם המשיך למלכות רק ו"ק, ושלמה המשיך ג"ר, אחר שהו"ק כבר היו מתוקנים ע"י משה.

שמו איך הביא משה את המלכה לבדה בעוה"ז? הרי הזיווג היה בתנה"י דז"א, ששייכים למלכות, ורק חג"ת נבחן לז"א, הלוא נראה פירוד? הקב"ה זיווג אותה בתחילה במשה, שהיה מרכבה ללמעלה מחזה דז"א, והייתה כלת משה. כיוון שהזדווגה במשה וקיבלה ממנו המיתוק שלמעלה מחזה דז"א, ירדה בעוה"ז, בזיווג של עוה"ז, שהוא ו"ק, וניתקנה בעוה"ז, מה שלא הייתה מקודם לכן. ולעולם לא הייתה בפירוד.

שמוז אבל לא היה אדם בעולם, מיום שנברא אדם, שיביא אהבה וחביבות ודברי זיווג למעלה חוץ משלמה המלך, שהוא התקין הזיווג שלמעלה מחזה דז"א בתחילה, שהמשיך משם החכמה, ואח"כ הזמין אותם יחד בבית שהתקין להם, גם לזיווג למטה מחזה להמשכת החסדים. אשריהם דוד ושלמה בנו, שהם התקינו הזיווג של מעלה, בג"ר. מיום שאמר הקב"ה ללבנה, המלכות, לכי ומעטי את עצמך, לא הזדווגה זיווג שלם עם השמש, ז"א, חוץ כשבא שלמה המלך.

שמה שיר השירים אשר לשלמה. חמש מדרגות להתדבק בעוה"ב, בינה: שיר אחת. השירים שתיים. הרי שלוש. אשר ארבע. לשלמה

העליון, ז"א דאצילות, הוא שולט על הכול, זה נותן חיים ומזון לכל. ועכ"ז, בכל בחינת אדם, מנע הנחש החזק הזה האור. וכאשר נטמא המשכן, הנוקבא של אדם, הטוב שבנוגה, היא מתה וגם הזכר מת, וחוזרים לתחייה כבתחילה. וע"כ הכול למטה כעין של מעלה.

שלוז אכל ענבים השחורים האלו בחלומו, מובטח לו שהוא בן עוה"ב, משום שכילה אותם ושולט על מקום ההוא, הקליפה, שהרי אכל אותם, והתגבר עליו וכתש אותו. כיוון שעבר קליפה חזקה, מתקרב לעוה"ב, ואין מי שימחה בידו. וע"כ, מי שראה בחלומו, שאכל אלו ענבים השחורים, וכתש אותם, מובטח לו שהוא בן עוה"ב.

שלח לא היה שיר בביתו של דוד, המלכות, עד שעברו אלו ענבים השחורים ומשל עליהם. ואז נאמר שה"ש. ואפילו במקום המלכות נקראים ענבים, כמ"ש, כענבים במדבר מצאתי ישראל. ובני ישראל הם המלכות. ואלו שבכתוב, הם ענבים לבנים.

שלט שירה זו היא עולה על כל שאר שירים של הראשונים. כל השירים שהראשונים אמרו, לא התעלו, אלא לשירים שמלאכים העליונים אמרו. ואע"פ שביארו באופן אחר, אבל כתוב, שיר המעלות לדוד. שיר המעלות, שיר שמלאכים עליונים אומרים, שהם נחלקים למעלות ומדרגות. אומרים לדוד, המלכות, לבקש ממנו טרף ומזונות.

שמ שיר המעלות, כמ"ש, על עלמות שיר. וכתוב, על כן עלמות אהבוך, ההיכלות דבריא, המכונים עלמות, שהוא שיר של עלמות האלו, כי המעלות אותיות העלמות. לדוד, בשביל דוד המלך העליון, המלכות, שמשבח תמיד למלך העליון, ז"א.

שמא כיוון שבא שלמה המלך, אמר שיר עליון למעלה, שגדולי עולם העליון, חג"ת דז"א, שז"א נקרא עולם העליון, וחג"ת שלו נקראים גדולים, ג"ר, בערך נה"י שלו, שהם קטנים ובחינת ו"ק, אומרים אותו שיר למלך העליון שכל השלום שלו, שהוא בינה, שכל האורות דזו"ן ובי"ע באים ממנה. כולם שאמרו שירה, לא עלו בשירה זו לומר, אלא שירה שמלאכים העליונים אומרים, חוץ משלמה המלך, שעלה בשירה למה שגדולים העליונים עמודי העולם, חג"ת דז"א, אומרים. כל בני העולם הייתה שירתם במרכבות תחתונות, הנוקבא למטה מחזה דז"א, שלמה המלך הייתה שירתו במרכבות עליונות, בחג"ת מ שמחזה ולמעלה דז"א, שהם מרכבה לבינה.

שמב ומשה, שעלה במדרגת הנבואה ובאהבה אל הקב"ה על כל בני העולם, האם השירה שאמר הייתה במרכבות התחתונות, ולא עלה יותר? השירה שאמר משה עלה למעלה, לז"א, ולא

שהוא להורות מעלת יוסף בהמשכת החכמה, שתרגום בן זקונים הוא בר חכים.

הקוהלת דומה למקרא שבתורה, והכתוב, שמח בחור, נאמר ג"כ על יוסף, הכלול ביעקב, כמו המקרא שבתורה. כי כאן כתוב, שמח בחור בילדותך, ובתורה כתוב, והוא נער. הרי שיוסף נקרא בחור ונער. ויטיבך ליבך, הוא קו ימין שביוסף, כנגד, והוא היה רועה את אחיו בצאן. בימי בחורותיך, קו שמאל שבו, שהם פנים קטנות, כנגד, את בלהה ואת זלפה נשי אביו. ודע כי על כל אלה, שע"י הדעת יעלה את ג' אותיות אליה של אלקים ויחברן עם מ"י של אלקים, שבדרך זה תתלבש החכמה שבאליה בחסדים שבמ"י ותוכל החכמה להאיר. והוא כנגד, ויבא יוסף את דיבתם רעה אל אביהם, שפירושו שהמשיך החכמה ע"י קו אמצעי. יביאך אלוקים במשפט, שאלוקים מביא את יוסף וכלל אותו במשפט, ת"ת, יעקב. והכתוב מסיים בזה, להורות שכל עיקר התכללות יוסף ביעקב, הוא כדי להמשיך החכמה. כמ"ש, ודע כי על כל אלה יביאך אלוקים במשפט, שהביאך במשפט בשביל לחבר אליה במ"י ע"י הדעת. והוא כנגד, אלה תולדות יעקב יוסף, שיוסף נכלל ביעקב.

שנג ומשל הזה מתפשט לג' אלף משלים, לג' קווים, וכולם הם במשל הזה בשעה שיוסף נכלל ביעקב, כי שלושה אלפים הם באברהם יצחק ויעקב, חג"ת, שהם ג' קווים. ויעקב לבדו כלול מכולם, ויש בו לבדו ג' קווים. וע"כ כשנכלל יוסף ביעקב הם כולם ביוסף. שכל ג' קווים הם במשל הזה בחכמה. וכאן, בג' אלפים משל, כמה סוחרים הם במשאי סחורות של נסתר. כלומר, שחכמים הרבה יש להם בזה הרבה סודות, בהם דרי המגנים, לובשי מגנים כנגד הס"א הממשיכים אותם מקו אמצעי, ואין להם חשבון לסתרי החכמה שיש בזה.

שנד ויהי שירו של משל, חמישה ואלף. והכול אחד, והכול הפירוש הוא, ויהי שירו, זה שה"ש. האם שה"ש הוא חמישה ואלף? ודאי. חמישה, הם שערים ופתחים הנפתחים במלך שהשלום שלו, ז"א, והם חמש מאות שנים של עה"ת, ז"א, כי הם ה"ס כח"ב תו"מ, הנמשכים לו מאמא, והם חמישים שנים של יובל, בינה, הנמשכים לז"א.

שנה ואלף, זהו עה"ת, ז"א. החתן היוצא מצידו, יסוד היוצא מעה"ת, מז"א, שירוש כל אלו החמישה שבעה"ת, להביאם אל הכלה, המלכות. יומו של הקב"ה הוא אלף שנים. כשז"א מלביש לאו"א עילאין שספירותיהם כל אחת אלף, ואז גם ו"ס חג"ת נה"י דז"א, הנקראים ששת ימים, כל יום אלף שנים. ונמצא אז שגם היסוד, הוא אלף שנים. וזהו נהר היוצא מעדן, כי היסוד, הנקרא נהר, יוצא אז מעדן, או"א עילאין, שנקרא

חמש. כי יש ב' מדרגות זו"ן הקטנים מחזה ולמטה דז"א, וב' מדרגות זו"ן הגדולים מחזה ולמעלה דז"א, ואחריהם בינה. נמצא בינה במדרגה החמישית, שהרי היא יום החמישים, היובל.

שמט זיווג שלמעלה, ג"ר, לא היה יכול שלמה לתקן, אלא משום שנמצא זיווג של מטה, בו"ק, מקודם לכן. זיווג שלמטה הוא זיווג של משה, שאם לא היה זיווג הזה מקודם, לא היה מיתקן זיווג שלמעלה.

שנ וידבר שלושת אלפים משל. ודאי על כל דבר ודבר שהוא אמר, היה בו שלושת אלפים משל. כגון ספר קוהלת, שהוא בסוד עליון ובדרך משל, שאין בו מקרא שלא יהיה בחכמה העליונה, ובדרך משל, ואפילו מקרא קטן שבו.

שנא כי כשהגיע רב המנונא סבא הראשון למקרא הזה, שְמח בחור בילדותך ויטיבך ליבך בימי פְחורותיך, היה בוכה, ואומר, ודאי מקרא זה יפה הוא, והוא בדרך משל, ומי יכול לעשות דרוש במשל הזה. אם הוא דרוש, אין בו דרוש, שיהיה אפשר להתבונן בו, אלא בשטחיות, כפי שאנו רואים בעינינו, ואם הוא חכמה, מי יכול לדעת אותה.

שנב מיד חזר ואמר, כתוב, אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה. מקרא זה של קוהלת הוא משל אל החכמה של מקרא זה שבתורה, וזה משל לזה. שמח בחור בילדותך, כנגד, והוא נער. הכתוב, ויטיבך ליבך, כנגד, היה רועה את אחיו בצאן. הכתוב, בימי בחורותיך, כנגד, את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו. הכתוב, ודע כי על כל אלה, כנגד, ויבא יוסף את דיבתם רעה. הכתוב, יביאך אלוקים במשפט, כנגד, אלה תולדות יעקב יוסף, כי יוסף נכלל ביעקב, שנקרא משפט.

שלושת אלפים משל הוא ג' קווים חג"ת, אברהם יצחק יעקב. יעקב קו האמצעי כלול מכולם, ויש בו ג' אלפים משל. יוסף יסוד, כלול ביעקב, ויש ביוסף ג"כ ג' הקווים. ההפרש בין יעקב ליוסף, שיעקב נוטה לימין, בשליטת אור הימין חסדים, יוסף נוטה לשמאל בשליטת המשכת החכמה המלוּבשת בחסדים ע"י קו האמצעי.

וכתוב, אלה תולדות יעקב יוסף, שיוסף כלול ביעקב, ויש לו ג' קווים כמוהו. היה רועה את אחיו בצאן, קו ימין. כי צאן חסדים. והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה, שזה קו השמאל. כי המוחין דשמאל מכונה פנים קטנות, נער, ובני השפחות הם שמאל. כמ"ש, ויבא יוסף את דיבתם רעה אל אביהם, שזה המשכת החכמה ע"י שמביא הדינים של שמאל שהוא דיבתם רעה, אל אביהם, קו אמצעי, שאז הקו אמצעי ממתיק, שמלביש החכמה בחסדים. וזהו העיקר שבכתוב,

קודש, אבא. השירים, אל קודשים, אמא. להיות הכול בקודש הקודשים באחד כמו שראוי. אשר לשלמה, למלך שהשלוש שלו, ז"א.

שס ושבת הזה, המוחין המובאים בשה"ש, אינם של ז"א, אף שאומר, אשר לשלמה, שהוא ז"א, אלא השבח במקום עליון עולה, לבניה שיצאה לחוץ מחו"ס דא"א וחזרה אליו, שכל אלו המוחין שלה הם. אבל כאן, שכתוב, אשר לשלמה, הוא סוד. כי כשמיתקנים זכר ונוקבא יחד, ז"א ומלכות, תחת מלך העליון, בינה, אותיות אלי"ה דבינה, נה"י שלה, יורדים לז"א ומלכות בעת קטנותה, שנה"י אלו נותנים להם מוחין בעת גדלותה. אז מלך, ז"א, עולה למעלה, אל הבינה, ומתמלא שם מכל הקדושות ומכל הברכות הנמשכות למטה, ומשפיע אותם למטה, למלכות. וזו היא השתוקקותו של מלך העליון, ז"א, להתמלא קדושות וברכות להשפיע למטה, למלכות.

שסא וע"ז התפילות והבקשות, שאנו אומרים, שייתקן ויתמלא מעיין העליון, ז"א, כי כיוון שהוא מיתקן כראוי, אז ממראה שלו, חכמה שנקראת ראייה, וממראה של תיקון, מתיקון בקו האמצעי, מיתקן עולם התחתון, המלכות, והעלמות שלה, היכלות דבריאה. ואין צריך עולם התחתון להיתקן, מבינה, כמו בקטנותה, אלא ממראה של עולם העליון, ז"א. ולא מבינה, הלבנה, מלכות, שאין לה מראה מעצמה כלום, אחר שהתמעטה מאורות שקיבלה מבינה, חוץ מכאשר מיתקנת ע"י השמש, ז"א, ואז מאירה. וממראה השמש והתיקונים שלו ניתקנה הלבנה ומאירה.

שסב מה שצריכים תפילות ובקשות, שיאיר ויתוקן מקום שהאור יוצא ממנו, ז"א, כי כיוון שמקום מיתקן, ממראה שלו מיתקן כל מה שלמטה, במלכות. ומשום זה השיר שאמר שלמה, לא השתדל לתקן אלא בשביל המלך שהשלוש שלו, ז"א, שייתקן. וכיוון שהוא מיתקן, הכול מיתקן ממראה שלו. ואם הוא לא היתקן, אין תיקון ללבנה, המלכות, לעולם. ומשום זה כתוב, אשר לשלמה, שהוא ז"א, שייתקן ויתמלא כראוי מתחילה.

יוסף הצדיק, יסוד דגדלות דז"א, הנקרא צדיק ע"ש הלבנה, המלכות, הנקראת צדק, שהוא דבוק עימה, כמו שהתנה עימה הקב"ה, כמ"ש, אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמיים וארץ לא שמתני. ומשום זה, שה"ש הוא קודש הקודשים, שנמשכים בה המוחין דא"א הנקראים כן.

שנו שיר השירים ודאי הוא חמישה ואלף, כי חמש מדרגות יש בו, חמש תיבות כנגד כח"ב תו"מ. האלף, שהוא יסוד, אינו נזכר, כי אלף נסתר, עד שמתחברת אישה בבעלה, ז"א ומלכות, וע"ז השתדל שלמה להביא אלף הזה אל הכלה בסתר החותם של החכמה העליונה, שהוא יסוד המלכות. שבה נחתם ומתגלה חכמה עילאה.

שנז כיוון שעשה קודש הקודשים למטה, בביהמ"ק, גנוז ונסתר, הכניס סוד קודש הקודשים שמה, שהם שני הכרובים, ז"א ומלכות, הנקראים קודש הקודשים, כדי לעשות סתרו של זיווג השלם למעלה בא"א, ולמטה בז"א ומלכות. קודש הקודשים למעלה הוא חכמה עליונה, ויובל, בינה. כעין זה יורשים חתן וכלה, ז"א ומלכות, ירושת א"א, חכמה ויובל, ונקראים אף הם קודש קודשים.

שנח וחזרה נחלת הירושה באופן אחר. ירושה דאבא, חכמה עילאה הנמשכת מחו"ס דא"א, ירושת הבת, המלכות, שרק בה מתגלה החכמה. בעליית השם הקדוש הזה, בעת עליית המלכות, הנקראת שם, אל א"א, אז מתגלה בה החכמה, ונקראת גם כן קודש, חכמה, כמו אבא. ירושה דאמא, בינה, חסדים, כי חפץ חסד הוא, יורש הבן, ונקרא קודשים, משום שלוקח כל אלו קודשים העליונים, הן חכמה דאבא והן חסדים דאמא, ומקבץ אותם אליו. אבל החכמה מכוסה, ורק החסדים שולטים בו. וע"כ נבחן שאינו יורש מאבא אלא מאמא לבד. ואח"כ נותן אותם החכמה והחסדים, ומכניסם אל הכלה, מלכות. ובה מתגלה החכמה. ע"כ נבחן, שיורשת את אבא, שיש בו חכמה עילאה מחו"ס דא"א, שהוא שורש אל החכמה. וע"כ נקראת קודש על שמו.

שנט וע"כ אמר, שיר השירים. שיר, אל

מאת כל איש אשר יידבנו ליבו

שסג היה יכול להתקיים אפילו רגע אחד. אבל משום שעשה תיקון במלכות, מעוה"ז, מתמלאת המלכות מצד אחד להשפיע לעוה"ז, ומצד אחר להשפיע למלאכים העליונים. והכול ניזונים ממנה ביחד.

שסד שלמות תיקונו של רוח הזה, שהוא אור המלכות, הוא רוחם של הצדיקים בעוה"ז. רוח זה נשלם בזמן שחונך ויָרַד ומהללאל היו בעולם, וכשהתרבו רשעי עולם, הוסרה שלמות מהרוח. ואח"כ שאבדו במבול, בא נוח והשלים אותו. בא

ויקחו לי תרומה. סוד הסודות ליודעי חכמה. כשעלה ברצון סתר כל הסתרים, כתר, לעשות כבוד לכבודו, השיב רוח מנקודה עליונה, חכמה, רוח חכמה, הנמשך מלמעלה למטה, למלכות, כי החכמה מתגלה רק במלכות. ועשה שם תיקונו, כדי להתיישב בעוה"ז. ועשה שם תיקון, משום שאם לא היה עיקר ושורש של עוה"ז מתוקן במלכות, לא היה כלי להשפיע בעוה"ז כלל. ואם לא ישפיע לעוה"ז, היה העולם נאבד מיד, ולא

שסו) וזהו שכתוב, ויקחו לי תרומה, השכינה, רוח המלכות. אמר משה להקב"ה, מי יכול לקחת אותה ולעשות אותה? אמר לו, משה, לא הוא כמו שאתה חושב, אלא מאת כל איש אשר יידבנו ליבו תקחו את תרומתי. מהרצון והרוח שלהם תיקחו אותה ותשלימו אותה.

שסז) כשבא שלמה, התקין רוח ההוא של המלכות בשלמות של מעלה, של הבינה, כי מיום שנשלמה למטה בימי משה, לא הוסרה שלמות ההיא שלמטה ממנו. כיוון שבא שלמה השתדל להשלים אותו מלמעלה, והתחיל לתקן מראה עולם העליון, ז"א, כדי לתקן ממראה ההיא את עולם התחתון, המלכות. וזהו, אשר לשלמה, ז"א.

דור הפלגה והוסרה השלמות מהרוח, בא אברהם והשלים אותו. באו אנשי סדום והסירו אותו, בא יצחק והשלימו. באו פלשתים ורשעי הדור והסירו השלמות ממנו, באו יעקב ובניו, שהיו מיטה שלמה בלי פסול, והשלימו אותו.

שסה) יצאו מארץ הקדושה וירדו למצרים, התעכב הרוח בשבילם במצרים, ומשום שחזרו שם ישראל למעשים של המצרים, נכנע הרוח והוסר השלמות ממנו, עד שיצאו ישראל ממצרים, ובאו לעשות משכן. אמר הקב"ה, רצוני לדור ביניכם, אבל איני יכול עד שתתקנו רוח שלי, אור המלכות, שישרה בתוכם. כמ"ש, ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

הנשיקין

ותחתונים תלויים בהן, והשבח של שה"ש תלוי בהן. והן ד' אותיות אהב"ה. והן מרכבה עליונה חו"ג תו"מ, והן חיבור ודבקות ושלמות הכול.

שעג) ד' אותיות אהב"ה, ד' רוחות של אהבה ושמחה של כל איברי הגוף בלי עצבות כלל. כי ד' רוחות בנשיקה, כל אחד כלול בחברו, רוח ז"א כלול במלכות, ורוח המלכות כלול בז"א, וכשהרוח הזו כלול ברוח האחר, והאחר כלול בזה, נעשו בכל אחד ב' רוחות יחד, רוח של עצמו ושל חברו הכלול בו. ואז מתחברים בדבקות אחת. והם ארבע בשלמות, ב' דז"א וב' דמלכות, ונובעים זה בזה ונכללים זה בזה.

שעד) וכשמתפשט הארתם לעוה"ז, נעשה מאלו ד' רוחות פרי אחד, רוח אחד, הכלול מד' רוחות. וזה חוזר ועולה ובוקע רקיעים, עד שעולה ויושב אצל היכל אהבה, שכל אהבה תלויה בו. ורוח ההוא נקרא ג"כ אהבה. וכשהרוח עולה, מעורר את ההיכל להתחבר למעלה עם היכל השישי, היכל הרצון, ששם הנשיקין.

שעה) ד' אותיות לד' רוחות, והן ד' אותיות אהב"ה. כי רוח ז"א הוא א'. רוח המלכות הנכלל בז"א, אות ה'. רוח המלכות ה', ורוח ז"א הנכלל במלכות הוא ב'. הפרי שלהם נקרא אהבה. כי כשמתחברים זה בזה, ז"א במלכות בחיבור הנשיקין, מיד מתעורר זה בצד זה, הרוח של המלכות מתעורר ונכלל ברוח של ז"א, ורוח של ז"א נכלל ברוח של המלכות, וע"כ מיד יוצאת ה', רוח המלכות הנכלל עם א', רוחו דז"א, ומתחברת בא' ומתדבק בדבקות ובאהבה. ומתעוררים ב' אותיות אחרות, ה', רוחה של המלכות, עם ב', רוחו של ז"א, הנכלל במלכות, ונכללו רוחות ברוחות בדבקות האהבה. ופורחות אלו אותיות אהב"ה מהם, ובאות ברוח העולה, הפרי שלהם.

שסח) כשנגלה הקב"ה על הר סיני, כשניתנה התורה לישראל בעשרת הדיברות, כל דיבור עשה קול. הדיבור, חכמה, הוליד קול, חסדים. וקול נחלק לע' (70) קולות, וכולם מאירים ומנוצצים לעיניהם של ישראל, והיו רואים עין בעין זיו כבוד שלו, כמ"ש, וכל העם רואים את הקולות. רואים, שנגלה בו מוחין דחכמה, ראייה, אע"פ שבעצם הוא חסדים.

שסט) בקול היה ג' קווים, והיה מעיד בכל אחד מישראל, ואמר לו, תקבלני עליך בכך וכך מצוות שבתורה, שזה קו ימין, ואמרו כן, חזר על ראשו ומתגלגל עליו, והיה מעיד בו ואומר, תקבלני עליך בכך וכך עונשים שבתורה, שזה קו שמאל, והיה אומר כן. אח"כ חזר קול ונישק אותו בפיו. כמ"ש, יישקני מנשיקות פיהו, שזה קו אמצעי, ג"ר.

שע) ואז כל מה שראו ישראל בזמן ההוא, היו רואים תוך אור אחד, מלכות, שקיבל לתוכו כל אורות אחרים, חג"ת. והיו חומדים לראות אותו. אמר להם הקב"ה, אור שראיתם בהר סיני, שקיבל כל אלו גווני האורות, והיה השתוקקותכם אליו, שהוא המלכות, תקבלו אותה ותיקחו אותה אצלכם. הגוונים שהאור מקבל: זהב גבורה, כסף חסד, נחושת ת"ת. והם ג' קווים.

שעא) מה ראה שלמה המלך, שהביא דברי אהבה בין עולם העליון, ז"א, ובין עולם התחתון, המלכות? והתחלת שבח האהבה, שהביא ביניהם, יישקני. אלא אין אהבה של דבקות רוח ברוח זולת נשיקה, ונשיקה בפה, מעיין של הרוח והמוצא שלו, וכשנושקים זה לזה מתדבקים הרוחות אלו באלו ונעשו אחד. ואז הוא אהבה אחת.

שעב) נשיקות אהבה מתפשטת לד' רוחות, וד' רוחות מתדבקים יחד, והם תוך האמונה, המלכות, וד' רוחות עולים בד' אותיות, והן האותיות שהשם הקדוש תלוי בהן, ועליונים

הנשיקין הן תחילת ההתעוררות של כל אהבה ודבקות וקשר של מעלה, וע"כ תחילת השבח של שירה זו הוא יישקני.

שעט יישקני, לאותו הסתום בסתימה עליונה, או"א עילאין, הנקראים אבא. הרי הסתום מכל הסתומים, או"א, בו תלויים הנשיקין, ונושק למטה, אל המלכות. הסתום מכל הסתומים, או"א. אין מי שידוע אותו, והוא גילה מעצמו אור אחד דק סתום, אבא, שלא נגלה חוץ מבשביל אחד דק שהתפשט ממנו להאיר לאמא, האור המאיר לישסו"ת, ולזו"ן, ולבי"ע. והוא התעוררות של כל סודות העליונים, והוא סתום. לפעמים סתום ולפעמים נגלה, ואע"פ שלא נגלה כלל. שמה שנגלה לפעמים, הוא להאיר החכמה לישסו"ת, אבל הוא עצמו אינו נגלה לעולם, כי הי' אינה יוצאת מאויר דאו"א. והתעוררות עליית הנשיקין תלויה בו. ומתוך שהוא סתום, ע"כ התחלת השבח הוא בדרך סתום שאומר, יישקני מנשיקות פיהו, שהוא לשון נסתר.

שפ ואם באבא תלויים הנשיקין, או"כ מה רוצה כאן יעקב, ז"א? ולמה כתוב, ויישק יעקב לרחל? אלא שיעקב הנושק, כי יישקנו, פירושו אותו הסתום למעלה, אבא, אבל ע"י מרכבה העליונה שכל הצבעים תלויים בה, ומתחברים בה, וזהו יעקב, ז"א, קו האמצעי, שגוונים של ימין ושמאל כלולים בו, וחג"ת שלו הם מרכבה עליונה. בדבקות שיתדבק המלך, אבא, בבו שלו, ז"א, כמ"ש, מה שמו ומה שם בנו כי תדע. באופן שהנושק הוא יעקב, אבל הוא ממשיך הנשיקות מאבא, שהוא דבוק בו. וע"כ כתוב מנשיקות פיהו, לשון נסתר, משום שהכוונה היא על אבא שנסתר.

שפא כי טובים דודיך מיין. חוזר אל השמש, ז"א, וע"כ כתוב בלשון נוכח, בגלוי, שמאיר אל הלבנה, המלכות, מתוך האור של המאורות העליונים. שלוקח האור של כולם ומאיר אל הלבנה. ואלו המאורות המתחברים בו, מאיזה מקום הם מאירים? מיין השמור, מיין שהוא חדווה של כל החדוות. ומי הוא יין ההוא הנותן חיים וחדווה לכל? זהו אלוקים חיים, בינה, יין הנותן חיים ושמחה לכל. הארת החכמה הנמשכת מקו שמאל דבינה הכלול בימין.

שפב מיין, משם הנקרא הויה, הויה במילוי אותיות י' שבגי' ע"ב (72), שהוא ע' סנהדרין ובי' עדים, וע' הוא בגי' יין. שזהו יין של שמחה של אהבה ורחמים, ומזה כולם מאירים ושמחים.

שפג בכה רבי שמעון, אמר, אני יודע ודאי שרוח הקודש העליון דופק בכס, אשרי הדור הזה, כי לא יהיה כדור הזה עד הזמן שיבוא מלך המשיח. כי התורה חוזרת ליושנה. אשרי הם הצדיקים בעוה"ז ובעוה"ב.

וע"כ נקרא אהב"ה בשמם, והם מתעטרים בו, ונעשה כלול מדי רוחות ההם.

שעו כיוון שהולך ועולה האהבה, הרוח הנולד מדי רוחות של הנשיקות, הכלול בכל אלו ד' רוחות, פוגע בממונה עליון אחד, שר הממונה על 1990 רקיעים, והוא ממונה על נוזלים הנמשכים מן י"ג נהרות אפרסמון הטהור הנמשכים מטל העליון. ונוזלים ההם, אורות החסדים, נקראים מים רבים. כיוון שהרוח פגע באותו שר המחנות הוא עומד כנגדו ואינו יכול לעכב אותו, והוא עובר בהם, בנהרות אפרסמון הטהור, עד שנכנס אל היכל האהבה.

מנשיקין הראשונים דז"א ומלכות הכלולות מדי רוחות, נולד רוח אחד הכלול מכולם, שבו הימין והשמאל, ז"א ומלכות, אחד ממש, שכמו שהשמאל מתבטל ונכלל בימין, כן הימין מתבטל ונכלל בשמאל. וע"כ נקרא אהבה, כי בולט אהבת הימין אל השמאל, וכן להיפך. וכשהרוח הזה נמשך לצדיקים למטה הם חוזרים ומעלים אותו להיכל אהבה שבעולם הבריאה, כדי שיתגבר שם האהבה ע"י התחברות עם היכל הרצון.

והשר הממונה אכתריאל, שהוא כתר של עולם הבריאה, ע"כ שולט על 1990 רקיעים, שהם חו"ב שבבריאה, המכונים אלפים, כמ"ש, ואאלפך בינה. ומה שחסר עשרה לאלף השני היא המלכות דמלכות ממדה"ד, היא חסרה ואינה באלף השני, שהוא בינה. כי רק המפתחא שולטת בה, יסוד המלכות. וגם הוא שולט על מים רבים, חסדים מרובים הנמשכים מ"ג נהרות אפרסמון הטהור.

ולפיכך כיוון שהרוח עולה למעלה ופוגע בשר, ובחסדים המרובים שלו שתחת שליטתו והשפעתו, שמצד ימין, הנה היה ראוי שתבטל אהבה שבו, האהבה אל השמאל, ויחזור כולו לימין, כמו המים רבים. והוא עומד כנגדו, שאינו מתבטל לשליטת החסדים המרובים שלו, ועומד באהבתו אל השמאל, המלכות.

שעז ע"ז אמר שלמה בסיום שיבחו של שה"ש, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה. מים רבים אלו הם מים העליונים הנמשכים מטל העליון, החסדים המרובים. ונהרות לא ישטפוה, אלו הם נהרות של אפרסמון הטהור, שהם י"ג. וכל אלו אינם מכבים האהבה הגדולה מימין אל השמאל. ממונה הוא מלאך שליח מלפני ה', רב המחנות הקושר כתרים לאדונו, אכתריאל, המעטר עטרות לאדונו, בשם החקוק הויה י"ה צבאו"ת.

שעת כיוון שהרוח נכנס להיכל האהבה, מתעורר האהבה של נשיקין העליונים דז"א ומלכות דאצילות, שכתוב, ויישק יעקב לרחל, שתהיה הנשיקין של אהבה העליונה כראוי. ואלו

וזאת התרומה

הדינים שבת"ת, נחושת, ושבגבורה, הזהב. ומשום שמתגבר בבי' צדדים, ע"כ תכלת חזקה בדינים, ואין מי ששולט עליה לחיים, ונאמר, שאם רואה בחלומו גוון תכלת יידע שנשמתו עולה בדין. כי תכלת היא כיסא הדין ששורה בה דין קשה. וזהו המלאך בואל, שכתוב, ואל זועם בכל יום. וכשבני אדם חוזרים בתשובה שלמה חוזר שמו לרפאל. כי רפואה מזדמן להם מדין קשה ההוא.

שפט ארגמן הוא זהב וכסף, גבורה וחסד, שחזרו להיכלל יחד, מיכאל וגבריאל, שנכללו ומשולבים זה בזה. וע"ז כתוב, עושה שלום במרומיו. ומשום שהם משולבים זה בזה נעשו גוף אחד, ארגמן, כנגד נצח, כי בנצח החו"ג שולטים יחד.

שצ ותולעת שני הוא למעלה בהוד, ונכלל למטה באוריאל, שזה נעשה גוף לזה, שיהיה נאחז בתכלת ובארגמן, מלכות ונצח. ושש למעלה ביסוד, ונכלל, ברפאל. וזה נעשה גוף לזה. ויהיה נאחז בכסף ובזהב, חו"ג.

שצא עד כאן ז' עמודים שלמעלה, חגיית נה"י, בתוך ז' עמודים שלמטה, שהם זהב וכסף ונחושת ועוד. קליפה תוך קליפה, מלובשים זה בזה, ואלו שלמטה נעשו קליפה על אלו שלמעלה, לשמירה. ועיזים, שאלו ז' עמודים, מוח למות, כולם פנימיים, ועיזים הוא קליפה למות, חיצוניות.

שצב ועורות אילים מאודמים, הם מלאכים בעלי מגן, שמגנים מפני הס"א, והם עיניים לזהטות להבות אש, כמ"ש, ועינו כלפידי אש. ונקראים רקיעים, והם בחוץ בתוך הקליפה. ועורות תחשים אלו הם בפנים בצד הקדושה, ונאחזים בקדושה ואינם נאחזים.

שצג ועצי שיטים, הם שרפים עומדים, כמ"ש, שרפים עומדים ממעל לו, בעולם הבריאה. ממעל לו, ממעל לקליפה. ששום קליפה אינה שולטת בהם להיותם ממעל להם, ואין הדינים פוגמים למעלה ממקום מציאותם. ועד"ז הם עצי שיטים. ומקרא זה לא נאמר בהקב"ה, שממעל לו יהיה הפירוש ממעל הקב"ה, אלא, כמ"ש, ואראה את ה'. את, שראה המלכות, הנקראת את. כעין במקרא הזה, ושוליו מלאים את ההיכל, את, הוא בדיוק, שבא לרבות קליפה ההיא. כלומר ששוליו ממלאים ומבטלים קליפה שכנגד המלכות, הנקראת את. וכיוון שאמר והזכיר הקליפה, כתב, שרפים עומדים ממעל לו, ממעל לקליפה.

שצד שמן למאור. שמן גדלות העליון הבא מלמעלה, מאו"א. ב' שמנים, שתי מדרגות. אחד למעלה באו"א, שמן המאור, ואחד למטה שמן למאור. שמן המאור הוא עליון, שהשמן עומד בו

שפד וזאת התרומה אשר תקחו מאיתם. תרומה היא המלכות. תרומה פירושה השכינה. דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה. שהמשמעות שאינה אצלם, אלא צריכים לקחתה. ואח"כ, מאת כל איש אשר יידבנו ליבו, תקחו את תרומתי. כאן משמע שהתרומה כבר אצלם, ואחרים צריכים לקחת אותה מבני ישראל. וכן הכתוב, וזאת התרומה אשר תקחו מאיתם. שמשמע שהתרומה כבר אצלם.

שפה ויקחו לי תרומה. מי? בני ישראל. מאת כל איש. אלו הם מלאכים עליונים למעלה, כי עליהם, המלכות היא תרומה, כלומר הרמה, שהם מרימים אותה תמיד לפני מלך העליון, ז"א, שהרי הם מעלים אותה לזיווג אל מלך העליון. שהם ד' חיות הנושאות את הכיסא, שהם ד' מלאכים, מיכאל וגבריאל אוריאל רפאל. וכשישראל צדיקים, הם לוקחים השכינה מעל המלאכים, ומורידים אותה למטה. כמ"ש, מאת כל איש אשר יידבנו ליבו, תקחו את תרומתי. והם מיכאל וגבריאל אוריאל רפאל, שהרימו אותה למעלה. אשר יידבנו ליבו, שלב, המלכות, רצה בהם. ותרומה, השכינה, נישאת עליהם.

שפו ואע"פ שהשכינה עומדת ושורה על המלאכים, תיקחו, תיקחו אותה מהם להורידה למטה. ובמה? בזמן הזה, מורידים אותה במע"ט, בתפילות, ובקשות, ובקיום מצוות התורה. ובזמן של עשיית המשכן מורידים אותה ע"י אלו הגוונים, זהב וכסף ונחושת ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש, הנראים למטה כעין הספירות העליונות, ובעבודות אחרות. ואלו הגוונים מושכים למטה את התרומה, השכינה, וניצחו גוונים שלמטה את הגוונים שלמעלה, הספירות, וגוונים שלמטה, משכו את הגוונים של מעלה ונכנסו אלו באלו, ונעשו אלו שלמטה גוף לאלו שלמעלה. וע"ז כתוב, תקחו מאיתם.

שפז זהב הנכלל בגבריאל. זהב הוא למעלה, ספירת גבורה, וגבריאל לוקח אותה למטה. ושבעה מיני זהב מתחלקים למטה מזהב הזה. שהם, זהב ירקרק, זהב אופיר, זהב שבא, זהב פרו"יים, זהב סגור, זהב מופז, זהב תרשיש. וכסף הוא למעלה, ספירת חסד, ונכלל במיכאל למטה ושורים זה על זה. ונחושת למעלה, ספירת ת"ת, ויוצא מזהב, שת"ת יוצא מגבורה, משום שזהב ואש אחד עומדים והולכים, ששניהם הם גבורה, והאש הוציא נחושת, ומכוח ועוז הזה התפזרו נחשים שרפים היוצאים מאש. וע"כ הנחושת היא אדומה כאש ונכללת באוריאל, ונעשה זה גוף לזה.

שפח ותכלת שורה בנחושת ובזהב, שכולל

שהדין לא התמתק כל כך עד שהגבורה חשובה מחסד. אמנם זהב חשוב יותר מכולם, אבל זהב בלי סוג הוא, ולא שהתעלה יותר מחסד, מחמת מיתוק. והוא זהב העליון, בינה מצד הגבורה שבה, השביעי מכל מיני הזהב, זהב המאיר ומתנוצץ לעיניים. שישה מיני זהב התחתונים הם בז"א. ומשום זה כשיוצא לעולם, מי שמשונו טומן אותו אצלו. ומשם יוצאים ונמשכים כל מיני הזהב.

ת מתי נקרא זהב? כל מי שנקרא זהב, כשהוא באור המאיר והתעלה בכבוד הפחד, הדינים של קו שמאל שנמתקו ונעשו גורמים להמשכת החכמה, ונהפך הפחד להיות מנוחה וכבוד, והוא בשמחה עליונה לשמח לתחתונים בהארתו. וכשהוא בדין, בשליטת השמאל לבדו, כשמשנתה מגוון זהב, לגוון תכלת או שחור או אדום, אז הוא בדין קשה. אבל זהב הוא בשמחה, ונמצא בהתעלות הפחד לשמחה, ובהתעוררות השמחה.

תא כסף למטה מזהב, שכסף זרוע הימין דז"א, חסד, וראש העליון זהב, בינה. כסף למטה. וכשנשלם הכסף אז נכלל בזהב. כמ"ש, תפוחי זהב במשכיות כסף. נמצא כשהכסף חזר לזהב, שמשכיות הכסף נעשו זהב, אז נשלם מקומו. וע"כ, כיוון שהזהב בינה, הם ז' מיני זהב. כי הבינה כוללת ז"ת.

תב נחושת יוצאת מזהב, ומשתנה להיות גרוע ממנו, להיותו זרוע שמאל, גבורה. ותכלת ירך השמאל, הוד. ותולעת שני ירך הימין, נצח, ונכלל בשמאל. שש, נהר הנמשך ויוצא, יסוד. ונקרא שש, משום שלוקח וכולל בתוכו כל הו"ק. וכעין זה הוא למטה, במלכות, ורומז ג"כ על ספירות שלה.

תג הרי כאן שבע של יובל, בינה, הכוללת ו"ק דז"א: זהב, כסף, נחושת, תכלת, ארגמן, תולעת שני. והם ז' של שמיטה, מלכות, שיש בה ג"כ ז' מינים שכנגד בינה וו"ק חג"ת נה"י. ואע"פ שהם שישה חוץ מבינה, הם י"ג עם השביעי, שהוא בינה, חג"ת נה"י דז"א וחג"ת נה"י דמלכות, הם י"ב, והבינה עצמה, הראש עליהם, הרי י"ג. הראש העומד על כל הגוף למטה, במלכות, והראש העומד על כל איברי הגוף דז"א, הוא זהב. מה בין זה לזה, בין הראש שעל ז"א לראש של המלכות? כי זהב העליון שעל ז"א הוא סתום, והשם שלו זהב סגור, כי סגור וסתום מכל. וע"כ נקרא סגור, שהוא סגור מהעין שאינה שולטת בו. אבל זהב התחתון שבמלכות בגלוי יותר. ושמו נקרא זהב ירקרק.

בוודאי, ואינו נפסק לעולם, ותמיד מלא שמן הקודש, וכל הברכות וכל האורות וכל הנרות כולם מתברכים ומאירים משם. שמן למאור, מלכות, שלפעמים מתמלאת ולפעמים לא.

שצה ויעש אלוקים את שני המאורות הגדולים. שני המאורות הגדולים הם שמן המאור ושמן למאור. עולם העליון, ז"א, ועולם התחתון, המלכות. זכר ונקבה. וכל פעם שזכר ונוקבא באים יחד, נקראים שניהם בלשון זכר. ומשום שעולם העליון נקרא גדול, בזכותו, גם עולם התחתון, המחובר ונכלל עימו, נקרא גדול. וע"כ כתוב, שני המאורות הגדולים.

שצו כיוון שנפרדו זה מזה, נזכרו כל אחד ואחד בפרט כראוי לו, זה נקרא גדול וזה נקרא קטן. ומשום זה לומדים, שאדם יהיה זנב לאריות ולא ראש לשועלים, כי כשהמלכות עמדה בין האריות, הספירות דאצילות, נקרא כולה אריות, כי זנב האריה הוא אריה בלי פירוד. ואם המלכות היא בתוך שועלים, ספירות דבריאה, אחר שהתמעטה וירדה לבריאה, אפילו היא הראש של השועל, כי נעשית כתר הבריאה, הראש של השועל הוא שועל בלי פירוד, ונקרא שועל.

שצז מתחילה, שהיו יושבים ז"א ומלכות יחד, נקראו שני המאורות הגדולים, אע"פ שהמלכות זנב אל העליון ז"א. כיוון שהמלכות נפרדה מהעליון, כביכול להיות ראש לשועלים, אז נקראת קטן. וע"ז, שמן המאור אינו פוסק לעולם ועומד במעלת העליון, לשלוט ביום, ז"א. שמן למאור, הארתו נפסקת, ונקראת קטן, ושולטת בלילה, המלכות.

שצח בשמים לשמן המשחה ולקטורת הסמים. חמישה מיני בשמים לתוך השמן, וחמישה לתוך הקטורת. ואע"פ שהוא אחד, שמשמע מהכתוב שהוא מין בשמים אחד, לשמן המשחה ולקטורת הסמים, עכ"ז הם שני מיני בשמים מיוחדים, חמש מינים לשמן: בשמים ראש, מור דרור, קינמון בָּשָׂם, קנה בושם, קידה. וחמש מינים לקטורת: נטף, ושחלת וְחֶלְבָנָה, סמים, ולבונה זכה, וסמים הראשון כולל כולם ואינו מן המניין. והכול אחד, שמתייחדים ונעשים אחד. אבני שוהם ואבני מילואים, י"ג הם. י"ב אבני מילואים עם אבני שוהם הם י"ג. והם תיקון המשכן, המלכות המיתקנת בי"ג, שמקבלת מי"ב צירופי הויה דז"א עם הכולל שבהם.

שצט שבעה מיני זהב. זהב דין, גבורה. כסף רחמים, חסד. ולא התעלה הזהב למעלה ממנו,

משה אהרון ושמואל

שכתוב עליו, אם יהרג במקדש ה' כוהן ונביא? אלא הנבואה הייתה לצורך שעה ולא לדורות.

תד אהרון זכה לכהונה ונבואה, מה שלא זכה כוהן אחר. האם זכריה לא היה כוהן ונביא,

אבל לא עלה בשימוש העליון, להיות כוהן גדול, כמו אהרון.

תו שלושה הם, שהיו נביאים נאמנים ושימשו בכהונה: משה, אהרון, שמואל. ואל תאמר, שמואל לא המשיך בכהונה, אבל אחר היה ששימש בכהונה, והוא ירמיהו, שהיה כוהן. שכתוב, מן הכהנים אשר בענתות. מן הכהנים היה, אבל לא שימש בכהונה. ושמואל בימי עלי שימש, שכתוב, והנער שמואל משרת את ה' לפני עלי. ומשה שימש זמן אחד, כל אלו ז' ימי מילואים.

תז שמואל זכה למדרגת נער, מוחין פנים קטנות מהכרובים, שכתוב, והנער נער. ושמואל משרת את פני ה', נער חגור איפוד. ומשום שעומד במדרגה זו, ודאי הוא כמשה ואהרון, כי מי שלוקח מדרגת נער וזוכה בו, זוכה באלו מדרגות העליונים שזכו בהם משה ואהרון.

שכתוב, ורוח אלוקים לבשה את זכריה. למה אתם עוברים את מצוות ה' ולא תצליחו. כלומר לצורך שעה בלבד. ירמיהו, כתוב בו, בטרם אצורך בבטן ידעתיך, האם היה כוהן ונביא, וכן אחרים, ולא דווקא אהרון? אלא כולם לא זכו לנבואה וכהונה כאהרון, כי אהרון זכה בנבואה עליונה על כל שאר הכהנים, וזכה בכהונה עליונה, על כולם, כי היה כוהן גדול.

תה משה זכה לנבואה ושימש בכהונה עליונה, בז' ימי מילואים. וכן שמואל זכה בשניהם, כמ"ש, וייקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה. כמו משה שהיה קורא והקב"ה ענהו מיד, אף שמואל כתוב בו, הלוא קציר חיטים, היום אקרא אל ה' וייתן קולות. אבל לא עלה למדרגה עליונה כמו משה. כמו אהרון שהיה משמש לפני הקב"ה, אף שמואל היה משמש לפני הקב"ה,

זהב וכסף ונחשת

שהשורש שלהם היה נחש הקדמוני. ומשום שמשה היה יודע העיקר והשורש והיסוד ממקום ההוא, עשה נחש וסמך עליו. משום שישראל חטאו בלשונם, כמו הנחש, שכתוב, וידבר העם באלוקים ובמשה. וע"כ, וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים.

תיב ומשה לא הלך אלא אחר השורש, שהוא הנחש, ועשה נחש נחושת באופן זה שצריך לו, כי מקומו הוא נחושת. והקב"ה לא אמר לו ממה שיעשה, ומשה הסתכל ועשה אותו מנחושת, כמו שצריך למקומו. כמ"ש, ויעש משה נחש נחושת וישימהו על הנס, על רשימה שלמעלה, הדינים של קו האמצעי, ששם המקום שלהם.

תיג בכל מקום הולך נחש הזה אחר אשת חיל, המלכות, ואשת זנונים, הקליפה, רוצה לתקן את עצמה כאשת חיל, ואינה יכולה. אשת חיל, הרשימה והאות שלה הוא אות ה' וכך ראוי לה. אשת זנונים, הרשימה והאות שלה צריכה להיות ה', אבל לא ניתקנה להיות כך, ואות שלה ק'. כי האות שלה ניתקנה בתיקון של אות ה', כמו הקוף אצל בני אדם, שהולך אחר בני אדם להידמות להם, ואינו מתוקן לעשות זה. כעין זה עשה משה נחש ההוא על רשימה שראוי לו. ותמיד ניתקן להרע. ועליו חטא אדם וגורש מגן עדן, שהיה שם מקום דירתו כעין מדור של מעלה.

תח הכרובים הם זהב, משום שיוצא מצד הזהב. ולא התערב בהם כסף ולא גוון אחר. וזהו זהב ירקרק, הזהב שבראש המלכות. במשכן מתערבים הגוונים זהב וכסף יחד, שכסף וזהב, ימין ושמאל, נכללים זה בזה, שיהיה סוד העליון באחד. עוד התערב עימם נחושת, ת"ת, שיהיה עימם, וללכת ביניהם בכל הצדדים, כל ג' קווים. שיימצא השלמות בכולם כאחד, כמ"ש, זהב וכסף ונחושת.

תט זהב חזר לכסף וכסף לזהב. קו ימין, כסף, נכלל בקו שמאל, זהב, וכן זהב בכסף, והכול נכלל יחד ובמקום אחד. בג' גוונים חזרו. כשנצרך לשמחה ולא דין, הוא זהב, שמאל. וכשנצרך לרחמים, חסד, הוא כסף, ימין. וכשנצרך כוח הדין, כדי להכניע השמאל שיתחבר בימין, הוא נחושת, ת"ת, קו אמצעי.

תי וע"ז הסתכל משה במעשה נחש הנחושת, כמ"ש, ויעש משה נחש נחושת, והיה יודע המקום של היתוך הזהב, הכנעת קו שמאל לימין, ע"י דינים של נחושת, קו אמצעי, משום שהנחש מלשון נחושת, והיה יודע מקומו. שהרי הקב"ה לא אמר לו, אלא, עשה לך שרף, והוא בא ועשה נחש נחושת.

תיא אלא היה יודע המקום, שהוא עיקר הדבר. כי מתחילה כתוב, וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים. וכתוב, נחש שרף, משום

יהי אור

אור זרוע לצדיק, שמורה, הן לצדיק שלמעלה והן לצדיק התחתון. ואור ההוא לא שימש בעולם חוץ

תיז ויאמר אלוקים יהי אור ויהי אור. אור הזה נגנו, והוא מזומן לצדיקים לעוה"ב. כמ"ש,

בעולם, והוא מחדש בכל יום מעשה בראשית. **תיז** מעשה המשכן כעין מעשה שמיים וארץ. וגילו שיעור מועט כזה מסודות עליונים, עד שאי אפשר לטעום בו שיתיישב על הלב. **תיח** דברים אלו נעלה אותם אל רבי שמעון, שהוא מתקן תבשילים מתוקים, כמו שמתקן אותם עתיקא קדישא הסתום מכל הסתומים. והוא מתקן תבשילים שאין בהם מקום, שיבוא אחר להוסיף בהם מלח. ועוד, שאדם יכול לאכול ולשתות ולהשלים בטנו מכל מעדני עולם ולהותיר. כלומר, בעת ששומע אותם מבין אותם די סיפוקו, ועכ"ז הותיר מהם, ולא שאב כל מה שבהם, שהרי בכל עת שחוזר עליהם, מוציא בהם חדשות, מה שלא הרגיש מקודם לכן. ובו מתקיים הכתוב, וייתן לפניכם ויאכלו ויותירו כדבר ה'.

מביום הראשון, ואח"כ נגנו ולא שימש יותר. **תטו** אם היה נגנו מכל וכל, לא היה עומד העולם אפילו רגע אחד, אלא נגנו ונזרע כזרע הזה, שזורעים אותו ועושה תולדות וזרעים ופירות, וממנו מתקיים העולם. ואין לך יום, שאינו יוצא ממנו בעולם, ומקיים הכול, כי בו מזין הקב"ה את העולם. ובכל מקום שעוסקים בתורה בלילה, יוצא חוט אחד מאור ההוא הגנוז, ונמשך על אלו שעוסקים בתורה. כמ"ש, יומם יצווה ה' חסדו ובלילה שירו עימי.

תטז ביום שהוקם המשכן למטה, כתוב, ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד, כי שכן עליו הענן. חוט אחד היה יוצא מצד אור הראשון בשמחת כל, ונכנס למשכן שלמטה, ומיום ההוא והלאה לא התגלה עוד, אבל שימוש הוא משמש

וה' נתן חכמה לשלמה

אחרים, לא היה רצונו של מלך העליון, שיתגלה חכמה כל כך על ידו, ושיתגלה התורה שהייתה סתומה מתחילה. ובא ופתח לה פתחים. ואע"פ שפתח, הם סתומים. חוץ מאלו החכמים שזכו ומגמגמים בהם, ואינם יודעים לפתוח בהם פה. ודור זה שרבי שמעון שורה בתוכו, רצונו של הקב"ה בשביל רבי שמעון, שיתגלו דברים סתומים על ידו.

תכב אבל תמה אני על חכמי הדור, איך עוזבים אפילו רגע אחד מלעמוד לפני רבי שמעון ללמוד תורה, בעוד שרבי שמעון נמצא בעולם. אבל בדור הזה לא תישכח החכמה מהעולם, אוי לדור כשהוא יסתלק, והחכמים יתמעטו, והחכמה תישכח מהעולם.

תיט כתוב, והויה נתן חכמה לשלמה, כאשר דיבר לו, ויהי שלום בין חירם ובין שלמה, ויכרתו ברית שניהם. והויה, מורה הסכמה שלמעלה, ז"א, ושלמטה, המלכות, יחד. כי והויה מורה הוא ז"א, ובית דינו מלכות. נתן חכמה, כמי שנותן מנחה ומתנה לאוהבו. כאשר דיבר לו, שלמות החכמה בעושר ובשלוש ובממשלה.

תכ ויהי שלום בין חירם ובין שלמה, משום שהיו מבינים זה את זה בסתימות הדברים שהיו מדברים, ואנשים אחרים לא היו יודעים להסתכל בהם ולדעת בהם משהו. ובשבילם חזר חירם להודות ולהסכים לשלמה בכל דבריו.

תכא שלמה המלך הסתכל והיה רואה, שאפילו בדור ההוא, שהיה יותר שלם מכל דורות

התכלת

שמאל. וביום השני, שהוא צד שמאל, נברא בו הגיהנום, שיוצא מתוך היתוך של אש השמאל. ובו נצבע בים צבע התכלת, שהוא כיסא דין. המלכות כשהיא דין.

תכז ויום הזה, שהוא שמאל, לקח מים, שהם מצד ימין, כי מים הם חסדים. ואלו המים שהם מצד ימין לא נגלו אלא ביום שני, שהוא שמאל. ביום של הימין, יום א', לא נגלה מים, אלא שמתחלף, שנגלה בו אור מצד אש השייך לשמאל, משום שנכלל זה בזה והתבשם זה בזה. האור של יום הראשון היה אור הראשון מכל שש האורות של ששת ימי בראשית. ואור הזה, בצד האש היה, שכתוב, והיה אור ישראל לאש. ואור ההוא מצד עצמו הוא ימין, ונכלל באש, שהוא שמאל.

תכד וראה כל העם את עמוד הענן עומד פתח האוהל וקם כל העם והשתחוו איש פתח אוהלו. יפה הוא למשה שהוא נביא נאמן עליון על כל נביאי העולם. ודור ההוא שקיבלו התורה על הר סיני וראו כמה ניסים וכמה גבורות במצרים ועל הים. לכן יצדק אצלם לראות את עמוד הענן. אבל בדור הזה, זכות עליון של רבי שמעון עשה זה, שיתראה ניסים על ידו.

תכה תכלת הוא מאותו הדג שבים גינוסר, ים כנרת, שבחלק זבולון, ונצרך גוון הזה למעשה המשכן להראות גוון הזה.

תכו ויאמר אלוקים, יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל בין מים למים. רקיע הזה נברא ביום השני, קו שמאל, כי מעשה של הרקיע, הוא מצד

השחור ונעשה תכלת. האדום נכנס תוך הים ונחלש הצבע שלו וחוזר לצבע תכלת, וזהו אלוקים, במלכות, אבל הדין שלו אינו חזק כראשון, כשם אלוקים שבשמאל דז"א.

כי הגדלות של שמאל הוא התחברות מ"י אליה לשם אלקים, שזה נעשה תחילה בקו שמאל דז"א, ואז שולטים הדינים של נקודת השורוק, דינים קשים. אבל למטה במלכות, כשמתחברים מ"י אלה בקו השמאל, אין הדין קשה כל כך, כמו באלוקים דקו שמאל דז"א. מטעם כי מלכות מאירה רק מלמטה למעלה, ואז אין הדין קשה, משא"כ קו שמאל דז"א, מטרם שנכלל בימין היה מאיר מלמעלה למטה וע"כ היה הדין קשה.

תל שחור, גוון זה יוצא מהיתוך האדום, כשהוא מותך ונחלש למטה בהיתוך הזוהמה, זוהמת הנחש, ויורד למטה. ויוצא תחילה מזוהמה צבע אדום מזוהמה קשה, הדינים ממלכות הממותקת בבינה, שהוכפלו דיניה מכוח התחברותה בזוהמה הקשה של נחש, הדינים שממלכות דמה"ד הבלתי ממותקת. ומתוך הזוהמה הקשה חזר לצבע שחור, מדה"ד הבלתי ממותק. ונמצא שהכול נמשך מאדום הראשון שבקו שמאל. כי לקה שהוכפלו דיניו בזוהמת הנחש, שמשם יוצא צבע השחור. וכל זה נברא ביום השני. והזוהמה נקרא אלוהים אחרים.

תלא שחור חושך ביותר, שלא נראה הצבע שלו מתוך החושך. באיזה מקום נצבע צבע שחור וחושך הזה? אלא כשאדום הזה הותך בתוך התכלת, והתערבו הצבעים של אדום ותכלת, הותך היתוך של זוהמה, ממדה"ד, לתוך התהומות, המלכות דמלכות, ונעשו משם רפש וטיט. כמ"ש, ויגרשו מימיו רפש וטיט. ומתוך טיט הזה של התהום, יצא חושך הזה שהוא שחור, ולא שהוא שחור אלא שהוא חושך ביותר. כמ"ש, וחושך על פני תהום. נקרא חושך, משום שהצבע שלו חושך, והחשיך פני הבריות, שהוא זוהמת הנחש שגרם מוות לבריות. וזהו התכלת שהוא אדום ושחור. ומשום זה לא כתוב ביום השני, כי טוב.

תכח ויום הראשון מאלו ששת הימים, הוא מים, חסדים, ולא שימש מעשה המים אלא מעשה האור, שהוא מצד אש, יום שני. להראות שהקב"ה לא ברא העולם אלא על שלום, בהתכללות קו ימין וקו שמאל זה בזה ע"י קו האמצעי, העושה שלום ביניהם, ובדרך שלום היה הכול. וע"כ כל מה שעשה יום הראשון, מצד חברו יום שני עשה. יום השני בצד יום הראשון עשה אומן ושימש בה. כי כל אחד שימש במעשה חברו, להראות שנכללו זה בזה. יום השלישי, קו האמצעי היה מצד שניהם, שכולל ב' הקווים, ובו הוא ארגמן, שצבעו מעורב מלבן ואדום, ימין ושמאל. וע"כ כתוב, כי טוב כי טוב שתי פעמים ביום השלישי, שהוא כנגד ב' הקווים הכלולים בו. כי שלושת ימי בראשית אלו שלושת הקווים.

נמשכים מג' נקודות, חולם שורוק חיריק. החולם, יום הראשון של מעשה בראשית, נעשה ע"י עליית המלכות לבינה, שהורידה בינה ותו"מ שלה למדרגה שמתחתיה, ולא נשאר בה אלא האור של כו"ח בלבד. ועליית מסך המלכות לבינה, הוליד בה אש, הדינים, נמצא שאור המשמש בנקודת החולם שהוא יום א', הוא משמש מצד האש, שהוא שייך לקו שמאל, לבחינת דינים, ולא לקו ימין, חסד. האור עצמו ימין, ונכלל במלכות שעלתה שהיא דינים ואש. ונמצא שיום א' שימש במעשה של יום ב', האש. ויום ב' שימש במעשה יום א', המים, החסדים. מטעם שהנאמר היה אחר שג' הימים נכללו זה בזה וע"כ שימש כל אחד במעשה חברו.

תכט תכלת, מלכות מצד הדין, יום השני, צבוע מבי' צבעים, אדום ושחור. ותכלת, האדום שלה, לקחה מיום השני ממש, שהאדום כצבע האש, וזהו אלוקים, בינה, גבורה דז"א, בגדלות נקודת השורוק, שאותיות אליה שנפלו חוזרות ומתחברות עם מ"י, ומצטרף השם אלקים. ואז יורש צבע הזהב, שהכול צבע אחד, כי צבע הזהב דומה לאש, אלא האש בקטנות והזהב בגדלות. ותכלת יוצא מגוון האדום, וכשירוד למטה, מתרחק צבע האדום, ונכנס למקום ים, המלכות, ונצבע שם צבע תכלת, כלומר שמתערב בצבע

והנה טוב מאוד

תלב והנה טוב מאוד, זהו מלאך המוות. ולמה כאן אתה אומר שבגללו לא כתוב ביום השני, כי טוב? אלא סוד הסודות כאן. כי ודאי מלאך המוות הוא טוב מאוד. משום שכל בני העולם יודעים שימותו וישונו לעפר, וע"כ רבים הם החוזרים בתשובה לאדונם בגלל יראה הזו, ויראים לחטוא מפניו. רבים היראים מפני המלך משום שרצועה תלויה לפניו. כמה טובה

הרצועה לבני אדם, שעושה אותם טובים ואמיתיים ומתקנים דרכיהם כראוי. וע"כ, והנה טוב מאוד. מאוד ודאי.

תלג והנה טוב, מלאך החיים. מאוד, מלאך המוות, שהוא יותר חשוב. כשברא הקב"ה את העולם, הכול היה מתוקן, עד שבא אדם, שהוא המלך של עוה"ז. כיוון שנברא האדם, עשה אותו מתוקן בדרך האמת. כמ"ש, אשר עשה האלוקים

מלאך המוות הוא טוב מאוד. משום שכל בני העולם יודעים שימותו וישונו לעפר, וע"כ רבים הם החוזרים בתשובה לאדונם בגלל יראה הזו, ויראים לחטוא מפניו. רבים היראים מפני המלך משום שרצועה תלויה לפניו. כמה טובה

שהפשיט לו הלבושים האלו של עוה"ז, מלאך המוות. הרי שמלאך המוות הוא טוב מאוד, והקב"ה עושה חסד עם הבריות, שאינו מפשיט האדם מלבושים שבעוה"ז, עד שמתקן לו לבושים אחרים מכובדים וטובים מאלו, בגן העדן.

תלט חוץ מאלו רשעי עולם, שאינם חוזרים בתשובה שלמה לאדונם, שערומים באו לעוה"ז וערומים ישובו שמה. והנשמה הולכת בבושה מנשמות אחרות, כי אין לה לבוש כלל, ונידונה בגיהינום שבארץ מהאש שלמעלה. ויש מהם שמצפצפים בגיהינום ומיד עולים. ואלו הם רשעי עולם, שחשבו בתשובה בליבם, ומתו ולא יכלו לעשות תשובה. אלו נידונו שם בגיהינום, ומצפצפים ואח"כ עולים.

תמ ראה, כמה רחמיו של הקב"ה על בריותיו, שאפילו רשע ביותר, והרהר בתשובה, ולא יכול לעשות תשובה ומת, זה מקבל עונש בוודאי על שהלך מעולם בלי תשובה, לאח"כ, רצון ההוא ששם בליבו לעשות תשובה, אינו נעדר מלפני מלך העליון, והקב"ה מתקן מקום לרשע במדור של שאול, ושם מצפצף בתשובה. כי רצון יורד מלפני הקב"ה, ושובר כל כוחות השומרים על שערי מדורי גיהינום, ומגיע למקום שהרשע שם, ודופק בו, ומעורר בו הרצון לתשובה, כמו שהיה לו מקודם בחייו, ואז מצפצף נשמה ההיא לעלות מתוך מדור השאול.

תמא ואין רצון טוב, שיאבד מלפני המלך הקדוש. ומשום זה אשרי מי שמהרהר הרהורים טובים לאדונו. ואע"פ שאינו יכול לעשותם, הקב"ה חושב לו רצונו כאילו עשה. זהו לטוב. אבל הרצון לרע, אין הקב"ה חושב למעשה, חוץ מהרהורי עבודה זרה.

תמב אלו שלא הרהרו בתשובה, יורדים לשאול, ואינם עולים משם לדורי דורות. עליהם כתוב, כלה ענן וילך, כן יורד שאול לא יעלה. על הקודמים כתוב, ה' ממית ומחייה מוריד שאול ויעל.

את האדם ישר, והמה ביקשו חישובנות רבים. עשה אותו ישר, ואח"כ חטא, וגורש מגן עדן.

תלד גן העדן נטוע בארץ, באלו הנטיעות שנטע הקב"ה. כמ"ש, וייטע הויה אלוקים גן בעדן מקדם. הוא נטע אותו בשם השלם, הויה אלוקים, כעין גן עדן העליון למעלה. וכל צורות עליונות כולן מרוקמות ומצוירות בגן עדן הזה שלמטה. ושם הם הכרובים. ואינם נחקקים בחקיקת בני אדם מזהב או מדבר אחר, אלא כולם אורות שלמעלה חקוקות ומצוירות בציור מרוקם, מעשה חושב של שם שלם של הקב"ה. וכולם נחקקים שם. וכל הצורות והצוירים של עוה"ז, הרוחות של בני אדם, כולם מצוירות שם, ומפותחים, ונחקקים שם כולם, כעין שהיו בעוה"ז.

תלה מקום הזה הוא מדור לרוחות הקדושים, בין אלו שכבר באו לעוה"ז, ובין אלו שעוד לא באו לעוה"ז. ואלו העתידים לבוא לעוה"ז, כולם הם רוחות המתלבשים בלבושים וגופים ופרצופים כעין עוה"ז, ומסתכלים שם בזיו כבוד של ריבונם, עד שבאים לעוה"ז.

תלו בשעה שיוצאים משם לבוא לעוה"ז, מתפשטים הרוחות מגוף ולבוש של גן עדן, ומתלבשים בגוף ולבוש של עוה"ז, ועושים דירתם בעוה"ז, בלבוש וגוף הזה, שהוא מטיפה סרוחה.

תלז וכשהגיע זמנו ללכת ולצאת מעוה"ז, אינו יוצא עד שמלאך המוות מפשיט את הלבוש וגוף הזה. כיוון שנפשט הגוף מעל הרוח ע"י מלאך המוות, הולך הרוח ומתלבש בגוף האחר שבגן העדן, שהתפשט ממנו בשעה שבא לעוה"ז. ואין שמחה לרוח זולת בגוף ההוא אשר שם, והוא שמח שהתפשט מהגוף של עוה"ז, והתלבש בלבוש אחר השלם מגן עדן, שהוא כעין עוה"ז. ובו יושב והולך ומסתכל לדעת בסודות עליונים, מה שלא יכול לדעת ולהסתכל בהיותו בעוה"ז בגוף הזה.

תלח וכשהנשמה מתלבשת בלבוש של עולם ההוא, כמה עידונים כמה חמודות יש לו שם. מי גרם לגוף שבגן העדן, שיתלבש בו הרוח? הוא מי

דינו של גיהינום

[דינא דגיהנם]

הגיהינום ולא שרף כלל. חזר היצה"ר למקומו, ורשעי עולם התחילו להתחמם בו, התחיל בוער גם האש של הגיהינום. כי הגיהינום אינו שורף אלא בכוח החום של יצה"ר של הרשעים, ובחום ההוא, האש של הגיהינום שורף ימים ולילות ואינו שוקט.

תמה ז' פתחים הם בגיהינום. וז' מדורים יש שם. ז' מיני רשעים הם, רע, בליעל, חוטא, רשע, משחית, לץ, יהיר. וכולם יש כנגדם מדורים

תמג דין עונשי הגיהינום הוא לדון שם את הרשעים. למה הם נידונים בדינו של גיהינום? אלא הגיהינום הוא אש דולק ימים ולילות, כעין הרשעים המתחממים באש יצה"ר לעבור על דברי תורה, בכל חימום שמתחממים ביצה"ר, כך שורף בהם האש של הגיהינום.

תמד פעם אחת לא נמצא היצה"ר בעולם, שהכניסו אותו תוך טבעת של ברזל בנקב של תהום הגדול. וכל עת ההוא כבה האש של

התורה כולה, משום שלא שמרו שבת שם, בעוה"ז, ומי שאינו שומר שבת הוא כאילו עובר על התורה כולה, משום זה אין להם מנוחה לעולם.

תנג ואלו הרשעים, כולם יוצאים ממקומם, וניתנה להם רשות ללכת לראות אותם. ומלאך אחד ששמו סנטריאל, הולך ומוציא גוף ההוא שלהם, ומביאו לגיהנום לעיני הרשעים, ורואים אותו שמעלה תולעים, והנשמה שלהם שאין לה מנוחה באש של הגיהנום.

תנד וכל אלו הרשעים אשר שם מסבבים הגוף ההוא, ומכריזים עליו, זהו פלוני הרשע, שלא חס על כבוד אדונו, כפר בהקב"ה, וכפר בכל התורה כולה. אוי לו, טוב לו שלא היה נברא, ולא יבוא לדין הזה ולביזיון הזה. כמ"ש, ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר. כי תולעתם לא תמות, מהגוף. ואשם לא תכבה, מהנשמה. והיו דראון לכל בשר, כלומר והיו די ראון, שכל הרשעים שבגיהנום אשר שם יאמרו, די ראייה זו. כי לא יוכלו לסבול.

תנה שבת הוא כנגד כל התורה כולה, והתורה היא אש, ומשום שעברו על אש של התורה, הרי אש של הגיהנום שורף בהם, שאינה נשקטת מעליהם לעולם.

תנו אח"כ כשהשבת יוצא, בא מלאך סנטריאל, ומחזיר את גוף ההוא לקברו, ונידונים שניהם, זה בבחינתו וזה בבחינתו. וכל זה הוא בעוד שהגוף נמצא בקיומו, כי כיוון שהגוף כבר נרקב, אין לגוף כל אלו הדינים. והקב"ה, ולא יעיר כל חמתו, כתוב בו

תנוז כל הרשעים שבעולם, בעוד שהגוף שלם בכל איבריו תוך הקבר, נידונים הגוף והרוח, כל אחד בדין הראוי לו. כיוון שהגוף התעכל, נשקט דינו של הרוח. מי שצריך לצאת מגיהנום, יוצא. ומי שצריך שיהיה לו מנוחה, יש לו מנוחה. ומי שצריך להיות אש ועפר תחת רגלי הצדיקים, הוא נעשה כן. כל אחד ואחד כראוי לו. נעשה לו אחר שנפטר מדינו של גיהנום.

תנח וע"כ, כמה טוב להם, בין לצדיקים ובין לרשעים, שיהיה הגוף שלהם דבוק בארץ כדי שירקב בעפר בזמן קצר, ולא להיות בקיומו זמן מרובה, וידונו הגוף והנפש והרוח זמן ארוך, תמיד. כי אין לך כל צדיק וצדיק בעולם, שאין לו דין הקבר, משום שמלאך ההוא הממונה על הקברים, עומד על הגוף ודן אותו בכל יום ויום. אם לצדיקים כך, לרשעים על אחת כמה וכמה.

תנט ובזמן שהגוף מתעכל ונרקב בעפר, הרי הדין נשקט מכולם, גם מרוח ונפש. חוץ מאלו חסידים עמודי העולם, שאין להם דין הקבר ומותר להם להיקבר בארון, שהם ראויים

בגיהנום, כל אחד ואחד כראוי לו, וכפי אותה מדרגה שחטא בה הרשע, כך נותנים לו מדור בגיהנום.

תמו ובכל מדור ומדור, יש מלאך ממונה על מקום ההוא, תחת ידו של דומה. וכמה אלף וריבוא מלאכים עימו הדנים את הרשעים, לכל אחד ואחד כפי שראוי לו באותו מדור שהוא שם.

תמוז האש של גיהנום שלמה, באה מאש של הגיהנום של מעלה, מנהר דינור, ובאה לגיהנום של מטה ושורף, באותו התעוררות החום של הרשעים, שמחממים עצמם ביצה"ר. וכל אלו המדורים שורפים שמה.

תמח יש מקום בגיהנום אשר המדרגות שמה נקראות צואה רותחת. ושם הוא הזוהמה של הנשמות המיטנפות מכל זוהמה של עוה"ז, ומתלבנות ועולות, ונשאר הזוהמה שם, ואלו מדרגות רעות שנקראות צואה רותחת ממונות על זוהמה ההוא. ואש של גיהנום שולטת בזוהמה הנשאר.

תמט ויש רשעים שמיטנפים בעוונותיהם תמיד ואינם מתלבנים מהם, ומתו בלא תשובה, וחטאו והחטיאו אחרים, והיו קשי עורף תמיד, ולא נשברו לפני אדונם בעוה"ז. אלו נידונים שם בזוהמה ההוא ובצואה ההיא הרותחת ואינם יוצאים משם לעולם. אלו שמשחיתים דרכם על הארץ, ואינם חסים על כבוד אדונם בעוה"ז, כל אלו נידונים שם לדורי דורות ואינם יוצאים משם.

תנז בשבתות וראשי חודשים ובזמנים ובחגים, נשקט האש באותו המקום ואינם נידונים. אבל אינם יוצאים משם כשאר הרשעים שיש להם מנוחה. כל אלו המחללים שבתות וזמנים, ואינם חסים על כבוד אדונם כלל, שישמרו אותם, אלא מחללים בפרהסיה בגלוי, כמו שהם אינם שומרים שבתות וזמנים בעוה"ז, כן אין שומרים אותם בעולם ההוא ואין להם מנוחה.

תנא שומרים בגיהנום שבתות וזמנים, באונס. נגד רצונם. אלו הם עכו"ם, שלא הצטוו, ואינם שומרים שבת בעוה"ז, שומרים אותו שם באונס. אבל רשעים המחללים שבתות אין להם מנוחה שם.

תנב בכל כניסת השבת כשהיום מתקדש, הולכים כרוזים בכל אלו המדורים של הגיהנום: הסתלקו הדינים של הרשעים, כי המלך הקדוש בא והיום התקדש, והוא מגן על הכול. ומיד הדינים מסתלקים ויש מנוחה לרשעים. אבל מאלו שאינם שומרים שבת, לעולם אין אש של הגיהנום מסתלק מהם. וכל הרשעים שבגיהנום שואלים עליהם, למה השתנו אלו מכל הרשעים שכאן, שאין להם מנוחה? ובעלי הדין משיבים להם, אלו הם הרשעים שכפרו בהקב"ה, ועברו על

נבלתי יקומו, כי כמו נבלה מטמאת במשא, אף אלו שמתים מחוץ לארץ הקדושה מטמאים במשא. וע"כ הם נבלה. כל שחיטה שנפסלה נקראת נבלה, משום שהשחיטה היא מס"א, כי מיד שנפסלה שורה עליה ס"א, ומשום שהוא שלו ושורה עליה, נקראת נבלה. וכמ"ש, נבל כי כשמו כן הוא, ונבל שמו ונבלה עימו. שהס"א שורה עליו.

תסה) וע"כ בכל מקום שהס"א שורה, נקרא המקום נבלה. כי מנוול זה אינה שורה אלא על מקום פסול, וע"כ שחיטה שנפסלה הוא שלו, ונקראת על שמו. ומשום זה המתים, שהם מחוץ לארץ הקדושה תחת רשות אחרת, והס"א שורה עליהם, נקראים נבלה.

תסו) הקיצו ורננו שוכני עפר. שוכני, פירושו דיירים ישנים, ולא מתים, ומי הם? אלו הם ישני חברון שהם לא מתים אלא ישנים. וע"כ כתוב בהם גוועה, כמי שגווע ויש בו כוח להתנער. אף כן אלו ד' זוגות חברון ישנים הם ולא מתים, וכולם עומדים בקיומם בגופים שלהם, ויודעים סתרים נעלמים יותר משאר בני אדם. הגופים שלהם גנוזים בפתח גן עדן. כי פתח גן עדן הוא במערת המכפלה. ואלו הם שוכני עפר. וע"כ, כל אלו שנשמתם יצאה בארץ הקדושה אינה יוצאת ע"י מחבל ההוא, שאינו שולט שם, אלא ע"י מלאך של רחמים, שארץ הקדושה עומדת בחלקו.

להעלות נשמתם מיד למקום העליון הראוי להם. ומועטים הם בעולם.

תס) כל המתים שבעולם כולם מתים ע"י מלאך המחבל, חוץ מאלו שמתים בארץ הקודש שאינם מתים על ידו, אלא ע"י מלאך של רחמים השולט בארץ.

תסא) מהו השבח למשה ולאהרון ומרים, שכתוב בהם שמתו, על פי ה'. ללמד שאלו לא מתו ע"י מלאך המחבל הזה. והרי אתה אומר שכל העולם המתים בארץ ישראל אינם מתים על ידו של זה.

תסב) ודאי שהשבח של משה ואהרון ומרים היה יותר מכל בני העולם. כי הם מתו בחוץ מארץ הקדושה, וכולם מתו ע"י מחבל, חוץ ממשה, אהרון ומרים, שלא מתו אלא ע"י הקב"ה. אבל אלו שמתים בארץ הקדושה, אינם מתים ע"י מחבל, כי ארץ הקדושה אינה עומדת ברשות אחרת, אלא ברשות הקב"ה בלבדו.

תסג) וע"כ כתוב, יחיו מתוך נבלתי יקומו, הקיצו ורננו שוכני עפר. יחיו מתוך, אלו שמתים בארץ הקדושה, שהם מתים של הקב"ה, ולא מאחר, שאין שולט שם ס"א כלל, וע"כ כתוב, מתוך של הקב"ה. נבלתי יקומו, אלו שמתו בארץ אחרת נוכריה, ע"י מחבל ההוא.

תסד) וע"כ נקראים נבלה שכתוב עליהם,

מקום יש ביישוב – שלא מתים שם

[אתר אית ביישובא - דלא מתין תמן]

תע) כשברא הקב"ה את העולם, ברא אותו בסוד האותיות. והתגלגלו האותיות וברא העולם בחקיקות של השם הקדוש, והתגלגלו האותיות וסבבו העולם בחקיקות. וכשנגלה והתפשט העולם ונברא, והיו האותיות מסבבות לברוא, אמר הקב"ה שיסתיים העולם ביוד, נשארה אות ט' במקום ההוא תלויה באוויר. ט', היא אות המאירה חיים, משום זה מי שראה ט' בחלומו סימן טוב הוא לו, וחיים ניתקנו לו. ומשום שהט' תלויה על מקום ההוא, אין המוות שולט בו.

הכול נאצל ונברא בג' קווים ומלכות המקבלת אותם, שהם ד' אותיות הויה, שג' קווים יה"ו ומלכות ה"ת. שמתחילה יוצא קו ימין, מנקודת החולם, שאותיות אל"ה נופלות לחוץ מהמדרגה, והיא חסרה משום זה ג"ר. ואח"כ נמשך קו שמאל מנקודת השורוק, שחוזרים אל"ה למדרגה וחוזרים עימהם הג"ר דאורות, אלא שהם אחוריים, חכמה בלי חסדים. ומשום זה נמשכים דינים ממנה. ואז בא קו אמצעי וממעט קו השמאל במסך הנמשך מנקודת החיריק, ובכוח זה מתייחד השמאל עם הימין, והחכמה שבשמאל

תסז) מקום יש ביישוב שאינו שולט בו מחבל ההוא, ולא ניתנה לו רשות להיכנס שם, וכל אלו הדרים שמה לא מתים עד שיוצאים מחוץ לעיר. ואין לך אדם מכל הדרים שם שלא ימות, וכולם מתים כשאר בני אדם, אלא לא בעיר. משום שאינם יכולים לשבת תמיד בעיר, אלא אלו יוצאים ואלו נכנסים, וע"כ כולם מתים.

תסה) מהו הטעם שמלאך המחבל אינו שולט שם? האם כיוון שאינו עומד ברשותו? הרי ארץ הקדושה, שאינה עומדת ברשות אחרת, ומתים, ומהו הטעם במקום הזה שאינם מתים? האם בזכות קדושת המקום? הרי אין לך מקום שבקדושה בכל היישוב, כמו א"י. האם משום זכותו של אדם הזה שבנה העיר? הלוא כמה בני אדם היו שזכותם יותר משלו.

תסט) ודאי מקום ההוא אין מלאך המוות שולט עליו, והקב"ה אינו רוצה שימות אדם במקום ההוא לעולם. ולא שמקודם לכן, עד שלא נבנה, מתו במקום ההוא בני אדם. אלא מיום שנברא האדם ניתקן מקום ההוא לקיום. וסוד הסודות כאן לאלו המסתכלים בסוד החכמה.

שבדרך זה חקק ע"ב (72) אותיות, שהמשיך הו"ק מבינה למלכות, שעליהם ראוי להתגלות בגדלות השם ע"ב. ומבינה התחיל ללכת אבן הממותק בבינה, ולא מצא מקום להתקיים חוץ מא"י. ומים, ו"ק דבינה, היו הולכים אחרי האבן, עד שאבן הגיעה תחת המזבח, ושם שקע, שירדו הדינים של המסך דמלכות, שהיא האבן, ושקעו תחת המזבח, ואז נעשתה המלכות לבינה, ונגלה הג"ר מן הבינה בביהמ"ק. ומזה התקיים כל העולם. כי האירו משם בכל העולם.

תעב א"כ, באותו המקום שורה חיים, למה לא נבנה שם ביהמ"ק לתת חיים ליושבים בה? אלא כאן במקום הזה הוא מתקיים בזכות אות אחד השורה עליו, ט', אבל בביהמ"ק, כל האותיות כולן שורות בו, ורק בהם נברא ביהמ"ק בלבד כמו כל העולם. כלומר, כמו שכל העולם נברא בכל האותיות שלכל אות מקום מיוחד, כן ביהמ"ק בפרט, נברא בכל האותיות בפני עצמו.

תעג ועוד, שארץ הקדושה נותנת ליושבים בה חיים וכפרה בעולם ההוא, ואותו המקום אינו כן, שנותן חיים לאותו מקום רק בעוה"ז, ולא בעוה"ב. וביהמ"ק הוא בהיפוך משם, משום שיש לישראל חלק בעולם ההוא, ולא בעוה"ז, וע"כ עומד ביהמ"ק לכפר עוונות ולזכות את ישראל לעוה"ב.

כי אותו מקום, אע"פ שהוא בחינת בינה, הרי היא בינה של עוה"ז, בינה דמלכות, והחיים מושפעים רק לבחינת מלכות, שהוא עוה"ז. משא"כ ביהמ"ק, הוא בחינת מלכות הממותקת בבינה ועלתה למקום בינה, הנקראת עוה"ב, ונמצא שמוחין העוה"ב ממש מאירים בביהמ"ק. שע"י זה זוכים ישראל על ידו לעוה"ב, ולא בחינת אורות העוה"ז, שהיא המלכות. כי המלכות קיבלה שם צורת עוה"ב, שהיא בינה, ובחינתה עצמה, שהיא עוה"ז, נעלמה.

תעד אות ט' היא הארת החיים בכל מקום, היא יסוד דבינה. וע"כ פתח בה הכתוב, כי טוב, שכתוב, וירא אלוקים את האור כי טוב. מאות הזה בורח מלאך המחבל. וחוזר הזוהר ואומר, אל תאמר בורח, אלא שלא ניתנה לו רשות להיכנס שם.

תעה אות הזה משונה מאות ק'. ק' אינה מתיישבת כלל בשום מקום שבעולם. כמ"ש, איש לשון בל יכון בארץ. אות ט' מתיישבת בכל מקום, ומיתקנת להתיישב כראוי, להשפיע ג"ר, כמו בביהמ"ק. וע"כ בכל מקום ששם אות ט', אין שם יישוב לאות ק' להתיישב בו. וע"כ אין שולט כלל הס"א, מלאך המוות, במקום הזה, והט' נותנת חיים של עוה"ז ליושבים תחת אות הזאת, ואינם יוצאים לחוץ. ואם יוצא לחוץ, יש רשות לס"א לשלוט עליו. וכמו שאות הזאת שולטת במקום הזה לתת שם חיים, כן אות אחרת שולטת במקום גיהנום, והיא אות ק'.

מתלבשת בחסדים שבימין והמדרגה נשלמת בג"ר מבחינת פנים. וזה המיעוט שקו האמצעי ממעט את קו השמאל בבי פעולות, מתחילה ממעט אותו מצד המסך דמנעולא, מלכות דמדה"ד שאינה נמתקת בבינה, ואח"כ ממעט אותו במפתחא, מלכות המחוברת בבינה.

האותיות, הן הכלים של הספירות, בינה ז"א ומלכות. מא' עד י' ט"ס דבינה. מיווד עד ק' ט"ס דז"א, מק' עד ת' הספירות דמלכות. נמצא שמיווד עד ת', ז"א ומלכות של האותיות, שבהם האורות נ"ר, שהם ו"ק, והג"ר של האותיות, הן מן א' עד ט', ששם מלובש אור הנשמה של האותיות.

הקב"ה ברא העולם בחקיקות של השם הקדוש, בג' קווים, יה"ו, והמלכות המקבלת אותם, ה"ת. שמתחילה התגלגלו האותיות וסבבו העולם בחקיקות, מורה הקטנות, קו ימין, הנמשך מנקודת החולם, שמתחילה אין בו אלא נ"ר, ו"ק. ואח"כ, כשנגלה והתפשט העולם ונברא, שהוא קו השמאל, שבו מתגלה הג"ר וההתפשטות, להאיר מלמעלה למטה לעוה"ז, אבל הם בדין להיותו חסר חסדים. והיו האותיות מסבבות לברוא, ולא יכלו, מטעם חוסר חסדים. ואז אמר הקב"ה, שהוא קו אמצעי, שיסתיים העולם ביווד. כלומר אחר שהתחילו להתפשט למפרע בסדר תשר"ק, אמר, שלא יתפשטו אלא האותיות מן ת' עד י', שהם הכלים דז"א ומלכות באורות רוח נפש, שהוא ו"ק בחוסר ג"ר. כי מיעט את קו השמאל עם המסך דחיריק מבחינת מנעולא, שהיא פעולה הא', ונעשה ו"ק חסר ג"ר, וע"כ הסתיים העולם ב"י, ונעלמו כל ט' אותיות דבינה מהעולם.

וגם בעולם, במלכות, יש אלו הכלים בינה, ז"א ומלכות, ואותו המקום, שלא מתים שם, הוא בינה שבעולם. וכיוון שהמיעוט של קו האמצעי היה רק במנעולא, המלכות שאינה מחוברת בבינה, לא פגם המיעוט אלא במלכות לבדה, וגם בז"א בשיעור שמחובר עם המלכות, אבל בבינה אין מיעוט הזה פוגם כלל וכלל. ונמצא שאות ט', יסוד הבינה, יכולה הייתה להישאר באותו המקום. ולקבל ממנה אור הבינה, שהוא ג"ר. ואות ט' נשארה במקום ההוא תלויה באוויר, כי המיעוט ממנעולא אינו נוגע לאותו המקום כלל וכלל. אמנם יותר מאות ט', יסוד הבינה, לא יכול המקום לקבל, מפני שהעוה"ז, מבחינת מנעולא אינו אלא מלכות לבדה, וע"כ אינה יכולה לקבל אלא רק מיסוד דבינה, הכלול ג"כ ממלכות, ולא מלמעלה מיסוד דבינה.

תעא כשרצה הקב"ה, קו האמצעי, לקיים את העולם, להמשיך ג"ר בעולם, הנקראות קיום, זרק אבן אחד תוך המים. שהשליך את המלכות, אבן, לתוך הבינה, מים, וחיבר המלכות עם הבינה, שזהו מיעוט שני של קו אמצעי, ממפתחא,

כוח לקליפת המוות לשלוט בעולם. אלא בכל מקום שצריכים להעניש הרשעים או למיתת בעלי החיים, מלאך המוות צריך לקבל רשות על כך, כמ"ש, קץ כל בשר בא לפניי, ליטול רשות. ובלי רשות אין למלאך המוות שום כוח לגלות המנעולא.

לכן נאמר, שאות ק' אינה מתיישבת כלל בשום מקום שבעולם, שאחר שנמתקה המלכות בבינה, אין עוד כוח למוות לשלוט בעולם. זולת בנתינת רשות. והטעם, כי אות ט' מתיישבת בכל מקום, שהיא יסוד הבינה המאיר ע"י המפתחא ומשפיעה בכל מקום אור החיים מהבינה. וע"כ בכל מקום ששם אות ט', אור הבינה, בתיקון המפתחא, אין שם יישוב לאות ק' להתיישב בו, כי אחר שניתקנה במפתחא לקבל אורות החיים מהבינה, אינה מתפרדת עוד לעולם, זולת ברשות, וע"כ אין כוח לקליפת המוות המרומזת באות ק' לשלוט בעולם. ואינה שולטת אלא בגיהינום.

באופן שנמצא עתה ג' מקומות: א. מקום שהט' לבדה שולטת שמה, ששם מאירה הט' רק חיי עוה"ז. ושם אין נתינת רשות כלל. ב. כל העולם אחר מיתוק המלכות בבינה במפתחא, שאז מאירה הט' בכל מקום, אמנם נותנת רשות להעניש את הרשעים, זכה הרי טוב לא זכה הרי רע. ג. בגיהינום, ששם מקום העונשים, שולטת אות ק' לבדה בקביעות, כמו אות ט' באותו מקום, שהחיים הם שם בקביעות.

ד' האותיות קרש"ת הן ד"ס המלכות. והם כח"ב ות"ת, שהת"ת כולל חגי"ת נה"י. אמנם כשאות ק' לבדה בלי שאר האותיות רש"ת, מורה, שהיא מתפשטת בבי"ע, והמלכות דמלכות שלה, מנעולא, מאירה בקליפות, שכתוב, ורגליה יורדות מוות, כי ממנה מקבל מלאך המוות כוח להמית כל חי. וזהו צורת אות ק', כי כשהמלכות מתוקנת היא בצורת אות ה', ועתה שאינה מתוקנת נמצאת סיום רגלה השמאלית של הה', מלכות דמלכות, יוצאת מהשורה ומתפשטת למטה, עד הקליפה שנקראת מוות. שרגל הק' משוכה למטה.

וכשהמלכות ניתקנה בבריאת העולם בעלייתה והתחברותה עם הבינה, שאז התחברו לה כל האותיות, והיא ממשיכה חיים מהבינה, היא מסתיימת בת' שצורת רגלה השמאלי היא עבה ומקופלת למטה. שזה מורה, שאותה רגל השמאלית של הק' שנמשכה להאיר עד הקליפה שנקראת מוות, הנה עתה חזרה המלכות והגביה את רגלה, ושלפה אותה מקליפת המוות והחזירה לשורה, ומשום זה התעבה סיום רגלה, כי יש לה שמה ב' מלכויות כפולות, המפתחא שנמתקה בבינה, וגם המנעולא ששלפה מהקליפות, התדבקה עימה.

והמפתחא משמש בגלוי, והמנעולא בסתר, אם זכה הרי טוב ואם לא זכה הרי רע. והנה אחר שניתקנה המלכות בבינה, שוב אין מתפרדת, והיא מקבלת חיים מהבינה ומשפיעה לעולם, ואין עוד